

ƏDALƏT

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 24 (6117) 4 iyul 2025-ci il

Qiyməti 40 qəpik

Dövlət başçıları Xankəndidə bir araya gəlir

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzvü olan ölkələrin liderləri Qarabağda bir araya gələcəklər.

Adalet.az-ın məlumatına görə, onlar İƏT-in Xankəndi şəhərində keçiriləcək 17-ci sammitində iştirak edəcəklər. Xankəndi artıq liderlərin sammitə hazırdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan 1992-ci ildə İƏT-in üzvüdür.

Təşkilatda Azərbaycan, Türkiyə, İran, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Pakistan, Tacikistan, Türkmənistan, Əfqanıstan və Özbəkistan təmsil olunur.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətində müşavirə

Qəzalı binalarla bağlı Komissiya yaradıldı

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətində Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və göstərişlərindən irəli gələn məsələlərə bağlı müşavirə keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, müşavirədə bir sıra məsələlər müzakirə olunub, o cümlədən son vaxtlarda paytaxtda aparılan geniş miqyaslı abadlıq işlərindən söz açılıb. Müşavirə zamanı paytaxtımızda şəhərin estetik görkəminə xələl gətirən, qəzalı vəziyyətdə olan və istismar müddətini bitirmiş yaşayış binaları ilə bağlı xüsusi Komissiya yaradılması qərara alınıb.

Bakının müxtəlif ərazilərində uzun illər əvvəl tikilən və müasir standartlara uyğun olmayan binaların hələ də mövcud olması nəzərə alınaraq Komissiyaya tapşırıq verilib ki, bununla bağlı məsələ tam araşdırılsın, xüsusi riskli zonalar müəyyən edilsin və bu problemin həlli yolları aidiyyəti qurumlarla birlikdə öyrənilsin.

Qeyd edilib ki, Bakıda mənzil fondu tam olaraq beynəlxalq standartlara uyğun səviyyəyə gətirilməlidir.

Həmçinin müşavirədə paytaxtımızda piyada zonalarının genişləndirilməsi və yeni ərazilərdə belə zonaların yaradılması müzakirə olunub.

ALLAH XƏZİNƏSİNİN AĞZINI AÇANDA AZƏRBAYCANLILARA NƏ VERİB

Allah xəzinəsinin ağzını açıb hər millətə payını verir. Azərbaycanlılara deyir:

- Sizə dəniz verdim, bol balıqlı, bol neftli. Sizə cənnət meşələr verdim, dağlar verdim mədənlər olan. Bol sulu çaylar verdim, dahi insanlar bəxş etdim.

Hamını heyretə gətirəcək musiqi verdim, gözəl dil verdim, səs verdim...

Azərbaycanlılar sevincək bir-birini qucaqlayırlar, Allaha dua edirlər.

Allah daha sonra deyir:

- Çox da sevinməyin, heç bilirsiniz kimləri sizə qonşu vermişəm?

Allah günahımdan keçsin.

Aqil ABBAS

DİN sürücü və valideynlərə xəbərdarlıq edib

Uşaqların avtomobildə lyukdan və ya pəncərədən çıxması, ayaqüstə dayanması qanun pozuntusudur və həyatı təhlükə yaradır.

Adalet.az xəbər verir ki, belə xəbərdarlıqla Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətinin rəisi Elşad Hacıyev çıxış edib.

"Hərəkət zamanı təhlükəsizlik kəməri mütləq bağlanmalıdır, uşaqlar yalnız xüsusi oturmaqda daşınmalıdır, lyukdan, pəncərədən bədən çıxarmaq qadağandır.

Sürücü sərnəşinin, xüsusilə uşaqların təhlükəsizliyinə görə məsuliyyət daşıyır. Qaydalara əməl edin, bir anlıq ehtiyatsızlıq ömürlük peşimanlıq olmasın", - nazirlik rəsmisi bildirib.

"Bakı-Tbilisi-Qars layihəsində əməkdaşlıqla səmərəliliyi artıracağıq"

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi ilə bağlı daha çox əməkdaşlıq etməklə səmərəliliyi artıracağıq.

Adalet.az "CNN Türk"ə istinadən xəbər verir ki, bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidan İstanbul Konqres Mərkəzində təşkil olunan "Qlobal nəqliyyat dəhlizləri" Forumunda çıxışında deyib.

O bildirib ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi və artan geosiyasi risklər qarşısında Orta Dəhlizin əhəmiyyəti daha da artıb: "Bu xətt iqtisadi inkişaf və ticarətin şaxələndirilməsi üçün imkanlar yaradır".

Nazirin sözlərinə görə, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu bu marşrutun mühüm tərkib hissəsidir.

Diplomat əlavə edib ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Orta Dəhlizin mühüm komponentinə çevrilməsi Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstan arasındakı nümunəvi üçtərəfli əməkdaşlığın nəticəsidir.

Dost yazısı

Mürəkkəb dövrə qədəm qoymuşuq. Lap tufəngin yarandığı vaxt kimi...Koroğlu kimi şikayətlənməyim gəlir... Yazını da süni intellekt yazacaqsa --- kimin-kim olduğu hardan bəlli olsun? Əhəmiyyəti olacaqmı şikayətlərin???

Şəxsi yaddaş və xatirələr necə olsun??? Yaddaşın hər qatında hardasa gizlənib qalmış nələrisə hardan biləcək bu "intellekt"?

Eyni yaşda olan, eyni dövrdə formalaşmış insanların qəlbindəki hissləri necə oxuyacaq???

Şəxsi olanı...

Yaqutu neçə illərdi tanıyıram - əvvəl anamla yaxınlığından, sonra Yaqutun qızı ilə yaxınlığımdan... Ən sonda özümüz yaxınlaşa bildik...

Bax:səh-5

İradə TUNCAY
iradetuncay@rambler.ru

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Əliş artıq neçənci dəfədir ki, imtahan verir və pis qiymət alır. Valideynləri həyəcanla sinfin qapısında gözləyirlər ki, Əliş bu dəfə imta-

handan neçə qiymət alacaq. Nəhayət, qapı açılır, Əliş bayıra çıxır. Ana həyəcanla soruşur:

- Nə oldu oğlum, imtahan verə bildin?

Ata da dözə bilməyib eyni sualı verir. Əliş onları sakitləşdirmək istəyir:

- Sakit olun, nə olub sizə, həmişə özünüz deyirsiniz ki, hər şeydən vacib sağlamlıqdır.

İlham Əliyev Xankəndidə Zəfər parkında

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 3-də Xankəndidə Zəfər parkında görülmə tikinti işləri ilə tanış olub.

Adalat.az xəbər verir ki, Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Prezidentin xüsusi nümayəndəsi Elçin Yusubov dövlət başçısına görülmə işlər barədə məlumat verib. Qeyd edək ki, təməli Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu ilin fevralında qoyulan Zəfər parkının salınması istiqamətində işlər sürətlə davam etdirilir. Sahəsi 8,3 hektar olacaq parkın ərazisində işğal dövründə tikinti normaları pozulmaqla inşa edilmiş, eləcə də istismara yararsız bir sıra tikililər sökülüb. Parkın mərkəzində Qələbənin rəmzi olan Zəfər Tağının tikintisi də davam edir. Onun hündürlüyü Vətən müharibəsi günlərinin sayına uyğun olaraq 44 metr olacaq. Tağın üst hissəsində ziyarətçilər üçün şəhərə baxış meydançası yaradılır. Parkın mərkəzindəki meydançadan Zəfər Tağına qədər 44 rəmzi pilləkən də nəzərdə tutulub. Bu pilləkənlərdə Vətən müharibəsinin hər günü üzrə azad olunmuş yaşayış məntəqələrinə dair məlumatlar əks etdiriləcək. Abidənin üst hissəsinə - baxış meydançasına yaşlı insanların, uşaqların və fiziki məhdudiyyətli şəxslərin rahat qalxması üçün liftlərin quraşdırılması nəzərdə tutulub. Layihəyə uyğun olaraq parkda geniş yaşıllıq zolaqlarının salınması planlaşdırılır. Parkın ərazisində mövcud olan ağaclar qorunmaqla əlavə 300-dən çox ağac və 9 mindən çox müxtəlif növ dekorativ kollar ekilib.

İlham Əliyev “Xankəndi” Biznes Mərkəzinin açılışını etdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 3-də “Xankəndi” Mehmanxana Kompleksinə aid olan “Xankəndi” Biznes Mərkəzinin açılışında iştirak edib.

Adalat.az xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər müdiri Rəmin Quluzadə dövlətimizin başçısına Mərkəzdə yerləşən şərait barədə məlumat verdi.

Diqqətə çatdırıldı ki, dörd mərtəbədən ibarət “Xankəndi” Biznes Mərkəzi ümumilikdə 4500 kvadratmetrdən artıq sahəni əhatə edir. Burada 24 ofis sahəsi, 6 iclas otağı mövcuddur. Bundan əlavə, Mərkəzdə 120 nəfər qonaq üçün nəzərdə tutulan “Zəfir Cafe & Terrace” restoranı, həmçinin dəftərxana və mətbəə məhsullarının satışı, kimyəvi təmizləmə və camaşırxana xidmətləri fəaliyyət göstərəcək. Bildirildi ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən yenidənqurma proseslərinin bir hissəsi olan bu Mərkəz funksional idarəetmə prinsiplərinə və yüksək xidmət meyarlarına cavab verəcək. “Xankəndi” Biznes Mərkəzi rezident şirkətlər üçün müasir və rahat işgüzar mühit təklif edəcək. Müxtəlif sahibkarlıq subyektləri və korporativ strukturlar üçün nəzərdə tutulmuş bu Mərkəz, eyni zamanda, məşğulluğun artırılmasına da töhfə verəcək. İlk mərhələdə Biznes Mərkəzində 20 nəfər işləyəcək ki, onlardan da 12-si Xankəndi, Xocalı, Şuşa və işğaldan azad olunmuş digər ərazilərin sakinləri, 1-i isə Vətən müharibəsi veteranıdır.

Qeyd edək ki, bu cür müasir Mərkəzin fəaliyyətə başlaması Azərbaycanın tarixi şəhəri olan Xankəndinin işğaldan azad edilməsindən sonra burada biznes mühitinin yaradılması, yeni iş yerlərinin açılması və ümumilikdə şəhərin inkişafında mühüm rol oynayacaq.

Prezident Xankəndi Kongres Mərkəzinin açılışında

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 3-də Xankəndi Kongres Mərkəzinin açılışında iştirak edib.

Adalat.az xəbər verir ki, müasir texniki avadanlıqlarla təchiz olunmuş Kongres Mərkəzi 6500 kvadratmetr sahəni əhatə edir. Burada teatrallıq üslubda 600, ziyafət üslubunda isə 350 nəfərlik tədbir zalları, iclas, konfrans otaqları və digər müxtəlif təyinatlı otaqlar yerləşdirilib. Özündə müasirliklə milli memarlıq ənənələrini birləşdirən Mərkəzin binasında müxtəlif konqreslər, konfranslar, seminarlar, işgüzar görüşlər, ölkə və beynəlxalq əhəmiyyətli digər tədbirlərin keçirilməsi üçün geniş imkanlar var. Kongres Mərkəzinin fəaliyyətinin ilk mərhələsində 12 nəfər daimi iş yeri ilə təmin olunub. Onlardan 8-i Xankəndi, Xocalı, Kəlbəcər və işğaldan azad olunmuş digər ərazilərin sakinləridir. Yüksək funksionallığı və müasirliyi ilə diqqət çəkən Kongres Mərkəzi işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin sosial-iqtisadi potensialının inkişafına xidmət edən mühüm layihələrdən biridir. Bu Mərkəzin yaradılması bir daha sübut edir ki, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızın dirçəldilməsi istiqamətində Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi layihələr ardıcıl və sürətlə davam edir.

Rusiyada öldürülən azərbaycanlılarla bağlı detallar açıqlandı

“Baş Prokurorluq olaraq vəzifə borcumuzdur ki, bunu araşdıraraq”

Baş Prokurorluqda Rusiyada qətlə yetirilən azərbaycanlılarla bağlı cinayət işinin açılmasına dair mətbuat konfransı keçirilib.

Mətbuat konfransında çıxış edən Baş Prokurorluğun İstintaq idarəsinin rəisi Nəmət Əvəzov bildirib ki, iyunun 27-də Azərbaycan vətəndaşlarını Rusiyanın hüquq-mühafizə orqanlarının qətlə yetirməsi faktı ilə bağlı araşdırma başlanılıb: “İlkin araşdırma zamanı məlum olub ki, Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının keçirdikləri əməliyyat nəticəsində azərbaycanlılar saxlanılıb. Həmin vaxt onlara ağır xəsarətlər yetirilib. Ziyəddin Səfərov isə həmin gün şəhər saatlarında Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının avtomobilində ölüb”.

Rəis bildirib ki, Rusiyanın əməliyyat-axtarış strukturları ən azı 14 nəfəri saxlayıb və həmin şəxslərdən ikisi istisna olmaqla, 12-si Azərbaycan vətəndaşı olub. Onlardan 7-nə qarşı fiziki zorakılıq tətbiq edilməsi müəyyən olunub. Baş Prokurorluda Rusiyada qətlə yetirilən azərbaycanlılarla bağlı cinayət işinin araşdırılması üçün geniştərkibli istintaq qrupu yaradılıb.

Azərbaycanlıların saxlanılmasına səbəb göstərilən cinayət işləri üzrə rəsmi Bakıdan hansısa hüquqi yardım istənilməyib.

ni bildiren N.Əvəzov bildirib ki, azərbaycanlıların işgəncəyə məruz qalmasına 2001, 2010 və 2011-ci ildəki hadisələr səbəb göstərilir: “Söhbət üç cinayət işindən - ölümə cəhd hadisəsi və digər hadisələrlə bağlıdır. Həmin hadisələrin heç biri üzrə Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarına hər hansı hüquqi yardım üçün müraciət olunmayıb”.

Nəmət Əvəzov bildirib ki, Azərbaycan gənəkarların məhkəmə qarşısına çıxarılması üçün bütün hüquqi mexanizmlərdən istifadə edəcək. İdarə rəisi Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqlarının qorunmasını Konstitusiyaya əsaslandığını xatırladı: “Bu hüquqların təmin edilməsi dövlətin ali məqsədidir və Azərbaycan prokurorluğu da buna sadıqdır. Baş prokurorluq bu cinayət işinin araşdırılmasını özünə borc bilir”.

Azərbaycan Yekaterinburq hadisələri ilə bağlı Rusiyanın müvafiq qurumlarına müraciət edib - deyən N.Əvəzov bildirib ki, müraciətdə Rusiyanın səlahiyyətli orqanlarından müvafiq istintaq hərəkətlərinin aparılması xahiş edilib: “Biz həmçinin müvafiq ekspertizaların aparılmasını, ümumi baxışların keçirilməsini də Rusiyadan xahiş etmişik”.

N.Əzizov Azərbaycan Rusiya tərəfinin daha sürətli istintaq və araşdırma hərəkətlərinə başlayacağına ümid etdiyini vurğulayıb. Baş Prokurorluğun İstintaq idarəsinin müstəntiqi Pərviz Cəlilov isə bildirib ki, Ziyəddin Səfərov Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının avtomobilində işgəncəyə məruz qalıb: “İstintaq zamanı zərərçəkən şəxslərin yaxınları zərərçəkən kimi tanınıb. Saxlanılan şəxslərlə bağlı əməliyyat istintaq hərəkətləri keçirilib. Ziyəddin Səfərov iyunun 27-də yaşadığı evdən çıxarılıb, həmin vaxt onun üzərində xəsarət izi olmayıb. O, evdən çıxarılan Rusiyanın hüquq-mühafizə orqanlarının işgəncəsinə məruz qalıb”.

P.Cəlilov bildirib ki, Məzahir Səfərovun məhkəmədəki videogörüntüsü ona qarşı fiziki zorakılıq edildiyini söyləməyə əsas verir. Onun sözlərinə görə, Yekaterinburqda saxlanılan Məzahir Səfərovun məhkəmədə çekilməsi videogörüntüsü ona qarşı fiziki zorakılıq tətbiq edildiyini söyləməyə əsas verir. Prokurorluqda həmçinin Ramiz Səfərovun da bədəninin müxtəlif məhiyələrdə fiziki zorakılıq və işgəncə hallarını əks etdirən video nümayiş olunub.

Müstəntiq həmçinin vurğulayıb ki, Rusiya KİV-lərində onların ölümü ilə bağlı müxtəlif səbəblər göstərilir: “Meyitlər müayinə olunan zaman onlarda çoxsaylı xəsarətlər, sümüklərin sındırılması və digər xəsarət izləri müəyyən olundu. Ekspertiza zamanı müəyyən edildi ki, onlar saxlanılan və aparılan zaman çoxsaylı fiziki xəsarətlər alıblar. Məhz Hüseyn və Ziyəddin Səfərov qardaşları həmin xəsarətlər nəticəsində yaranan posttravmatik şok nəticəsində ölüblər”.

Baş Prokurorluğun Beynəlxalq hüquqi əməkdaşlıq idarəsinin rəisi müavini Samirə Nəcəfzadə isə bildirib ki, Rusiyada yaşayan azərbaycanlılara işgəncələrin verilməsi beynəlxalq hüququn pozulmasıdır: “Beynəlxalq müqavilələrlə işgəncələr qadağan edilib. Azərbaycan Avropa İnsan Haqları Konvensiyasının üzvü olsa da, Rusiya bu konvensiyadan çıxıb. Orada yaşayan azərbaycanlıların hüquqları pozulub”.

Baş prokurorun xüsusi tapşırıqlar üzrə böyük köməkçisi İlqar Səfərov isə baş vermiş hadisə ilə bağlı bildirib ki, Əgər Azərbaycan vətəndaşları xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilərsə, onlara qarşı zorakılıq tətbiq olunubsa, Baş prokurorluq olaraq vəzifə borcumuzdur ki, bunu araşdıraraq. O deyib ki, Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının hələ ki rəsmi mövqeyini görə bilməyiblər: “Əksinə Rusiya mətbuatında ölüm hallarının xəstəliklə əlaqələndirilməsini görürük. Amma biz Azərbaycanda nəşləri ekspertiza etdikdə gördük ki, onların ölümünü təbii adlandıra bilmərik. Hesab edirik ki, Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının hadisə ilə bağlı rəyli fərqli olacaq”.

Nicat Novruzoglu

TƏBRİK

**Daxili İşlər Naziri general polkovnik
Vilayət Eyvazov cənablarına**

Çox hörmətli cənab general polkovnik!

Bu gün dövlətimizin və xalqımızın xidmətində dayanan Azərbaycan polisinin 107 yaşı tamam olur. Tarixə nəzər yetirsək, şanlı bir yol keçmiş Azərbaycan polisi ilə hər birimiz qürur duya bilərik. Belə ki, həm dinc həyatda, həm də Qarabağ savaşında, döyüş meydanlarında düşməne qarşı rəşadətli döyüşən dinc sakinlərimizin qorunması, torpaqlarımızın müdafiəsi üçün həтта canından keçən polis əməkdaşları bütün dünyaya sübut etmişdilər ki, onlar üçün Azərbaycan insanının həyatı və təhlükəsizliyi ən önəmli vəzifədir. Ona görə də istənilən düşmənlə, istənilən cinayətkarla mübarizə aparmağa Azərbaycan polis bütün səviyyələrdə hər zaman hazırdır.

Cənab nazir!

Sıralarında Milli Qəhrəmanların, ən yüksək mükafatlara layiq görülmüş igid polis əməkdaşlarının da olduğu Daxili işlər orqanlarının təkə torpaqlarımızın azad edilməsindəki xidmətləri unudulmaz və təkrarolunmaz bir xidmət sənəməsidir. Faktlara diqqət yetirsək görürük ki, Qarabağ müharibələrində Azərbaycan Polisi 900-dən artıq şəhid vermiş, onlardan 62-si Milli Qəhrəman adına layiq görülmüş, 400-dən də çox polis qazi olmuşdur. 2023-cü ildə Qarabağda separatizmin kökünün kəsilməsində Azərbaycan Polisi qəhrəmanlıq nümayiş etdirmişdir. Son illər narkotiklərə qarşı polisimizin apardığı mübarizəni də xüsusi qeyd etmək istəyirəm.

Bizim hər birmiz bu sənəmənin şahidləriyik. Yeri gəlmişkən, onu da vurğulayım ki, təkə ön cəbhədə deyil, həm də dinc həyatda insanlarımızı təhlükələrdən qorumaq üçün özünü qurban verən polis əməkdaşları da kifayət qədərdir. Bütün bunlar onu göstərir ki, əqidəsi və məramı Azərbaycan dövlətinə və xalqına xidmət etmək olan polisimiz hər zaman hər birmizin yanındadır.

Bunun üçün ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin Daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin günün tələbləri səviyyəsində qurulması istiqamətində atdığı addımlar, verdiyi tapşırıqlar, imzaladığı fərman və sərəncamlar öz bəhrəsini zaman-zaman ortaya qoymuşdur. Bu gün fəxrlə deyə bilərik ki, polisimizin maddi-texniki bazası ən yüksək səviyyədədir. Həmçinin, polis əməkdaşlarının ictimai-hüquqi bilikləri də günbəgün artmaqdadır.

Cənab nazir!

107 yaşı tamam olan polisimizin - Sizin rəhbərliyiniz altında dövlətimizə xidmət edən hər bir əməkdaşını peşə bayramınız münasibətiylə ürəkdən təbrik edirəm. Azərbaycan polisinə eşq olsun! - deməklə uğurlar diləyirəm. inanıram ki, bizim polisimiz həmişə olduğu kimi bizimlə olacaq və Azərbaycan insanının qarşısında üzərinə düşən vəzifəni layiqincə yerinə yetirəcəkdir. Bir daha peşə bayramınız mübarək.

**Hörmətlə Aqil Abbas
Milli məclisin deputatı, yazıçı**

**Kallasdan Rusiyaya “gözdağı”:
“Aİ və Ermənistan heç vaxt indiki qədər
yaxın olmayıb”**

Xəbər verdiyimiz kimi, Avropa Birliyinin (AB) xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi, Avropa Komissiyasının vitse-prezident Kaya Kallas Ermənistanla səfər edib.

Adalat.az xəbər verir ki, Kallas Ararat Mirzoyanla birgə mətbuat konfransı keçirib. Konfrans zamanı o deyib ki, mən buraya aydın mesajla gəlmişəm: “Aİ və Ermənistan heç vaxt indiki qədər yaxın olmayıblar. Bu gün biz təhlükəsizlik və müdafiə sahələrində Ermənistan-Aİ məsləhətləşmələrinə birgə başladırıq. Biz Ermənistan və Azərbaycan arasında suverenlik, ərazi bütövlüyü və sərhədlərin toxunulmazlığı prinsiplərinə əsaslanan münasibətlərin normalaşmasının tərəfdarıyıq. Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşması regionda davamlı sülhə zəmin yarada bilər”, - deyə Kallas bildirib.

Xatırladıq ki, bir neçə gün əvvəl Rusiya Baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk TASS-a açıqlama vermişdi. O bildirmişdi ki, Rusiya Ermənistanla məktub hazırlayır: “Məktubda ölkənin Avropa Birliyi ilə yaxınlaşma normaları ilə Avrasiya İqtisadi İttifaqının (Aİİ) qaydaları arasında ziddiyyətlər olduğu qeyd edilib. “Mən həmkarım Mger Qriqoryanla ünvannlanmış məktubu imzalamağa hazırlaşırıam ki, bizim fikrimizcə, bu hərəkətlər (AB ilə yaxınlaşma normaları - red.) Avrasiya İqtisadi İttifaqının normalarına ziddir. Buna uyğun olaraq, biz müvafiq tədbirlərin görülməsi məsələsinə baxacağıq”. - Overçuk xəbərdarlıq etmişdi.

Bundan birneçə gün əvvəl isə Rusiyanın Ermənistandakı səfiri Sergey Kopirkin Ermənistanla xəbərdarlıq etmişdi: “Moskva ümid edir ki, İravan Rusiya ilə münasibətlərə xələl gətirəcək addımlar atmayacaq və bu münasibətləri qoruyub saxlayacaq. Eyni zamanda, biz ondan çıxış edirik ki, erməni tərəfi bizim çoxşaxəli əməkdaşlığımıza xələl gətirəcək və qardaş xalqlarımızın çoxşəxsləli əlaqələrinə xələl gətirəcək addımlar atmayacaq”

Əntiqə Rəşid

ADALAT •

4 iyul 2025-ci il

AZƏRBAYCAN POLİSİ: VƏTƏNƏ MƏHƏBBƏT VƏ SƏDAQƏT NÜMUNƏSİ

İyulun 2-də respublikamızda Azərbaycan polisi günü təntənə ilə qeyd edildi. Son dövrlər illərdir ki, polis günü peşə bayramı səviyyəsində daha geniş və təntənə ilə keçirilərək həmya sevinc bəxş edir. Bu gözəl ənənə davam etməkdədir.

Ölkəmizin həyatında özünəməxsusluğu ilə yadda qalan 2025-ci ilin birinci yarısı arxada qaldı. Ötən ayların çətinlikləri və uğurları yaxın tariximizə yazılır. Daxili sabitliyin və ictimai asayişin qorunmasında müstəsna rolu olan polisin fəaliyyətinə həmişə xüsusi münasibət göstərilir. Bu da bir həqiqətdir ki, polis həyatında yaşanan və başlanan hər gün yalnız təqvim mənasını daşıyır. Cinayətkarlığın qarşısının alınması üçün gündəlik gərgin fəaliyyət, profilaktika və eyni zamanda baş vermiş cinayət hadisələrinin açılması uğrunda gecəli-gündüzlü mübarizə ...

Bəli, məhz bu baxımdan Azərbaycan polisi yarandığı ilk günlərdən uzun illər boyu keçməkeşli yol keçərək müasir səviyyəyə çatmışdır. Son illər cinayətkarlığa qarşı mübarizədə qazanılan uğurların başlıca səbəblərindən biri də polisin xalqla daha da yaxınlaşması, xalqdan dəstək almasıdır. Bir zamanlar ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan polisinin gələcəyi barədə söylədiyi inamlı fikirlər özünü ən yaxşı cəhətlərdən doğrultmuşdur. Elə bu səbəbdəndir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bir sıra çıxışlarında Azərbaycan polisinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmişdir.

Azərbaycan polisi bugün hörmətli nazirimiz, general polkovnik Vilayət Eyvazovun rəhbərliyi altında cinayətkarlığa qarşı mübarizə və asayişin qorunması istiqamətində daha ciddi nəticələr uğrunda mübarizə aparır. Bunun nəticəsidir ki, paytaxt Bakıda, eləcə də respublikanın bir sıra şəhər və rayonlarında profilaktik və əməliyyat-axtarış istiqamətli tədbirlərin effektivliyi yüksəlmiş, qazanılan uğurlarda real əksini tapmışdır.

Göyçay Rayon Polis Şöbəsinə də belədir. İctimai asayişin qorunması və cinayətkarlığa qarşı mübarizədə öz fəallığı ilə həmişə diqqət mərkəzində olan Göyçay polisi çoxistiqamətli fəaliyyət baxımından yeni uğurlar sorağındadır. Dövlətçiliyə və xalqa sdaqətində fədakarlıq nümunəsi göstərən şəxsi heyət üzvləri ictimaiyyətin rəğbətini məhz bu istiqamətdə əldə etdiyi nəticələrlə müəyyənləşdirməkdədir.

Təbii ki, uğurların qazanılmasında şöbənin rəisi, polkovnik Müqəlib Abdıyevin çoxillik təcrübəsini xüsusi vurğulamaq lazım gəlir. Polis rəisi cinayətkarlığa qarşı mübarizədə rayonun digər hüquq-mühafizə orqanları ilə əlbir fəaliyyətinin əhəmiyyətini vacib fakt olaraq dəyərləndirir. Bütün bunlar rayonda peşəkarcasına həll edilir və arzulanan mühitin saflığına xidmət göstərir.

Əsas məsələ nədən ibarətdir? Məqsəddə doğru, yəni cinayətkarlığa qarşı mübarizə işində hər zaman düzgün istiqamət götürülməsi

əhali arasında inam və etibarını yüksəltmişdir. Müasir metodların tətbiqi, vətəndaşların müraciətlərinə, ərizə və şikayətlərinə operativ və normal münasibət göstərilməsi indi rayonda hər kəsi razı salan məsələlərdir.

Burada təbii ki, polis rəisinin özünün də etiraf etdiyi kimi, əməliyyat -axtarış əməkdaşlarından

yüksək peşəkarlıq nümunəsi tələb olunur. Hər kəs üzərinə düşən vəzifənin məsuliyyətini ciddi qəbul etməlidir. Passivlik və laqeydlilik yol verilməzdir. İntizamın yüksəlməsi nəticə etibarını ilə baş vermiş cinayət hadisələrinin istisna ilə izlərlə açılmasında və cinayət hadisələrinin önlenməsində öz nəticələrini verməkdədir.

Göyçay Rayon Polis Şöbəsinin rəisi polkovnik Müqəlib Abdıyevin söylədiyi kimi ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı, müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə aparılan demokratik, dünyəvi islahatlar dönməz xarakter almış, ictimai-siyasi sabitlik nəticəsində respublikada olduğu kimi Daxili İşlər Nazirliyinin Göyçay RPŞ-nin şəxsi heyəti də möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin daxili və xarici siyasətinə sadiq qalaraq, Azərbaycan Respublikasının qanunları, ölkə Prezidentinin fərman, sərəncam və tapşırıqlarından irəli gələn tələbləri, Dövlət Proqramlarından və Milli Fəaliyyət planlarından irəli gələn vəzifələri, eləcə də Daxili İşlər Nazirliyinin kollegiya qərarlarını, əmr və göstərişlərini rəhbər tutaraq, cinayətkarlığa qarşı mübarizədə və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsində üzərlərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışmış, əməliyyat şəraitində bütövlükdə nəzarətdə saxlanılmışdır.

Cinayətkarlığa qarşı mübarizə istiqamətində görülməli işlər davamlı olaraq Göyçay RPŞ-nin əməliyyat müşavirələrində müzakirə edilib qiymətləndirilmiş, bir çox nəticələr əldə edilmişdir. Bu mənada təkcə ilin altı ayının bəzi statistik nəticələrinə diqqət yetirsək, daha aydın təsəvvür yarada bilərik.

2025-ci ilin altı ayı ərzində 177 cinayət hadisəsi qeydə alınmış, cinayətlərin açılması 94,7 % təşkil etmişdir. Tərədilən cinayət hadisələrinin bəzi növlərində müəyyən artım olmasına baxmayaraq, açılma

faizinin yüksəlişi xüsusi diqqət çəkir. Çünki nümunəvi göstəricidir.

Hesabat dövründə baş vermiş cinayət hadisələrindən 71-i qeyri-aşkar şəraitdə törədilmiş və cinayətlərin açılması 93.9 % təmin edilmişdir.

Baş vermiş cinayət hadisələrindən 13 fakt ağır və xüsusilə ağır cinayətlərdir. Bu cinayətlərin açılması 100 % olmuşdur. Şəxsiyyət əleyhinə cinayətlərin də açılması 100 %-dir.

2025-ci ilin altı ayı ərzində rayonda 17 nəfərdən ibarət olmaqla 8 cinayətkar qrup müəyyən edilərək zərərsizləşdirilmişdir.

Göyçay Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən əhalidə qanunsuz saxlanılan 28 ədəd silah götürülmüşdür.

Həmin silahlardan 27 ədəd yivsiz ov tüfəngi (2 ədəd AKM silahı) könnüllü olaraq Göyçay RPŞ-yə təhvil verilmiş, 1 ədəd tapança RPŞ əməkdaşları tərəfindən əməliyyat yolu ilə aşkar edilərək təhvil alınmışdır.

2025-ci ilin birinci yarısında təsirləndirilən barələrində axtarış

mövzusunda, təbliğat və ictimai maarifləndirmə işinin effektivliyinin artırılması məqsədilə hesabat dövrü ərzində Göyçay rayon ərazisində müəllim, tələbə və şagird kollektivləri ilə aidiyyət qurumlarının əməkdaşları da dəvət edilməklə 21 geniş tərkibli tədbir keçirilmişdir.

İctimai qaydaların qorunması və ictimai təhlükəsizliyin təmini, cinayətlərin profilaktikası, baş vermiş cinayətlərin açılması, axtarışda olan şəxslərin tutulub istintaq orqanlarına təqdim olunması, eləcə də digər işlərdə polis sahə rəisləri və sahə inspektorları tərəfindən bir sıra profilaktiki tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Polis rəisinin və müvafiq əməkdaşların vətəndaş qəbülləri zamanı ərizə və şikayətlərə həssaslıqla yanaşması, bəzi hallarda heç polise aid olmayan məsələlərin də həllində köməklik göstərməsi, müəyyən maarifləndirmə işlərinin təşkili xalqla polis arasında inam və etimadı daha da yüksəldir, cəmiyyətin ümumi mənafeyinə xidmət edir.

Polis rəisinin şəhid ailələrini və qaziləri müntəzəmliliklə qəbul etməsi əlbəttə ki, yaxşı ənənə və nümunədir. M.Abdıyev eyni zamanda özü də tez-tez şəhid ailələrinə baş çəkər, qazilərlə görüşür, onların vəziyyətləri ilə maraqlanır. Əsasən gənclərin çoxluq təşkil etdiyi müəssisə və təşkilatlarda keçirilən görüşlər zamanı, bir qayda olaraq şəhid ailələrinin üzvləri, qazilər, Vətən torpaqları uğrunda düşmənlə

əlan edilmiş 38 nəfər şəxs olmuş, onlardan 33 nəfəri tutulmuşdur.

2025-ci ilin altı ayı ərzində Göyçay RPŞ-nin əməkdaşları tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində 44 cinayət faktı qeydə alınmışdır. Həmin cinayət faktları əsasında 42 nəfər saxlanılmış, onlardan 12 nəfəri həbs edilmiş, 30 nəfəri isə polisin nəzarəti altına verilməmişdir. Müvafiq dövr ərzində narkotik vasitələrin qanunsuz əkilib-becərilməsiylə bağlı 3 fakt, həmçinin 10 fakt satış, 31 fakt saxlama məqsədilə qeydə alınmışdır. Eyni zamanda yabani halda bitmiş 600 kq-a yaxın 1500 ədəd çətinə kolu aşkar edilərək məhv edilmişdir.

Ümumilikdə narkomanıya əleyhinə, həmçinin erkən nigahların törətdiyi fəsadlar və dini radikalizm

igidcəsinə vuruşmuş keçmiş döyüşçülər də dəvət olunur, onların xatirələri, çıxışları dinlənir.

Göyçay polisi rayonda və rayondan kənarda öz nümunəvi fəaliyyətləri ilə fərqlənən gənclərlə görüşlər təşkil etməklə cəmiyyət üçün daha faydalı nəslin yetişməsində ciddi maraq nümunəsi göstərir.

Göründüyü kimi kriminogen durumun daim diqqət mərkəzində saxlanması və asayişin qorunmasında polis şöbəsinin effektiv fəaliyyəti peşəkarlığın yüksəlişini əks etdirir. Həmişə cinayətkarlığa qarşı mübarizənin əgriqlik mərkəzində dayanan polis işçiləri güman ki, bütövlükdə 2025-ci ili də uğurlu nəticələrlə başa vuracaqlar. Bu mənada Göyçay polisi də istisna deyil.

Məzahir ƏHMƏDOĞLU

**Daxili İşlər Nazirliyi
və komitə vətəndaşlara
müraciət etdi**

Daxili İşlər Nazirliyi və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin vətəndaşlara müraciət edib.

Adalet.az xəbər verir ki, müraciətdə deyilir:

"Azərbaycan Respublikasının "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanununa əsasən, dini mərasimlərin yalnız məscid və ziyarətgahların ərazisində keçirilməsi nəzərdə tutulur.

İyunun 26-dan başlayan Məhərrəm ayında ibadət yerlərində təhlükəsizliyin təmin olunması, eyni zamanda nəqliyyatın fasiləsiz hərəkətinin tənzimlənməsi məqsədilə müvafiq tədbirlər görülür. Xüsusilə qeyd etmək istəyirik ki, bəzi valideynlərin azyaşlı uşaqları dini mərasimlərə, o cümlədən təziyə məclislərinə aparması halları müşahidə olunmaqdadır. Bu zaman uşaqların həm fiziki, həm də psixoloji təhlükəsizliyi nəzərə alınmalıdır. Valideynlərdən xahiş edirik ki, azyaşlı uşaqların bu cür kütləvi mərasimlərdə iştirakının məqsəduyğun olmadığını nəzərə alsınlar və qanunvericiliklə ziddiyyət təşkil edən halların qarşısının alınmasına xüsusi həssaslıqla yanaşsınlar". "Hər bir vətəndaşın sağlamlığının, hüquqlarının və təhlükəsizliyinin qorunması bizim ümumi məsuliyyətimizdir", - məlumatda qeyd edilib.

**İşğal nəticəsində
Azərbaycana
dəyən zərərin
məbləği açıqlandı**

"Ermənistanın təcavüzünə məruz qalmış və ərazilərinin 20 faizi 30 illik işğal altında olmuş Azərbaycan, 2020-ci ilin noyabrında işğala son qoyduqdan və ərazi bütövlüyünü bərqərar etdikdən sonra işğaldan azad etdiyi ərazilərinin bərpasına başlayıb, təcavüz nəticəsində bu ərazilərdən didərgin salınmış soydaşlarımızın doğma şəhər və kəndlərinə qaytarılması üzrə Böyük Qayıdış Dövlət Proqramını həyata keçirir".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Baş nazirin müavini Samir Şərifov BMT-nin İnkişaf üçün Maliyyələşdirmə üzrə IV Beynəlxalq Konfransında deyib. O bildirib ki, bu günədək proqramın icrasına dövlət büdcəsindən 15 milyard ABŞ dolları məbləğinə vəsaiti sərf olunub.

"Azərbaycan Hökumət Komissiyasının qiymətləndirməsinə əsasən, hərbi təcavüz və işğal Azərbaycana 150 milyard ABŞ dolları dəyərində zərər vurub. Zərərin 15 faizdən artıq hissəsi ərazilərin minalarla çirklənməsi ilə bağlı olduğundan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qərarı ilə mina təhlükəsizliyi Azərbaycan tərəfindən 18-ci milli DİM kimi qəbul edilib və bu yanaşma digər ölkələrə də tövsiyə olunub", - deyə S.Şərifov vurğulayıb.

İqbal ALISOY
Bakıvaxtı.az Xəbər Portalının təsisçisi

Polis canlı qanundur

Hər il 2 iyul tarixi Azərbaycan-da Polis Günü kimi qeyd edilir.

Bəli, bu, müstəsna tarixdir, zəruri gündür. Ona görə ki, polissiz bir ölkə kompasi və sükani olmayan böyük bir gəmidir. Yeni, bir gəminin kompasi və sükani yoxdursa, o hara, necə istiqamətlə-nəcəyini müəyyən edə bilməyəcəkdir. Ümməndə isə gedəcəyi yeri bilməyən gəmiyə heç Allah da kömək olmur.

Polis ölkələr, dövlətlər üçün bu qədər önəmli rol oynayır. Buradan belə qənaətə gəlmək olar ki, polisin varsa, doğru istiqamətin, doğru yolun var. Polis insanları səhv yoldan və ya yolu səhv dönməkdən çəkindirir. Çünki yolu bir dəfə səhv dönmən insan, sonuna qədər yanlış yolla, yanlış amallara irəliləyir və bəzən bu yol onları ya dalana, ya da uçurumun astanasına gətirib çıxarır. Bu mənada polis cəmiyyətin mayakıdır. Polis canlı qanundur.

Qanun nə üçündür?

Qanunu olmayan bir ölkə, dövlət, təşkilat düşünün. Orada işlər nizamında irəliləyirmi? Əlbəttə, xeyr. Çünki qanun tərəzinin göz-lərini eyni məcraya, eyni mizana gətirir. Bu mənada polislərimiz cəmiyyətdə "tərəzini" mizana gətirən amildir, varlıqdır.

Azərbaycanın müzəffər lideri Cənab İlham Əliyevin iradəsi, qəlib ordumuzun şücaəti ilə işğaldan azad edilən Qarabağ torpaqlarına - Şuşa, Xankəndi, Ağdam və başqa ərazilərə səfər etdim bu yaxınlarda. Səfər çərçivəsində ən yaddaqalan hadisələrdən biri orada xidmət aparan polislərimizin insanlara olan münasibəti və bu torpaqlarda sehvə-sehvə xidmət həyata keçirmələri oldu. Polislərimiz böyük qürurla, şərəf və ləyaqətlə xidmət aparırlar Qarabağda. Əlbəttə, polislərimizin böyük şücaət və fəxarətlə xidmət aparmasını şərtləndirən amillər var. Bu amillərdən biri rəhbərliyin həmin polis əməkdaşları ilə şəxsən maraqlanması, onların daim mənəvi diqqət və qayğı ilə əhatə edilməsidir.

Xatırlatma: Birinci Qarabağ savaşı zamanı gedən döyüşlərdə Daxili İşlər Nazirliyinin 1695 əməkdaşı və hərbi qulluqçusu şəhid olub, 1710 nəfəri isə yaralanıb. Göstərdikləri şücaət və igidliyə görə 67 nəfər "Milli Qəhrəman" adına, 1143 nəfər orden və medallara layiq görülüb.

44 günlük Vətən müharibəsində Daxili İşlər Nazirliyinin 66 əməkdaşı şəhid olub.

Bu mənada qeyd edə bilərik ki, Azərbaycan polisi asayış qoruyucusu olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycanın milli yaddaşıdır. Çünki polis nizamnamələrlə müşayiət olunan cəmiyyətdə ictimai asayışın rəşional təşkilini həyata keçirir.

Uzun illər elmdə belə bir mövqe sərgilənirdi ki, cinayətkarlığa qarşı səmərəli mübarizə aparmaq üçün cinayətlərə görə sanksiyalar ağırlaşdırılmalı, polisin sayı isə artırılmalıdır. Lakin beynəlxalq

xalq təcrübə bu elmi hipotezlərin qeyri-rasionallığını sübuta yetirib. Bu gün artıq heç kəsə şübhə doğurmur ki, ictimai asayışın, insan hüquqlarının mühafizəsində cəmiyyətin də rolu danılmazdır.

Yeni dövr, inkişaf edən cəmiyyət polisin işinə də yeni yanaşma zərurəti diktə edir. Bu gün polisin vəzifəsi təkcə sabitliyin qorunması, dövlətçiliyə zidd əməllərin qarşısının alınması deyil. İndi polis tərəfindən qabaqalayıcı tədbirlərin həyata keçirilməsinə daha çox üstünlük verilir. Yeni polisdən internet sürətinə müvafiq operativlik tələb olunur. Bu operativliyi isə həyata keçirmək üçün cəmiyyətin sağlam düşüncəli, vətəninə, dövlətinə, millətinin sağlamlığını düşünən aydınlara, ziya adamlarına ehtiyac duyulur. Yeni ictimaiyyətin ayrı-ayrı təbəqələrinin gücündən geniş istifadə olunmalıdır. Bu baxımdan ölkəmizdə ictimai asayışın mühafizəsində səmərəli fəaliyyəti təmin etmək məqsədi ilə daxili işlər orqanları ictimaiyyəti də bu işə cəlb etmək üçün müəyyən tədbirlər görür. Çünki sağlam cəmiyyətin təşkili kollektiv şüurdur. Hadisələrə "Məndən keçib qardaşıma dəysin" baxış açısı ilə yanaşsaq, onda bütöv cəmiyyət qura bilməyəcəyik və xalqın elitarlaşmasına töhfə verə bilməyib, kütləyə ruhunda qalacağıq. Bizə isə küyə aldanan kütlə deyil, səvə çevrilən xalq lazımdır.

Bu mənada inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsindən istifadə edən Azərbaycan polisi xalqa daha da yaxınlaşır, Azərbaycanda həyata keçirilən "ictimai polis" layihəsini bu əməkdaşlığın bariz nümunəsi və aydın təcəllası kimi göstərmək olar.

Layihəyə əsasən müasir polis fəaliyyətinin əsas istiqamətləri hansılardır?

Birincisi, ölkədaxili sabitliyin qorunması, dövlətçiliyə zidd hərəkətlərin qarşısının alınması, ölkədə insan və vətəndaş hüquqlarının təmin edilməsidir.

İkincisi, insanlara nümunəvi xidmət göstərilməsi, cinayətlərin qarşısının alınması, bu məqsədlə qabaqalayıcı tədbirlərə üstünlük verilməsi və bu işdə xalqın gücündən daha geniş istifadə olunmasıdır.

Bəs layihənin əsas məqsədi nədir?

Prioritet məsələ, polis-cəmiyyət, polis-vətəndaş mənəşibətlərinin etibarlı qorunmasını təmin etmək. İctimai qayda və ictimai təhlükəsizliyin təmin olunmasında vətəndaşların könüllü köməyindən istifadə etmək, əhalinin polis qurumlarına inamını artırmaqdır. Bütün bunlar isə polis orqanlarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən islahatın ən aydın təzahürüdür.

Yaşasın Azərbaycan polisi, var olsun müstəqil və müzəffər Azərbaycan!

Elxan ŞÜKÜRLÜ

Azərbaycan Polisi
üzərinə düşən ən
mühüm vəzifəni
yerinə yetirməyi
bacardı!

Azərbaycan olduqca çətin, mürəkkəb coğrafiya-da yerləşir. Ölkəmiz Qərblə Şərqn, Şimalla Cənubun, fərqli və qüdrətli mədəniyyətlərin, sivilizasiyaların həm toqquşma, həm uzlaşma imkanlarına sahib unikal bir məkan, qovşaqdır.

"Körpü, qovşaq ölkə" statusu bizə təkcə üstünlüklər yox, həm də çoxsaylı risk və təhlükələr yaradır: hər kəs bu "körpü, qovşaq ölkə"nin öz nəzarətində olmasına çalışır, bunun üçünsə təkcə çöldən yox, daha çox da içdən davamlı və sistemli pozuculuq işi aparır...

Bu baxımdan, Azərbaycanın müstəqil dövlət ola və müstəqil siyasət yeridə bilməsinin birinci və ən vacib şərti ölkənin təhlükəsizliyini, daxili sabitliyi və ictimai asayışı təmin etmək, xalqımızı həm içdən, həm də çöldən gözləyən bütün risk və təhlükələrdən zamanında sığortalamaq, qorumaqdır!

Təhlükəsizliyi təmin edilməyən, daxili sabitliyi olmayan ölkə heç bir uğura imza ata, hər hansı müstəqil siyasətdən danışa və rifah dövlətinə çevrilə bilməz!

Bu gün Azərbaycanımızın təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, ictimai-siyasi sabitliyin qorunub saxlanması müstəsna rolu olan, ən çox çalışan, ancaq həm də ən çox tənqid hədəfinə tuş gələn bir peşə təmsilçilərinin - Azərbaycan Polisinin bayramıdır!

Kim nə deyir, desin: biz 2020-ci ilin Vətən Savaşında və 2023-cü ilin antiterror əməliyyatlarında həm də ona görə uğur qazana bildik ki, Azərbaycan Polisi üzərinə düşən ən mühüm vəzifəni ləyaqətlə və peşəkarlıqla yerinə yetirməyi bacardı!

Əgər düşmən və onun himayədarları illər boyu ölkəmizin içərisində yetişdirib, kritik anlar üçün hazırladığı qüvvələri Ordumuzun şücaətlə ön xətdə irəliləyəyi günlərdə arxada hərəkətə keçirməyi və içimizə nifaq, təfriqə salmağı bacarsaydı, hər şeyi birçə anda itirə bilərdik! Ən azı, 1990-95-ci illər aralığında yaşanan olayları xatırlayın: bütün uğursuluqlarımızın və faciələrimizin, yaşadığımız çətinliklərin təməlinə daha çox daxili sabitliyin təmin edilməməsi, nizamsızlıq və xaos dururdu!

Şükür ki, bu xaos, hərc-mərclik, başıpozuqluq dönməyi bitdi, ayrı-ayrı silahlı qrupların, cinayətkar dəstələrin və şəxslərin dövlətə öz şərtlərini diktə etmək və istədiyi kimi davranmaq ənənələrinə son qoyuldu!

Uzun illər ən böyük arzumuz, duamız Azərbaycan Polisinin Şuşada, Xankəndidə, Xocalıda, Laçında, Kəlbəcərdə, Qubadlıda, Zəngilanda, Ağdamda, Ağdərədə... keşik çəkdiyi günləri görmək idi, onu da gördük!

Bundan sonrakı əsas işimizsə divarlarını - sərhədlərini yenidən bərpa edə bildiyimiz evimizin - dövlətimizin içini Cənnətə çevirmək, onu ƏDALƏTİN və QANUNUN hakim olduğu, milli-mənəvi dəyərlərimizin sayıqlıqla qorunduğu rifah dövlətinə çevirməkdir!

Şübhəsiz ki, bu işdə də ən böyük yük, ağırlıq yənə Azərbaycan Polsinin üzərinə düşür!

Öz vəzifələrini yerinə yetirərkənsə, Azərbaycan Polisi bizdən öncəki fəthlərin və müdriklərin iki deyimini heç vaxt unutmamalıdır: birincisi, "Məmləkətlər qılıncıla fəth edilir, ancaq yalnız ədalətlə idarə olunar"; ikincisi, "Ədalətsiz güc zalım, gücsüz ədalətsə aciz olar!"

Ölkəmizi, xalqımızı, dəyərlərimizi təhlükələrdən qoruyan ən böyük ƏDALƏTLİ GÜC olmanızı arzusıyla, bayramınız mübarək, Azərbaycan Polisi!

Həmişə düşmənlərimizə, zalıma və azğına keçilməz sədd, məzluma güvənc yeri, insanlara mənəvi etibar ünvanı olasınız!

Daha bir qrup ukraynalı uşaq Azərbaycana gətirilib

Daha bir qrup ukraynalı uşaq reabilitasiya məqsədilə Azərbaycana gətirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Ukraynanın Azərbaycandakı səfəri Yuriy Husyev özünün "X" hesabında bildirib.

Onun sözlərinə görə, Sumi regionundan bir qrup uşaq reabilitasiya məqsədilə Azərbaycana gətirilib.

"Ukraynalı uşaqlar üçün olan bu proqramı dəstəklədiyinə görə Azərbaycan rəhbərliyinə, xalqına və bütün tərəfdarlara təşəkkür edirik", - səfir qeyd edib.

Zaur ƏHMƏD

Biz o polisi
sevirik ki...

Biz o polisi sevirik ki, özümüzünküdür - oğuldur, qardaşdır, atadır...

Biz o polisi sevirik ki, hər dara düşəndə ümid yeri kimi onun qapısına gedirik.

Biz o polisi sevirik ki, ağır günlərdə, fəvqəladə vəziyyətlərdə gecə-gündüz ləyaqətlə xidmət aparır.

Biz o polisi sevirik ki, küçədə yaşlı ata-analara övladlıq edir, əlindən tutur, dayaqlar olur.

Biz o polisi sevirik, uşaqlar onu görəndə qorxmur, əksinə sevinir, güvənc duyur, etibar edir.

Biz o polisi sevirik ki, dövlət bir qərar verəndə onun sərt üzünü, qüdrətini cümlə-ələmə göstərir.

Biz o polisi sevirik ki, vətən dara düşəndə ilk haraya o gəlir, sinəsini sipər edir, şəhidliyə ucalır.

Biz bütün bu üstün məziyyətləri və dəyərləri keyfiyyətləri özündə birləşdirən, dövlətə, vətənə, xalqa ləyaqətlə xidmət edən, sıralarındakı qüsurlu, kobud, əyri olanları da öz yaxşısı ilə gizlədən, görünməz edən polisimizi sevirik.

Xalq sizi onu qoruduğunuz qədər sevir, ləyaqətli Azərbaycan polisləri. Yaşasın Azərbaycan!!!

Bu ailələrdə hər uşağa ayda 140 manat ödəniləcək

"Bu gündən məbləği artırılan sosial müavinətlərdən biri də çoxuşaqlı ailələrdə hər uşağa görə aylıq ödənişlərdir. Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı fərmana əsasən, çoxuşaqlı ailələrdə hər uşağa ödənilən aylıq müavinət iyul ayından etibarən 33 faiz artırılaraq 105 manatdan 140 manata çatdırılıb".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu iqtisadçı deputat Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, qanunvericiliyə əsasən, bu müavinət beşdən çox uşağı dünyaya gətirib tərbiyə edən qadınlara, uşaqların sağ olması şərti ilə, bu hüququn yaranmasına səbəb olmuş uşağı bir yaşına çatdıqda təyin olunur:

"Aylıq müavinət uşağın 18 yaşı tamam olan ayın sonunadək ödənilir. Bu ödənişi almaq üçün vətəndaşımız müavinət almaq hüququ yarandıqdan sonra yaşayış yeri üzrə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun struktur bölməsinə, "DOST" Mərkəzinə və ya "Şəhid ailələri üzvlərinin, müharibə ilə əlaqədar xəsarət almış hərbi qulluqçuların və əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin müraciətləri üzrə vahid əlaqələndirmə mərkəzlərinə" müraciət edə bilər.

Müraciət edən şəxsin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti, uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələri və şəxsiyyət vəsiqələrinin surəti, ananın beşdən çox uşağı doğub, tərbiyə etməsi və böyütməsi barədə yerli icra hakimiyyəti başçısının inzibati ərazi dairələri üzrə və ya sahə inzibati ərazi dairələri üzrə nümayəndələrinin arayış tələb edilən sənədlərdir.

Müavinətin təyin olunması barədə müraciətə qeydə alındığı gündən ən gec 10 gün müddətində baxılır və müvafiq qərar qəbul edilir. Müavinətin təyin olunmasından imtina edilməsi barədə qərar qəbul edildikdə, 5 gün müddətində imtinanın səbəbləri göstərməklə, müraciət edən şəxsə rəsmi məlumat verilir. Bu hüququ olan amma əvvəl müraciət etməyənlər üçün də ödənişi almaq imkanı yaradılır.

Belə ki, sosial müavinətlər onu almaq hüququ olduğu təqdirdə ən çoxu müraciət edildiyi tarixdən əvvəlki üç il üçün ödənilir. Yəni, vətəndaşımız cəza çəkməkdən son 3 ildə azad edilibsə və müraciət etməyibsə, o halda indi də bu ödənişi almaq hüququna malikdir".

Deputat qeyd edib ki, təkliflərdən biri də çoxuşaqlı ailə anlayışına yenidən baxılması və çoxuşaqlı ailələr üçün uşaqların sayının mərhələli şəkildə beşdən üçə endirilməsi ilə bağlıdır.

Dost yazısı

Mürəkkəb dövrə qədəm qoymuşuq. Lap tufəngin yarandığı vaxt kimi...Koroğlu kimi şikayətlənməyim gəlir... Yazını da süni intellekt yazacaqsa --- kimin-kim olduğu hardan bəlli olsun? Əhəmiyyəti olacaqmı şikayətlərin???

Şəxsi yaddaş və xatirələr necə olsun??? Yaddaşın hər qatında hardasa gizlənilmiş nələrisə hardan biləcək bu "intellekt"?

Eyni yaşda olan, eyni dövrdə formalaşmış insanların qəlbindəki hissləri necə oxuyacaq???

Şəxsi olanı...

Yaqudu neçə illərdi tanıyıram - əvvəl anamla yaxınlığından, sonra Yaqutun qızı ilə yaxınlığımdan... Ən sonra özümüz yaxınlaşa bildik...

Yaqud dost olmağı bacaran, ünsiyyəti sevən insandı... Və düşünürəm ki, birinci addımı o atıb bu münasibətlərdə...

Dedim ki, eyni dövrün insanlarıyıq... Dövrün qarışıqlıqların da, faciələrin də, xoş günlərin də yaşamaq eynən ikimizin də payına düşüb. Amma Yaqud çox zəhmətkeş olub. Bu fədakar zəhmətsevərlik onu elm yollarında üstün mövqelərə gətirib çıxara bilib.

Və müharibə... Bu mövzu da son vaxtlar həyatımıza öz dağıdıcı, möhürünü vura bilib. Qaçmaq istəsək özümüzə yaxınlaşırıq bizə... Ağrılı bir məhsuldarlıq yaradır... Çox sevdiyi Şirvan eli, ədəbiyyatı, Şirvanın "Ölüm ömür" seçən igid oğullarından çox yazır Yaqud... Və başqa cür də ola bilməz deyər düşünürəm...

Təmtəraqlı sözlər, tost - təriflər olmasa da Yaqud Bahadır qızı Əşrəfova dost sözünün bütün ağırlığını daşıya bilən insandır. Allah balalarını da, nəvələrini də pənahında saxlasın...

İlham Rəhimovdan Yekaterinburqdakı qanlı hadisəyə sərt reaksiya

Qara dəniz və Xəzər dənizi Regionu Ölkələri Hüquqşünasları Assosiasiyasının prezidenti, Azərbaycanın Əməkdar hüquqşünası, Rusiya Elmlər Akademiyasının akademiki, hüquq elmləri doktoru, professor İlham Rəhimov Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində soydaşlarımıza qarşı baş vermiş faciəyə münasibət bildirib.

Adalet.az xəbər verir ki, professor İlham Rəhimov rəhbərlik etdiyi təşkilat adından bu hadisəni qətiyyətlə pisləyib. O bəyan edib ki, Rusiyada vətəndaş olan azərbaycanlılara qarşı törədilmiş bu zorakılıq həyata keçirən hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarının kimliyinin müəyyən edilməsini və onların qanun qarşısında cavab verməsini tələb edir. Professor Rəhimov vurğulayıb ki, hadisə barədə məlumat alaralmaz dərhal Yekaterinburqda Azərbaycan diasporunun rəhbəri ilə bir neçə dəfə əlaqə saxlayıb. O, həm baş verənlər barədə geniş bilgi alıb, həm də bundan sonrakı addımların koordinasiyası üçün Şixlinski ilə məsləhətləşmələr aparıb. İlham Rəhimov hadisənin obyektiv şəklində araşdırılması üçün Rusiyanın hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbər şəxslərinə də müraciət edəcəyini açıqlayıb. O bildirib ki, bu işin ədalətlə araşdırılması üçün bütün imkanlardan və şəxsi nüfuzundan istifadə etməyə hazırdır. Professor eyni zamanda baş verənlərin son dərəcə həssas məsələ olduğunu xüsusi qeyd edib. O, məsələnin tam və hərtərəfli araşdırılmasını gözləməyin vacibliyini vurğulayıb və azərbaycanlıların Rusiya cəmiyyətində mövqelərinin möhkəmlənməsindən narahat olan dairelərin təxribat xarakterli planlarına uymamağa çağırıb.

Vüqar Abbasov,
Avropa Xəbər Agentliyinin
(European News Agency) əməkdaşı

İmperiya Qafqazda can verir

Azərbaycanla Rusiya arasında son günlərdə olan gərginliklə bağlı Avropa Xəbər Agentliyində növbəti yazım yayımlanıb. Yazını Azərbaycan dilində "Ədalət" in oxucuları ilə bölüşürəm. Yazıya keçid linki: <https://www.european-news-agency.de/politik/t/he/empi-re-is-dying-in-the-caucasus-91731/>

Rusiya ilə Azərbaycan arasında artan gərginlik

2025-ci ilin iyun ayının sonlarında Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər kəskin şəkildə pisləşdi.

İyun ayının 27-də Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində OMON qüvvələri azərbaycanlıların yaşadığı evlərə basqın etdilər. Məlumatlara görə, Ziyəddin və Hüseyn Səfərov adlı iki azərbaycanlı qardaş bu reyd zamanı işgəncələrə məruz qalaraq öldürülüb. Daha bir neçə azərbaycanlı isə saxlanılıb.

Azərbaycan bu insidenti bilərəkdən törədilmiş və etnik zəmində həyata keçirilmiş akt kimi qiymətləndirdi və dərhal cavab verdi.

Bakı cavab zərbəsi endirdi

Hadisədən qısa müddət sonra Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları Rusiyanın "Rossiya Se-qodnya" dövlət agentliyinin Bakıdakı yerli şöbəsi olan "Sputnik Azərbaycan" in ofisində əməliyyat keçirdi. Əməliyyat nəticəsində ofisin icraçı direktoru İqor Kartavix və baş redaktor Yevgeni Belousov saxlanıldı. Azərbaycan rəsmiləri onların hər ikisinin Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (FSB) əməkdaşları olduğunu açıqladılar.

Bundan əlavə, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Rusiya ilə əlaqəli bir cinayətkar qruplaşmanın üzvlərinin həbs olunduğu açıqlandı. Həmçinin Rusiya ilə dövlət və özəl xəttlə nəzərdə tutulan mədəniyyət tədbirləri ləğv olundu.

Gərginliyə baxmayaraq, nə Prezident İlham Əliyev, nə də Prezident Vladimir Putin bu məsələyə münasibət bildirməyib. Kremlin sözcüsü Dmitri Peskov isə bəyan edib: "Hazırda Prezident Putinin Prezident Əliyevlə telefon danışıqları keçirmək niyyəti yoxdur."

Kreml ittihamları Kiyevə yönəldir

Azərbaycanda çıxan "Ədalət" qəzetinin verdiyi məlumata görə Peskov bildirib ki, Moskva gərginliyin əsas səbəblərindən birini Ukraynada görür:

"Moskva Kiyevin Rusiya ilə Azərbaycan arasındakı münasibətləri pozmağa və gərginlik yaratmağa çalışdığını müşahidə edir. Ukrayna vəziyyəti daha da qızıqdırmaq və Bakı tərəfini emosional addımlar atmağa təhrik etmək üçün əlindən gələni edir."

Peskov həmçinin iddia edib ki, Yekaterinburqda baş verən həbs-

lər etnik zəmində yox, cinayət işi üzrə aparılan istintaqa bağlı olub.

Gərginlik doğrudanmı Yekaterinburqla bağlıdır?

Bir çox analitiklərə görə, böhranın kökləri daha dərinlidir. Əsl səbəb Rusiyanın Cənubi Qafqazda təcridən itirdiyi nüfuzudur. Azərbaycan və Ermənistan sülh sazişinə yaxınlaşdıqca, Moskva getdikcə prosesdən kənarda qalır. Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan açıq şəkildə bəyan edib ki, Qarabağ tarixi olaraq Azərbaycan ərazisidir və Ermənistan bundan sonra bu torpaqlara iddia irəli sürməyəcək. Onun Türkiyəyə etdiyi son səfər və Ankara ilə sıxlaşan münasibətlər Moskvanın narahatlığını daha da artırır.

Azərbaycanla Ermənistan arasında imzalanacaq mümkün sülh sazişi Rusiyanın regionda qalan təsir imkanlarını da sıradan çıxara bilər.

Əliyevin və Paşinyanın qəti mövqeləri

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın təsir və təzyiqlərinə qarşı açıq siyasi iradə nümayiş etdirir. Məsələn, Rusiya Xankəndidə (işğaldan azad olunmuş şəhərlərdən biri) konsulluq açmaq təşəbbüsü ilə bağlı fikirlər səsləndəndə, Bakı buna imkan vermədi.

Azərbaycanın xarici siyasəti getdikcə daha çox Türkiyə ilə strateji mütəfəqqiliyə əsaslanır. Rusiya isə Ankara-Bakı xəttindən xəbərdardır və indiki situasiyada NATO-nun ikinci ən güclü ordusunu - Türkiyəni - qarşısına almağa cəsarət etməz.

Baş Nazir Paşinyan da Rusiyanı sülh müqaviləsinin danışıqlarından kənar tutmaqda qərarlı görsənir və bu sahədə möhkəm siyasi iradə nümayiş etdirir.

Yeni geosiyasi realıq

Həm Azərbaycan, həm də Ermənistan rəhbərliyi Rusiyanın Qafqazdakı rolunu məhdudlaşdırmaq və ya tamamilə aradan qaldırmaqda qərarlı görünür.

Prezident Putinin məşhur doktrinası - "Rus əsgəri haradadırsa, ora bizimdir" - artıq bu bölgədə keçərliliyi deyil.

Bu gün həm Bakı, həm də İrəvan Rusiya hərbi varlığının öz ərazilərinə qayıtmasına imkan verməməkdə qərarlı görsənirlər.

Nəticə: İmperiyanın çöküşünə imkan verin

Rusiyanın son təxribatları, əslində, Azərbaycanın möhkəmliliyini sınamaq üçün edilən son cəhdlər kimi görünür.

Lakin əgər Azərbaycan geri addım atmadan Ermənistanla sülh müqaviləsi bağlasa, Moskvanın bölgədəki nüfuzu tamamilə yox olacaq.

İmperiya Qafqazda can verir - və bu prosesi dayandırmağa heç bir ehtiyac yoxdur. Əksinə, sülh sazişini mümkün qədər tez bağlamaqla regionu rus imperalizminin son çırpıntılarından birdəfəlik xilas etmək mümkündür.

Rüstəm Hacıyev

Putin və Tramp birgə hərəkət edirlər?

hərbi dəstəyi ya dayandırır, ya da tamamilə dayandırması barədə bəyanatlar verməklə, sanki Rusiyanın tərəfində olduğunu nümayiş etdirir.

Bundan istifadə edən Rusiya, Tramp administrasiyasının atəşin dayandırılması "çağırışlarını"

raqları, daha doğrusu Trampın biznes maraqları isə, dəfələrlə ABŞ prezidentinin ziddiyətli bəyanatlarında səsləndirilib.

ABŞ-in Ukraynaya hərbi dəstəyinin göstərilməsi məsələsində "fasilə" vermək barədə qərarı, Bloomberg agentliyinin də qeyd

qulaq ardına vurur və addım-addım Ukrayna ərazilərini işğal etməkdə davam edir, paytaxt Kiyevi və Odessa kimi iri şəhərlərini raket atəşinə tutmaqdan belə çəkinmir.

Tramp adminisrtasiyası bu günlərdə bəyan edib ki, ABŞ Kiyevə raket komplekslərinin köndərilməsinə fasilə verib. Dövlət departamentinin rəsmi nümayəndəsi Temmi Bryus jurnalistlərə bildirib ki, bu Ukraynaya hərbi yardım göstərilməsinin tamamilə dayandırılması demək deyil. (bəs nədir? R.H.) Xəbərin Bryus bunu "ABŞ-in dövlət maraqlarının birinci yerdə olması kimi" izah edir. ABŞ-in dövlət ma-

etdiyi kimi, "avropalı tərəfdaşlarını şoka salıb". İndi yəqin ki, ABŞ-in "fasilə verməsi" qərarı, Rusiyanın Ukrayna ərazilərində hərbi hücumlarının təyziqinin genişləndirilməsinə dəstək olacaq. Görünən odur ki, Birləşmiş Ştatlırsız Avropa dövlətlərinin də, Ukraynanın Rusiyaya qarşı müqavimət göstərməsi üçün gücləri kifayət etmir.

ABŞ prezidentinin "oynadığı oyunların" nəticələri göstərir ki, O, prezident seçiləri ərfəsində verdiyi sözə, yəni müharibəni Ukraynanın ağ bayraq qaldıraraq Rusiya qarşısında təslim olmasını elan etməsiylə dayandırmaq istəyir...

Ukrayna ətrafında baş verən son hadisələr hərdən belə fikir yaradır ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp və Rusiya Federasiyasının prezidenti Vladimir Putin birgə hərəkət edirlər və hər ikisinin məqsədi Ukraynanı tamamilə məhv edib, yeraltı və yerüstü sərvətlərini öz aralarında bölüşdürməkdir.

Bayden administrasiyası avropalı tərəfdaşları ilə birlikdə, Ukraynanı irəli verərək Rusiyanı iqtisadi cəhətdən zəiflətməklə mümkün qədər çökdürməyi qarşılarına məqsəd qoymuşdu. Bu üzəndə, müharibəni mümkün qədər uzatmaq üçün, Kiyevə dayanmadan hərbi yardım göstərildi.

Donald Tramp prezident kürsüsünə əyləşdikdən sonra isə, vəziyyətin ciddi şəkildə dəyişdiyi müşahidə olunmaqdadır.

ABŞ prezidenti bu müharibəni 24 saata, sonra bir aya, daha sonra altı aya bitirəcəyinə söz versə də, ya bunu bacarmadı, ya da heç əvvəldən müharibəni bitirmək barədə verdiyi vədlər blefdən başqa bir şey deyildi.

Ukrayna ətrafında hazırda baş verən hadisələr göstərir ki, ABŞ-in yeni prezidenti, hakimətə gəlmiş gündən Rusiya prezidentinə qarşı münasibəti, Ukrayna prezidenti Volodimir Zelenskiyə qarşı münasibətindən daha loyalla, daha yumşaqdır. Tramp ötən altı ay ərzində, müxtəlif bəhanələrlə ABŞ-in Ukraynaya verdiyi

Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

Heç kimə bənzəməyən adam...

... Bu dünyada çox adam tanımışam, çoxlu dostlarım, tanışlarım olub. Və onlar hardasa, bir- birinə oxşayırlar, bir- birinə bənzəyirlər... Amma bir dostum var, heç kimə bənzəmir və elə özünə oxşayır. Axtarmışam ki, görəsən onun kimi bir adam varmı! Görmüşəm ki, onun səmimiyyətindən, onun ürəkdə, onun şirinliyində adam yoxdu... Bilirsiniz, niyə?! O, ailəyə, evə, yaxına və ürəyə buraxılmalı insandı..

Bu dünyada adam çoxdu, ancaq insan adam azdı. Bax mənim 35 ildir ki, tanıdığım Əjdər kişinin oğlu Daşdəmir qardaşımız belə bir dostdur. Ona dost demək olar, çünki o, dostluqda çox sədaqətlidir. Mən onun kimi insanlara təmənnaşız yaxşılıq eləyən ikinci bir adam tanımıram. Daşdəmir o qədər tanıdığı və tanımadığı adamlar yaxşılıq edib ki! Birini işə düzəldib, birinə arxa durub, birinin də qəzetini hazırlayıb çap etdirib və bundan ləzzət alıb. Amma ən böyük pislikləri də yaxşılıq elədiyi adamlardan alıb. Və buna baxmayaraq, yenə həmin adama yaxşılığından qalmayıb. Bunu ancaq o edə bilər. Şəxsən mən bacarmıram. Onu görə də mətbuat aləmində Əjdər kişinin oğlu Daşdəmiri (Daşdəmir Əjdəroğlunu) hamı çox istəyir.

Biz Daşdəmirə uzun müddət bir yerdə işləmişik. Jurnalist, publisist, məsul katib kimi çox istedadlıdır. Lakin bunlardan da yüksək səviyyədə onun insanlığı dayanır. Yazımın əvvəlində dedim ki, o, heç kimə oxşamır, ancaq özünə bənzəyir. Çünki onun rəhmətlik atası, anası həddindən artıq təmiz və halal insanlar olublar. Elə qardaşımız Daşdəmirə də bu cizgilər kökdən gəlir. Öz kasıb canıyla hamımızın xeyir - şərinə yarayıb. Və çox yaxşı da iş-tirak edib.

Bir dəfə də rəhmətlik dostumuz Məhəmmədli Mustafə ilə Basqalda Daşdəmirgildə olmuşuq. Rəhmətə gedənlərin vardı. Bax onda Əjdər əminin nə qədər böyük ürəyi olduğunu gördük. Az qala gözünün yağını bizə yedizdirmək istəyirdi. Hələ mən belə mehriban ailə çox az görmüşdüm. Daşdəmir bütün dostları barədə gözəl yazılar qələmə alıb. Və heç kimə heç nə deməyib, yazı çıxsnda onu biliblər. Və mənim haqqımda da belə gözəl portret oçerk qələmə alıb.

Onun yazılarında, publisistikasında hər müəllifdə olmayan bir şirinlik var. O, həmişə mənə əmioğlu deyib və mən də ona əmioğlu demişəm. Nəyə görə demişik! Ona görə ki, biz bir- birimizə qohumdan da yaxınıq. Və mənim ən ağır günümdə o, hamıdan tez özün çatdırıb. Dərdimi-kədərimi özünkə bilib.

Onun qədər hamıya yanan, dərdinə, kədərinə şərik olan ikinci bir adam tanımıram. Əgər siz elə bir adam tanıyırsınızsa, deyin? Daşdəmir Əjdəroğlu məndən doqquz yaş balacadı. Bizə işə gələndə 24 yaşı vardı. İndi isə 60 çatır. Amma mənim nəzərimdə o, cavan oğlanadı. Çünki ürəyi təmizdi, qəlbi təmizdi, içi təmizdi... Və dünyanın ən təmiz və səmimi adamıdır. Dünyanın ən təmiz və səmimi adamı, Daşdəmir Əjdəroğlu, 60 yaşın mübarək, öpürəm səni!!!

Tramp: "İrana qarşı sanksiyaları ləğv edə bilərəm"

ABŞ Prezidenti Donald Tramp Tehranın dinc siyasət yürüdəcəyi təqdirdə İrana qarşı sanksiyaları ləğv edəcək.

Adalet.az-ın məlumatına görə, bunu ABŞ lideri "Fox News"a müsahibəsində deyib.

"Əgər onlar sülhpərvər ola bilsələr və bizə daha heç bir zərər verməyəcəklərini göstərə bilsələr, mən sanksiyaları ləğv edəcəyəm", - o deyib. Prezidentin sözlərinə görə, İrana qarşı sanksiyaların ləğvi "böyük əhəmiyyətli olacaq". Eyni zamanda Tramp faktiki olaraq İranın gizli nüvə obyektinə malik olduğunu iddia edib.

"Biz bildirik ki, İranın çoxlu nüvə obyektləri var, yaqin ki, üç əsas obyekt və daha biri", - o deyib.

Eyni zamanda, Amerika lideri hesab etmir ki, Tehran ABŞ-nin zərbələrinə başlamazdan əvvəl zənginləşdirilmiş uranı nüvə obyektlərindən çıxara bilib. "Xeyr, əvvəla, bunu etmək çox çətinidir. Bu, çox təhlükəlidir. Bundan başqa, heç kim Fordo obyektini vuracağımızı düşünmürdü, çünki hamı onun keçilməz olduğunu deyirdi. Məncə obyektə insanlar var idi, deyirlər, orada maşınlar var. Bu insanlar bombanın düşəcəyi ehtimalı yüksək olan girişi betonlamağa çalışırdılar", - o əlavə edib.

Qara çörək...

Çörək istehsalı sahəsində qara çörək önəmli əhəmiyyət kəsb edir.

Çünki əhalinin böyük bir hissəsi qida rasionunda məhz belə çörəklərə yer verir. Xüsusilə də diabet, mədə - bağırsaq xəstəliklərinə düçar olanlar qara çörəkdən daha çox istifadə edir. Amma indi gəlin çörək ölkəmizdə qara çörək sahəsində

istehsal nə vəziyyətdədir? Təbii ki, bu suala birmənalı cavab vermək mümkün deyil.

Belə ki, əksər qara çörəklər lazımi səviyyədə istehsal olunmur, standartlara cavab vermir, bununla yanaşı, bu çörəyə istehsal zamanı müxtəlif kimyəvi maddələr, o cümlədən rənglər qatılır. Dəfələrlə Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi belə faktlar üzə çıxarıb. Eyni zamanda əgər düşünsək ki, qara çörəkdən ən çox xəstə adamlar istifadə edirlər, onda görün pəhriz saxlayanlar hansı çətinliklərlə üzləşirlər.

Ona görə də adıyyatı qurumlar qara çörək istehsalına xüsusi diqqət yetirməlidir. Məsələn, Sumqayıt Çörək Zavodu çox keyfiyyətli qara çörək istehsalı edir. Eyni zamanda Füzuli rayonunun "dördyol" deyilən ərazisində təndirdə çox dadlı və keyfiyyətli çörək bişirirlər. Bax bunlar əsl qara çörəkdir. Çox arzulardıq ki, digər çörək zavodlarında da bu cür qara çörək bişirilsin!

"Aşıqlar Qərbi Azərbaycanı tərənnüm edir" adlı layihənin icrasına başlanılıb

"Ozan Dünyası" Aşıq Yaratıcılığının Təbliği ictimai birliyində "Aşıqlar Qərbi Azərbaycanı tərənnüm edir" adlı layihənin icrasına başlanılıb.

Bu barədə məlumat verən "Ozan Dünyası" Aşıq Yaratıcılığının Təbliği ictimai birliyinin sədri, Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğlu bildirib

ki, layihənin həyata keçirilməsində əsas məqsəd Qərbi Azərbaycana qayıdış konsepsiyasına dəstək olmaqdır. Layihədə nəzərdə tutulan məqsədə çatmaq üçün əsasən Qərbi Azərbaycanda və eləcə də digər bölgələrdə yaşayıb-yaratmış aşıqların poetik yaradıcılığından seçmələrdən - Qərbi Azərbaycandakı yer-yurd adlarını, bu qədim torpaqlarımızda yaşamış soydaşlarımıza qarşı zaman-zaman ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən şeirlərdən ibarət kitab hazırlamaqla Qərbi Azərbaycandakı tarixi yurdlarımızın aşıqların sazında-sözündə yaşadığını diqqət önünə gətirməkdir.

M.Nəbioğlu həmçinin əlavə edib ki, layihənin həyata keçirilməsində əsasən Qərbi Azərbaycan aşıqları və onların poetik yaradıcılığında Qərbi Azərbaycan mövzusunə üstünlük veriləcəkdir. Bu da onunla bağlıdır ki, bu qədim torpaqlarımızda yaşamış soydaşlarımız zaman-zaman erməni vandallarının vəhşilikləri ilə üzləşmiş, soyqırım və qırğınlara məruz qalmış, öz dədə-baba yurdlarını tərk etmək məcburiyyətində qalmışlar. Bütün bunlar isə aşıqların poetik yaradıcılığında öz əksini tapmışdır.

Onların şeirlərində ermənilərin törətdikləri vəhşiliklər öz əksini tapır, eyni zamanda bu şeirlər qədim yer-yurd adlarının öyrənilməsi və yaşıdılması baxımından əhəmiyyətli dir.

Layihə Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilir.

Ot bağlamaları yandı...

Bu gün bölgələrdə ot, yonca biçiminə başlanılıb. Təbii ki, kənd yerlərində həmişə bu vaxtlar ot, yonca biçilir, toplanır və sonra da daşınır. Bax o daşınma zamanı bir çox problemlər meydana gəlir.

Həmin problemlərdən biri də ot, yonca bağlamalarının yük maşınları və traktor qoşquları ilə daşınmasıdır. Çünki bu

daşınmalar zamanı otun üstündəki adam yaxıla bilər və ot bağlamaları maşına və traktorun qoşqu hissəsinə yaxşı bağlanmadığından o bağlamalar yerə düşə bilər, eləcə də digər avtomobillər üçün qəza yaradar.

Bütün bunlar sürücülər və həmin məhsulun sahibləri tərəfindən nəzərə alınmalıdır. Bir neçə gün bundan öncə yük maşının da ot bağlaması aparılarkən maşında yük çox olduğundan bağlamalar elektrik xəttinə toxunub, nəticədə ot bağlamalarında yanğın baş verib.

Yanğın zamanı həm ot bağlamaları, həm də yük maşını yanıb. Bütün bunlar onu göstərir ki, bəzən yük maşınlarında, traktor qoşqularında ot, ot bağlamaları aparılarkən yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl edilmir və bu da sonda ağır hadisələrə gətirib çıxarır. Ona görə də həmin insanlar diqqətli olmalı, mövcud yükdaşıma qaydalarına əməl etməlidir!!!

Su qıtlığı...

Bir həftədən çoxdur ki, Bakıda bəzi yaşayış sahələrində su yoxdur, ya da fasilələrlə verilir.

Təbii ki, isti havalarda insanlar daha çox su işlədirlər. Ona görə də belə olanda Bakıda insanlar hansı çətinliklərlə üzləşirlər. Deməli, yenə birmənalı olaraq hər şey su təchizatçılarından asılıdır. İndi heç kimə sirr deyil ki, paytaxtda bir kubmetr suyun qiyməti bir manatdır. Aydın dır ki, suyun qiyməti qalxıb da, adıyyatı qurumlar zəhmət çəkib əhalini fasiləsiz su ilə təchiz etməyə borcludur.

Amma İri Şəhərlərin Su Təchizi Xidməti bu vəzifənin öhdəsindən layiqincə gələ bilmir. Qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri televiziyaadakı çıxışında bildirir ki, su kəmərinə qəza yaranıb, həmin qəza aradan qaldırıldıqdan sonra yaşayış yerlərinə fasiləsiz su veriləcək.

Təəssüf ki, onlar verdikləri vədə əməl etmir və nəticədə istehlakçılar susuz qalır. Hadisədən xeyli vaxt keçməsinə baxmayaraq, əfsuslar olsun ki, yenə bir çox yaşayış sahələrinə su verilməyib. Hətta bizim yaşadığımız Yen Güneşlidə də bir neçə gün su olmayıb. Ona görə də, məlum qurum zəhmət çəkib bu isti günlərdə insanları içməli su ilə təchiz etməlidir!

Dəniz əzrayla dönüb...

Hələ çimərlik mövsümü gəlməmişdən öncə bəzi adamlar çimməyə başlamışdılar. Yeni iyunun 10- dan elə adamlar var ki, dənizə çimməyə gediblər. Özünü nəzərə edilməyən yerlərə. Bu isə qanun pozuntusu olmaqla yanaşı, həm də təhlükə deməkdir.

Amma nə etmək olar? Bəziləri heç nəyə əhəmiyyət qoymayaraq yenə nəzarət yerlərdə çimiblər. Bir neçə gün bundan əvvəl- yeni iyunun 14-də iki yeniyyət-mə Şıx çimərliyinin nəzarət olmayan yerində çimərəkən boğularaq ölüblər.

Onların mobil telefonları cavab verməyəndən sonra doğmaları axtarmağa başlayıb. Və gəlib çimərlikdə paltarlarını və mobil telefonlarını tapıblar. Hansı ki, yeniyyətmələrdən biri ilk dəfə idi ki, dənizi görübmiş və üzməyi bacarmırdı.

Dağlıqların uzun axtarışından sonra onların cansız bədəni sudan çıxarılıb və aidiyyəti üzrə təhvil verilib. Sözümlərin canı odur ki, çimərlik mövsümü başlamamışdan dörd nəfəri dəniz udub. Artıq iyunun 15- dən çimərlik mövsümü başlayıb. Həmin günü hava küləkli olsa da, dənizdə xeyli adam olub. Bütün qanuni fəaliyyət göstərən çimərliklərdə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin çimərliyə nəzarət edən əməkdaşları fəaliyyət göstərir.

Ona görə də, birmənalı olaraq o əməkdaşların tövsiyələrinə əməl edilməlidir ki, dənizdə boğulma halları olmasın. Və bir daha dəniz gedərkən hər bir insan diqqətli olmalı, küləkli havada suya girməməli, nəzarət edilməyən yerlərdə çimməməlidirlər.

Qeyri-sabit hava şəraiti nə vaxt qədər davam edəcək?

Bir həftədən çoxdur ki, ölkə ərazisində qeyri-sabit hava şəraiti hökm sürür.

Belə ki, bölgələrə fasiləsiz yağışlar yağır, güclü külək əsir və dolu düşür. Təbii ki, havaların belə əlverişsiz keçməsi kənd təsərrüfatına, o cümlədən ayrı- ayrı fermerlərə böyük ziyan vurub. Üstəlik də güclü külək bir çox insanların evlərinin dam örtüklərini dağıdıb.

Taxıl sahələrinə, meyvəçiliyə, bostan- tərəvəz məhsullarına demək olar ki, böyük ziyan vurulması faktı aşkarlanıb. Bəzi fermerlər onlara dəyən maddi ziyanın ödənilməsi üçün dövlətdən kömək istəyirlər.

Aydın dır ki, təbii fəlakətlər zamanı dövlət həmişə xalqın yanında olub. Və heç şübhəsiz, bu dəfə də belə olacaq! Əlbəttə hər bir fermer öncədən təsərrüfatını siqortalatmalıdır.

Ən azından ona görə ki, belə problemlər olanda onlara adıyyatı qurumlar tərəfindən kömək göstərilə bilsin! Hidrometeoroloqların verdiyi məlumata görə ölkə ərazisində qeyri - sabit hava şəraiti iyunun 18- kimi davam edəcək. Yeni el dilində demiş olsaq bir neçə gündən sonra hava açılacaq. Üstəlik də bir neçə gündən sonra- yeni iyunun 22- də yay girir!

EMİL FAİQOĞLU

ƏDALƏT •

4 iyul 2025-ci il

Polis ən ağır günlərdə belə dövlətin və xalqın yanında olub

2 iyul- Azərbaycan Polisinin Peşə bayramıdır!

Kim nə deyir, desin Azərbaycan Polisi dünyanın ən peşəkar polisidir! Çünki onun maddi- texniki bazası Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti dövründə daha da möhkəmlənib. Başqa sözlə demiş olsaq polisin hər tərəfli və peşəkar fəaliyyəti üçün dövlətimiz üçün əlverişli şərait yaradıb. Məhz buna görə də bu gün qürurla deyə bilərik ki, polis dövlətçiliyimizə və xalqımıza sədaqətli xidmət edir. Və dünyanın heç bir yerində olmayan sabitliyi ölkəmizdə onlar yaradıblar.

Dəfələrlə Avropa ölkələrində olmuşuq, amma orada gecələr şəhəri çıxıb gəzmək bir o qədər də asan məsələ deyil. Niyə uzağa gedirik. Elə yaxınlığımızda olan Rusiyanı götürək, Moskvada olanda bizə dedilər ki, axşam saat 9- dan sonra şəhərə çıxıb gəzməyin. Hər an cinayətkar ünsürlər sizə xəsarət yetirə bilər. Sonradan da gördük ki, deyilənlər düz mü. Amma Bakıda və digər şəhərlərimizdə keçən bir saatlarında desən küçəyə çıxıb, gəzə və istənilən yere gedə bilərsiniz! Bayaq dediyimiz kimi, polis çox nadir ölkələrdə olan sabitliyi ölkəmizdə yaradıb. Polisin vəzifəsi ictimai asayışı qorumaq və cinayətkarlığa qarşı mübarizə aparmaqdır.

Bu vəzifənin də öhdəsindən Azərbaycan Polisi yüksək peşəkarlıqla gəlir. Onu da qeyd edək ki, ölkəmizdə dövlətçiliyin qorunmasında, eləcə də Birinci və İkinci Qarabağ savaşında Azərbaycan Polisi çox böyük

qəhrəmanlıq göstərmiş. Nə qədər polis əməkdaşı müharibədə şəhid olub və ondan da çox əməkdaş güllə, qəlpə yarası alaraq qazi

adını qazanıblar. Bununla yanaşı, cinayətkarlığa qarşı mübarizədə də polis şəhidlər verib və kriminal elementləri zərərsizləşdirilib, güllə, bıçaq yarası alanlar olublar.

Azərbaycan Polisi heç vaxt ölümdən qorxmayıb. Dövlət və xalq üçün təhlükəli sayılan cinayətkar dəstələri elə yerindəcə zərərsizləşdirib. Bunu dövlətimiz və xalqımızda gözəl bilir. Biz yaxşı bilirik ki, Qarabağda antiterror əməliyyatı keçirilərkən Azərbaycan Polisi hansı peşəkarlığı və igidliyi göstərmiş. Mən də belə tədbirlərdə bir jurnalist olaraq yaxından iştirak etmişəm və polisin qəhrəmanlığının şahidi olmuşam. Çünki on-

lar aslan kimi, pələng kimi döyüşüblər. Çevik Polis Alayının əməkdaşları həmişə bu mübarizənin önündə gedib. Bu gün fəxrə deyə bilərik ki, Çevik Polis Alayı çox yüksək səviyyədədir və onlar bütün əməliyyatları peşəkarlıqla yerinə yetirirlər. Alayın Binəqədi, Xətai, Suraxanı, Nizami bölgüləri öz üzərlərinə düşən vəzifəni bacarıqla yerinə yetirir, kütləvi tədbirlərdə insanların təhlükəsizliyini peşəkar səviyyədə təmin edirlər. Xalq da görür ki, həqiqətən polis onları qorumağı bacarır. Yol polisi də hərəkətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsində çox işlər görür və bu gün də görür.

Elə arasında belə bir deyim var: "Mənim polisim, məni qoruyur!" 2 iyul-Azərbaycan Polisinin Peşə bayramıdır. Bu bayram münasibətilə Daxili İşlər Naziri, polis general- polkovniki cənab Vilayət Eyvazov başda olmaqla, generaldan tutmuş sırası əməkdaşlara kimi bütün polislərimizi təbrik edir, onlara cansağlığı arzulayır və deyirik: "Azərbaycan Polisi, siz bizi qoruyursunuz, Allah da sizi qorusun!" Və dünyanın ən güclü polisi Azərbaycan Polisidir!

Faiq QİSMƏTOĞLU

Polis Peşə Bayramı Münasibətilə Təbrik

Hörmətli cənab Vilayət Eyvazov, Əziz həmkarlar, Azərbaycan polisinin mərd və fədakar övladları!

Sizi 2 iyul - Polis peşə bayramı münasibətilə səmimi-qəlbən təbrik edir, çətin və şərəfli vəzifələrdə hər birinizə cansağlığı, möhkəm iradə və peşəkar uğurlar arzulayıram. Azərbaycan polisi tarix boyu dövlətçiliyimizin və vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyinin keşiyində dayanaraq, cəmiyyətin sabitliyində və qanunun aliliyinin təmin olunmasında böyük xidmətlər göstərmişdir. Bugün də siz bu müqəddəs missiyanı ləyaqətlə davam etdirir, xalqımızın etimadını doğrultmaqda nümunəvi fəaliyyət sərgiləyirsiniz.

Başda Daxili İşlər naziri, hörmətli cənab general-polkovnik Vilayət Eyvazov olmaqla, bütün DİN rəhbərliyinə və polis orqanlarında xidmət edən və etmiş hər kəsə təşəkkürümü bildirirəm. Bu günün xüsusi anlamı var - çünki həm fədakarlığınız, həm də vətəndaşlara yerinə yetirdiyiniz vəzifələr vətən və xalq qarşısında əvəzsiz dəyər daşıyır.

Uca Allah bütün polis əməkdaşlarını qorusun! Vətənə, xalqa və qanunlara sədaqətlə xidmətiniz daim ucalarda olsun!

Ən xoş arzularla,

Vaqif Əsədov
Polis polkovniki (Təqaüddü)
Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin veteranı

"Yaşıl cənnətdəki 4 Ballica: "Ballı məkan"dən REPORTAJ" məqalənin davamı ilə maraqlananlara Ballica ilə bağlı növbəti məqaləmi təqdim edirəm:

Yurda dönən ballicalıların sevinci

Ballica kəndi 19-20 sentyabr 2023-cü ildə aparılan lokal xarakterli antiterror əməliyyatları nəticəsində azad olunduqdan sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərhal Xocalı rayonunun Ballica kəndində fərdi evlərin və infrastrukturun bərpasını başlatdı.

İşlər o qədər sürətlə getdi ki, artıq 13 dekabr 2024-cü ildə ilk ballicalılardan ibarət ilk köç yurda döndü. İlk mərhələdə 27 ailə - 152 nəfər! İkinci mərhələ isə bu il aprelin 21-də 83 nəfərdən ibarət 21 ailəyə mənzillərin açarları təqdim edildi.

Sonrakı mərhələdə 8 ailə (29 nəfər) və nəhayət bəz Ballicanın ara yollarını, küçələrini ələk -vələk edərək öyrəndik ki, Xocalı rayonunun Ballica kəndində artıq 180 ailə yəni 840 nəfər sakin yaşayır.

Ballica Azərbaycan ordusu tərəfindən işğaldan azad olunarkən, eyni zamanda düşmən işğalı altında olarkən çəkilən fotolarla tanış olmuşdum. İşğalın əvvəlindən sonuna təmir, bərpa görməyən, yollarda, yolağalarda, evlərdə, bənzarlarda cansığıcı, göz yoran, qüسسə, möhnət dolu bir görkəm vardı. İşğalçılar dəqiq bilirdilər ki, yurd sahibləri nə vaxtsa gələcək öz evinə yiyələncəklər. Odur ki, talandan, qarətdən başı açıq, abadlıq işlərinə vaxt tapmayıblar.

Yol yoldaşım, məqamı uca şəhədimiz Xəlil Hassanın anası Maya Quliyeva ilə indi o yolları tin-tin gəzirik. Yollara asfalt döşənib, mağazalar, iaişə obyektləri, evlər, hasarlar əsaslı təmir olub. Hətta Prezident İlham Əliyev fevralın 19-da Xocalı rayonunun Ballica kəndində fərdi evlərin və infrastrukturun bərpası sahəsində görülən işlərlə tanış olub. Bəyənib. Sakinlərin də bununla bağlı fikirlərini öyrənib.

Ballicada xoşbəxtliyin təntənəsi: "Ballı məkan"dən REPORTAJ

Gəzə -gəzə gəlib bir qırmızı lentlə bəzənmiş bir darvazaya çatdıq. Maya xanım qapının qarşısına düzülmüş uşaqları sorğu- sual etməyə başlayır:

-Adınız nədir, neçənci sinifdə oxuyursunuz, kim əlaçdır? Uşaqlar, bu evdə toy olacaq, ya olub?

Yaşca balaca hamıdan əvvəl cavab verdi ki, "savax toy oldu". Bir az böyük isə onun səhvini düzəltdi: Ə, dünən oldu eeyy.

- İndi, biz evə gələ bilərik?

Balaca yenə hamıdan cəld tərpəndi: Day toy yoxdu, nə gəlinizdir?

Gülə-gülə yolumuza davam edirik. Bilirsiniz diqqətimi ən çox çəkən nə oldu? Bütün evlərdən bayrağımız dalğalanırdı. Yaşlılıqlar içərisində ağğappaq evlər birdə ücrəngli bayrağımız! Dərəli-təpəli asfalt yollarla kəndin bütün istiqamətlərini gəzdik. Ərazi bir kənd üçün böyük idi. Bilmirəm nə qədər realdır, amma erməni mənbələrdə ərazi 881,65 kv m göstərilir.

Gəlib çıxdı ki bir həyətdə. Səvil elə həyətin qarşısında Əzimova Sevil xanım qarşılayır. Yox, buna qarşılayır demək olmaz! Sanki ən doğma adamlarını uzun həsrətdən sonra görür. Güllər üz, mehriban münasibət bizi müttəəssir etdi. Demək olar ki, yarı xoş, yarı zor bizi öz evinə dəvət etdi. Getmədik, elə yaşıllığa bürünmüş həyətdə ortada qoyulmuş böyük stolun ətrafına komalaşdıq. Həyətdə girendə ilk gözümüzə görünən o idi ki, Sevil xanımın dirriyində, bostanında məhsul bolluğudur.

Başladıq Sevil xanımla tanışlığa: Biz elə Ballicalıyıq. Burda doğulmuşuq, burda böyümüşük. Bu ev bizim dədə-babadan qalan evimizdir. Sonra mənfur ermənilər bizi yurdumuzdan didərgin saldılar. 1992-ci ilin qanlı fevral ayında həyatımızın ən ağır günləri yaşamışıq. O ağrı-acı 33 il bizi tərk etməyib. Oğruza, oradan Goranbaya - Ağcakəndə köç etmişik".

Qara bulud kimi dolan gözləri uzaqlara zillənir. Anlayırıq ki, sualımız onu həmin o müdhiş gecəyə aparıb, o

ƏR) sonra tut ağacının "qanad"ını əyib şirin-şirin tut yeməyə başladıq. Tut ağacı çəpərin lap dibində əkilmişdi. Birdən elə bil kimsə dedi ki, çəpərin dibinə bax, oradan sənə boylananı gör...

"Qızıl ilan"deyib, qışqırıb kənara atlanmağımla, Sevil xanımın təsəllisi üst-üstə düşdü: Qorxma, qorxma, koramaldı, zəhərli deyil..."

(Nə qorxma? Ölmüşəm götürən yoxdu)

Digər stollarda əyləşmiş qonaqlar da bizi diqqətlə izləyirdi, arabir öz ayaqlarının da altına baxırdılar.

Nəyisə ki, Sevil xanımın qonaqpərvərliyi, canfəşanlılığı bir az bizi sakitləşdirdi, amma süfrəyə simovlar çayı və sacda bişmiş, nehrə yağlı sumaqli- is-

tiotlu, dadlı göy qutabı gələndən sonra sapsarı "qızıl ilan"ı unudtum. Gözümü açandan göy qutabı yeyirəm, amma and içərim ki, ilk dəfədir ki, əlimə belə dadlı kətə keçib. Yolu Qarabağa- Ballicaya düşən mütələq gəlib bu kəndin dadına baxsın!

Sevil xanımla yenidən söhbətə başlayırıq: Qardaşım Teymur da bir vaxtlar mətbuatda çalışıb. Sizin qəzetinizdə- "Ədalət"də bir ay işləyib. Sonra öz ixtisasının dalınca düşüb. Müəllimdir.

Sevil xanım bayaq bizə çay gətirən xanıma üzünü tutdu: Gör Teymur hardadır, de bura gəlsin, qonaqlarımız var...

Sevil xanım bayaq bizə çay gətirən xanıma üzünü tutdu: Gör Teymur hardadır, de bura gəlsin, qonaqlarımız var...

Sevil xanımla yenidən söhbətə başlayırıq: Qardaşım Teymur da bir vaxtlar mətbuatda çalışıb. Sizin qəzetinizdə- "Ədalət"də bir ay işləyib. Sonra öz ixtisasının dalınca düşüb. Müəllimdir.

Sevil xanım bayaq bizə çay gətirən xanıma üzünü tutdu: Gör Teymur hardadır, de bura gəlsin, qonaqlarımız var...

Sevil xanımla yenidən söhbətə başlayırıq: Qardaşım Teymur da bir vaxtlar mətbuatda çalışıb. Sizin qəzetinizdə- "Ədalət"də bir ay işləyib. Sonra öz ixtisasının dalınca düşüb. Müəllimdir.

Sevil xanım bayaq bizə çay gətirən xanıma üzünü tutdu: Gör Teymur hardadır, de bura gəlsin, qonaqlarımız var...

Sevil xanımla yenidən söhbətə başlayırıq: Qardaşım Teymur da bir vaxtlar mətbuatda çalışıb. Sizin qəzetinizdə- "Ədalət"də bir ay işləyib. Sonra öz ixtisasının dalınca düşüb. Müəllimdir.

Sevil xanım bayaq bizə çay gətirən xanıma üzünü tutdu: Gör Teymur hardadır, de bura gəlsin, qonaqlarımız var...

Gəldi. Teymur Əzimovu görəndə tanıdım. Prezident Ballicaya səfər edəndə onunla da həmsöhbət olmuşdu. Mediada izləmişdim. Salamlaşdıq, hal-xoş etdik.

- Sizin üçün ən xoşbəxt gün hansı gündür?

Teymur müəllim duruxur: Əvvəlcə, bizi bu xoşbəxt günlərə çatdıran şəhidlərimizin ruhu şad, məkanı cənnət olsun, Qazilərimizə can sağlığı, Azərbaycan Ordusuna isə daim qələbə arzulayıram.

Allah Ali Baş Komandana uzun ömür, can sağlığı versin! 2020-ci ildən üzü bəri xoşbəxt anlar yaşayırdıq, qələbələr (2020-2023), ermənilərin və Rusiya sülhməramlılarının Qarabağı tərk etməsi, bayquşların darmadağın etdiyi obalarımızda yenidən tikinti-quruculuq işlərinin başlanması, Ballicaya köçməyimiz sanki "Min bir gecə" nağılıdır: Hər gün axşamlar Ballicanı başdan ayağa piyada gəzirəm. Mən çox darıxmışdım.

Doğma yurduму gəzərkən, belə, bəzən bunun yuxu olduğunu düşünüb qorxuram. Amma şükür, bu realıqdır! Bundan sonra ölsəm belə daha dərdim, qənimim olmaz. Bir də məktəbli ikən tərk etdiyim doğma məktəbimizə müəllim kimi dönməyim... ömrümün ən əlçatmaz arzusunun reallaşdığı anlar çoxdu. Lap elə Novruz bayramını yurdumuzda qeyd etməyimiz... Hər biri bir möcüzədir. Uşaqlığım keçən evimizə, həyatımıza hər dəfə daxil olanda sevincimin həddi-hududu olur. 33 ildən sonra doğma ocaqda-yam.

Əzimovlar ailəsi ilə sağollaşmış, yəni düşürük Ballicanın dağına -dərəsinə, asfaltlanmış, hamarlanmış, tumarlanmış yollarına! Kənd mənə elə valeh edib ki, heç maşına tərəf addımlamaq istəmirəm. Amma getməliyəm, çünki Maya xanım söz verib, məni məşhur Daşaltıya aparacaqdı! Dönüb göz dolusu, yaşıllıqlar içərisindəki "ballı məkan" bir də diqqətlə, sevgi ilə baxıb "mən qaidacacağam" deyirəm. Yolumuz isə Daşaltıyadır.

Əntiqə Rəşid

Əbulfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

Sözün işıqlı anı

Ürəyimdən səssizlik keçir. Sakit, heç kimin olmadığı mobil, elektron, daha nə bilim nələr,nələr olmayan bir guşə... Sadəcə su şırıltısı, yarpaq, ot xışıltısı, bir də quşlarınsəsi. Yeter ki, bunlar mənim ayaqda olduğumu, yaşadığımı, mövcudluğumu xatırlat-sın.Yeni bunların mövcudluğu və mənim bunlarla təmasımlıq özü-özlüyündə yaşadığımı,düşündüyümü bürüzə verir. Və mən də həmin o düşün-cələri sadəcə indi xəyal edirəm,ürəyimdən keçirirəm ki, kaş, o sakit guşəni heç olmasa bir saatlıq haqq edə bilim,onu mənə bağışlasınlar... o bir saatlıq anı yaşamaq imkanı, dəstəyi versinlər...

Düşünə bilərsiniz ki, bu nə çətin işdi ki, bunu özümdə dərd edərsən. Amma məntiqə yanaşanda onda görürsən ki, hər kəsin istəyi çin olana qədər hansı çətinliklərdən keçir. Hətta bir stəkan bulaq suyunu içmək üçün də (Bakıda marketlərdə satılan bulaq suyundan gəlmir söhbət, bulağın gözümdən içilən sudan danışırıam mən- Ə.M.) həmin o bulağın yanına gedib çıxmaq bilirsiniz də nə deməkdir? Bilirmirsinizsə, xatırladım. Bu həm vaxt deməkdi, bu həm maddi durum deməkdi, bu sağlamlıq, bu fiziki durum və nəhayət,bu həm də kimlərinse izini, xeyir-duası deməkdi. İndi gördünüzmü, bir ovuc bulaq suyu içmək üçün bir dünya məsrəf, bir dünya səbəb var. Gəl indi onları aş görüm,necə aşırısan? Gəl indi bunları çözü görüm necə çöürsən? Ona görə də düşünməkdən,ürəyimdən keçənleri dilimə, sözüme gətirməkdən ehtiyat edirəm. Çünki doğru anlaşılmıyaya bilər, doğru yozulmaya bilər.Və nəhayət, bu dürüst anlaşılmazlıq hansısa qəlbi zədələyər, hansısa ruhu incidər.Onda necə deyər-lər, Kərəmi də ağlamaq tutar...

Yeri gəlmişkən, bax elə bu mövzuyla bağlı yaşadığım bir məqamı xatırlayıram. Deməli,bir şeir yazmışdım. Onu indi sizə də təqdim edəcəm, sonra həmin məqama qayıdacağ.

**İki əllə yapışb
Saxlamaq istəyirəm...
Vaxtın həttə əl-qolun -
Bağlamaq istəyirəm...**

**Dondurmaq gəlib keçir
Vaxtı bəzən könlümdən...
İstəmirəm çəkilsin -
Sənli vaxtlar önümdən...**

**Bu istəklə sonadək
Yaşayaraq mən ölsəm...
Diriləcəm, ürəkdən -
İstəyimi sən bölsən!..**

Bəli,bu şeirlə bağlı bir ürək dostum mənə bildirdi ki, söhbət hansı istəyindən gedir.Sual mənə yaman toxundu. Ona görə də birbaşacavab verdim:

-Məgər mənim dirilməyimin hansısa bir istəklə bağlılığı var?

Bu cavabın ardınca ikinci bir cavab da gəldi dilimə və dedim:

"Nəsimi" filmi yadındadı? Orda bir məqam var: Şəms deyir ki, "Dövlət bəyin ölüsü də gözəldi!" Bəlkə, mənə sual ünvanlayanda sən də bunu düşünürdün?

Ogülməsədi və dedi:

-Sən gecələr yat, Dövlət bəy!

Hər şeyi başa düşdüm, mövzudan yayınmağı da,ironiyanı da. Amma öz-özümə həm də düşündüm ki, dərin hisslərə qapılmağın bəzən tuş gəldiyi elə nöqtələr olur ki, orda həttə meh də, şəh də adamın xətrinə deyir.Ona görə də dərinde üzmək başqadı, dərin hisslərə qatılmaq tamam başqa. Birində boğulmaq təhlükəsi, birində ağrımaqacısı...

Bu gün istənilən sözün başına ip salmaq, istənilən sözü min yerə çəkib aparmaq o qədər asanlaşmışki, hərdən SÖZə yazığım gəlir. Amma sonra baxıb görürəm ki, heç SÖZün özü də az aşın duzu deyil. O da hər qələmə, hər dilə könül verir. Bir də görürsən ki, adamın yeddi qatından keçir, bir də görürsən ki, göyün yeddinci qatındadı... bir də görürsənki, ayaq altında... və nəhayət, bir də görürsən ki, könül oxşayır... Bax, belə bir ömür yaşayır SÖZ, belə bir meydan suvarır SÖZ!

Mən hamıya məlum olan, hamının hər gün qarşılaşdığı çəlikləri elə-belə, SÖZün xoşuna gəlmək üçün,SÖZə yarınmmaq üçün yazmıram. Bilirəm ki, dünyanın harasında olur-olsun, yerindən,məkanından, zamanından asılı olmayaraq, SÖZ ünsiyyət üçün, münasibət üçün, anlaşımaq üçün mütləq gerek olur. Onu dillə deyə bilməyəndə də baxışla, yazıyla, hərəkətlə çatdırırsan. Amma xəyalı bu cür çatdırmaq o qədər də asandır. Çünki xəyalın dili,xəyalın ifadə vasitəsi olan SÖZ xəyalla xəyal quran arasındakı tellərdən asılıdır.O tellərə hər kəs toxuna bilmir. Necə ki, Ədalətin "Ruhani"sini heç kəs çala bilmir. Lap elə "Yanığ Kərəmi"ni də.

Deməli, bu prizmadan baxanda, bu nöqtədən boylananda onda görürsən ki, xəyal qurmağın nə boyda məsuliyyəti var, nə boyda yükü var, nə qədər zərifdi, nə qədər əlçatmazdı. Yeni xəyal qırılıqlına uğurlamaq, tuş gəlmək, elə bil ki, isti odun üstünə soyuq su tökməkdə... elə bilki, diri ola-ola ölməkdə, bir növü kliniki ölüm... elə bil ki, əl-qolunun boşalıb yanına düşməsidi... elə bil ki, Məlik-məmmədin düşüdüğü quyuda kəndirsiz, nərdivansız qalmaqdı...

Bax, bu mənada mənim xəyalpərvərliyim həmişə isti aşma soyuq su cəlayıb. Elə düşünəndə də, bu gündə də... elə güvəndiklərimdə də, güvənənlərimdə də... Və nəhayət, çalışdığım, oturub-durduğum yerdə də. Çünki xəyal görünməzdi, əlçatmazdı,bir az da korkub desəm, ruh kimi bir anlayışdı. Amma gerçəklik, necə deyər-lər,oturub-durduğum yer, ordakı münasibətlər görünəndi, ordakı hərəkətlər izləniləndi.Deməli, bir az özünü ovcunun içərisində saxlamağı bacarmalısan. Bütün pərdələri qaldırmağa ehtiyac yoxdu. Bütün qapıları taybatay etmək, pəncərələri, nəfəslilikləri Allahın ümidinə vermək yanlışdı. Çünki bunun sonrası var. O sonranı isə hər kəs bildiyi kimi düşün-sün. Mən isə tamam başqa bir şey düşünürəm və düşüncələrimi desizin üçün açıqlayıram.

**Mən xəyal qururam- gecəm-gündüzüm
Xəyal içindədi -sadəcə xəyal...
Bir anlıq xəyal qur,sən də nə olar -
Məni xəyalların əlindən gəl, al!..**

**Nə uzaq gedirəm,nə də ki, yaxın
Sadəcə çevrəndə fırfırayam mən...
Özü öz içini səssiz əridən -
Dərdin əlindəki kirkirəyəm mən!..**

**Düşünmə xəyaldı günüm,ayım da
Düşün ki, xəyal da,gün də, ay da Sən!
Mənim ömür adlı özəl dünyamda-
Tanrının verdiyi şirin pay da sən!..**

Yaşananlar o vaxtsız olur, yadda qalan olur ki, onu xatırlayanda ürəyin ağrımır. Özündən, yaşadıklarından, ümumiyyətlə, dünyanın incimirsən, küsmürsən,bezmirsən və dünyanın də, özünə də acımırsan. Bu mənada mənim düşünmədən incidiyim məqamlar heç də az deyil. Amma neyləyim ki, hər dəfə dizimə dəyən daşlar ağılımı özümə qaytarmır. Axırda dizim daşdan bezir,

daş da dizimdən. Və hər ikisi"eh" edib başını bulayıb çəkilib öz işinin arxasına.

Buna görə də həm doğmalar, həm simsar olanlar, məni mənim kimi duyan sənin özün də hər dəfə məni qınayırsan, mənə nəsihət edərsən, məsləhət verirsən, ağıllı olmağa, özümü toparlamağa çağırırsan. Mən isə ağıllana bilmirəm. Deyəsən südlə gələn sümüklə çıxacaq axırda. Yeni normal, səmimi yanaşib qaçığı-diqqət ayırdığım insanın divarın o üzündəki mövqeyi, yanaşması, hətta açıqlamalar verməsi "qulağı" olan yerin yaratdığı fürsət hesabına çoxda gizlin qalır, açılır üstü, bəli olur hər şey. Bax, onda ürəyim ağrıyır, özümü qınayıram. Amma bu da bir an çəkir. Çünki mən təbiətdən tamamilə fərqli bəxmişəm dünyaya.Bunun da əsas səbəbi müəllimlərim olub - həm məktəbdə, həm də həyatda. Hər zamanda onların öyrətdikləri, onlardan öyrəndiklərim əlimdən tutub və o sarsıntıları,o ürəyimə dəyənləri büküb bir kənara qoymağa mənə kömək olublar. Və mən yenə öz yolumla, öz axarımla getmişəm, gedirəm... onlar da yenə öz axarlarıyla, öz yollarıyla gedirlər. Bu yollar kəsişən deyil. Bu yolların bəxtinə paralellik yazılıb. Ona görə də paralel olanın bir-birindən qurtulması üçün hansısa birinin sıradan çıxması lazımdı.Bu da Allahın ixtiyarındadı. Mən də Allahın işinə qarışmağı nə bacarmıram, nə dəbu barədə heç düşünürəm də. Sizə də məsləhət görmürəm. İstəyirəm ki, bu həyatın bütün rənglərini, bütün çəliklərini gözünüzün önünə gətirib necə var o qəbul edəsiniz. Reallığa, gerçəyə sığınasınız, onu ödə çəkəsiniz, onun yanında olasınız. Bax onda görəcəksiniz ki,bu dünyanın "qaradaş"ı də göyerməsə, üstündə ot göyərdir. Axı, iradə Allahındı!Hökm onundur!

Şəxsən mən bir az pafoslu, bir az böyük görünsə də, əlimi ürəyimin üstünə qoyub deyirəmki, bəli, məni necə, hardan vursanız da, onun ağrısı Allahımın və Sənin sayında bir məlhəm taptır. Və çəkilib bir təkiliyə, bir kimsəsizliyə düşünürəm. Düşünürəmki, içimdəki təkiliyin diktəsi də Tanrıdan gəlir. Deyir ki, bu təkiliyi misralaraçevir və yaz:

**Məni bu gecə vaxtı
Təklilim danışdırır...
Tək sənə bəli olan -
Çəkdiyim danışdırır...**

**Bir söz deyim, sən dinlə
Məni yuxulu bilmə...
Ruh oxşayan bir dillə -
Əkdüyim danışdırır...**

**Qaralıb dolmasam da
Sarılıb solmasam da...
Şum yeri olmasa da -
Ləklilim danışdırır...**

**Axşam,sabah günüm "ah"
Boynumdadı bir günah!
Arxasınca ay Allah -
Səkdüyim danışdırır!..**

Deməli,bütün bu dediklərimdən, bu yazdıqlarımdan və sizin eşidib oxuduğunuzdan belə bir nəticəyə gəlirəm:

-Həyatda kimin necə olmasından asılı olmayaraq, qədəri yazan Allahdı! Ruzini verən Allahdı! Dərdi də dərd çəkənə verən yenə Allahdı!

Siz özünüz bu nəticəni silib ata da bilərsiniz, öz işinizi. Amma mən güvəncim olanAllaha və Sənə üz tutub həmişə dediyim, etiraf etdiyim və bu yazıda da yazdığım o nəticəyə zaman-zaman yaxınlaşmışam, zaman-zaman özümü o nəticənin bax da inam və inanc olsa, siz onu mənim kimi qəbul edəcəksiniz...

Səxavət Məmməd

**Dünyadakı
toqquşmalar fonunda
Azərbaycan, ordunun
real gücü və...**

Hazırda dünyada 183 regional münəqişə mövcuddur. Münəqişə ocaqlarının sayı çox olsa da, poliqon olan regionlar müəyyən saydadır. İndi də, tarix boyu da Yaxın Şərq poliqon olub, hazırda davam edən Rusiya Ukrayna müharibəsində Ukrayna ərazisi poliqondur. İkinci Dünya Müharibəsinə qatılmasa da, İran ərazisi də poliqon idi. Tarixə baxdıqda hazırkı Cənubi Qafqazın da poliqon olduğunu deyə bilərik. Dolayısı ilə bu regionlarda müharibə təhlükəsi hər zaman var, olacaq.

Dünyadakı münasibətlər sistemində baxdıqda güc amili önə çıxır. Ona görə də, dövlətlər hərbi gücünü artırmaq məcburiyyətindədir və bunun şahidi olur. Hazırda ən böyük təhdid altında olanlar kiçik dövlətlərdir. Böyük dövlətlər bir formada varlıqlarını qoruya bilirlər. Ancaq kiçik dövlətlərin yem olmaq ehtimalı hər zaman yüksəkdir. Azərbaycan dünyanın ən mürəkkəb regionlarından birində yerləşir. Qonşulardan İran İsrail və ABŞ ilə döyüşür, Rusiya isə Ukraynada sahədə Ukrayna, arxa fonda isə NATO ilə vuruşur. İranla Rusiya strateji müttəfiq olsa da, bir çox yerlərdə rəqibdirlər. Misal üçün İranla Rusiyanın Cənubi Qafqazda rəqib olduğunu düşünürəm. Üstəlik bu regionda maraqları olan çoxlu sayda böyük dövlətlər də var. Yeni, Ermənistan olmasa belə, bu regionda təhdid olacaq.

Dünyada bir müharibə kampaniyası var. Heç kim qaranlıya verə bilməz ki, bu region müharibədən sağsalınmış. Ona görə də, Azərbaycan dövlətinin ordunun gücləndirilməsi yönündə atdığı addımlar başa düşülməlidir. Azərbaycan 44 günlük müharibə və antiterror əməliyyatları ilə suverenliyini bərpa etdi. Bir çoxları elə düşünürdü ki, artıq bununla hər şey bitir. Əslində isə hər şeyi yeni başlayırdı. Azərbaycan müharibədəki səhvlərini və düzlərini təhlil etdi, zəif tərəflərini aradan qaldırmaq üçün müəyyən addımlar atdı. Güclü tərəflərini isə daha da gücləndirdi. Azərbaycan ordusunun zəif tərəflərindən biri də əsas gücün motoatıcılarda olması idi. Azərbaycan bunu məsələni həll etmək üçün müharibədən dərhal sonra komando briqadaları yaratmağa başladı. Güclü tərəfi kimi önə çıxan Xüsusi Təyinatlıların sayını iki dəfə artırdı. Bundan əlavə güclü tərəf kimi önə çıxan dron sahəsini də inkişaf etdirir. Hətta köhnə olsa da, müharibədən üzünə çıxan aviasiyasını yeniləməyə start verir. Pakistandan 40 ədəd JF-17 sifariş edilib. Bir çoxları elə düşünür ki, 40 ədəd Azərbaycan üçün çoxdur. Ancaq döyüşlərdə hava üstünlüyünün önəmi danılmazdır. Ona görə də, düşünürəm ki, 40 ədədlə də qalınmayacaq, Çindən əlavə J-10-lar da alına bilər.

Düşünürəm ki, Azərbaycanın qarşısında duran əsas məsələlərdən biri də kadrların qorunması olmalıdır. Bu yöndə ciddi proqramlara ehtiyac olduğu fikrindəyəm.

Müttəfiqlik, tərəfdaşlıq önəmlidir. Ancaq ən önəmli məsələ dövlətin özünün güclü olması, öz gücünə arxayın olmasıdır. Bunu dünyada baş verən proseslər də göstərir. Öncə öz əsgərinə, öz orduna güvənməlisən. Hazırkı dünyada dövlətlərin varlığı orduların gücünə, döyüş qabiliyyətinə bağlıdır.

Ola bilsin kimsə deyəcək ki, bu həmişə belədir. Razi deyiləm. Uzaq yox, Rusiya Ukrayna müharibəsinə qədər avropalıların ən sonuncu düşündüyü məsələ ordu idi. Onların indiki məqamda necə əl-ayağa düşdüyünü, tələsik addımlar atdığını şahidiyik.

Azərbaycan ordusu kifayət qədər güclüdür. Ancaq İran-İsrail toqquşması və dünyada gedən proseslər onu deməyə əsas verir ki, daha da güclü olmaq məcburiyyətindədir. Üçüncü Dünya Müharibəsi ifadəsi dünya liderlərinin dilindən düşmür.

Proseslər də göstərir ki, dünya böyük müharibəyə doğru gedir. Bu müharibə çox az sayda dövlət bitərəf qala bilər. Yerləşdiyimiz coğrafiya bitərəfliyi bu region üçün keçərlidir edəcək-etməyəcək bunu yaşayab görəcəyik. Ancaq ən pis variantı belə düşünməliyik.

Ordu dünən də, bu gün də üstündə əsili sahədir. Azərbaycan ordusunun bütün mənsublarını, orduda xidmət etmiş bütün nəfərlərini təbrik edirəm. Şəhidlərə rəhmət, veteranlara can sağlığı diləyirəm! Gününüz mübarək!

“Krokus” terrorunu təşkil edən ölkə açıqlandı

“Krokus”da terror aktını törədənlər dindirilmələr zamanı bunun Ukrayna tərəfindən təşkil olunduğunu etiraf ediblər.

Adalet.az Rusiya mediasına istinadən xəbər verir ki, terror aktından sonra onlar Ukrayna ərazisinə qaçmalı imişlər. Təqsirləndirilən şəxslərin ifadəsində bildirilir ki, təşkilatçılar onlara Kiyevə dəhliz vəd edib ki, onlar bu dəhlizdə sərbəst hərəkət edə biləcək. Onların hər birinə 1 milyon rubl da vəd edilib.

Cinayətkarlar Rusiyanı tərk etmək istəyərkən Bryansk vilayətində saxlanılıb.

Şəhriyar Məmmədzaadə

Yuxunuz şirin olsun, dirilər

Yusif Səmədoğlunun əziz xatirəsinə

(Hekayə)

Üçün çalışırdı. Qurban baxdıqca görürdü ki: İnsanlar bir-birinin ayağından dartır, bir-birinin üzünə gülənlər arxada bir-birinə quyu qazır, dostluqlar sadəcə zərif maskalardan ibarətdir. Cəmiyyət sadəcə insanlardan yox, onların içindəki boşluqlardan ibarətdir. O boşluqlar ki - onlar nə ilə doldurulacağını bilmədən böyüyür. Bir zamanlar kitablarla, sevgi ilə, düşüncə ilə dolmalı olan o boşluqlar indi yalanlarla, haqsızlıqlarla və vaxt itkisi olan sosial şəbəkələrlə dolduruldu. Amma cəmiyyətin təlatümünün arasında hələ də ayaqda qalmaq bacaran, özünü unutmayan, doğru fikirləşən insanlar var. İş burasındadır ki, kimsə onları axtarmırdı. Çünki bu çağın insanı qızıl səsi deyil, səsküyü seçirdi. Bu dövrün insanları səsinin ucadan çıxaranı "ağıllı", rəngli paltar geyinəni "mədəni", şaylə danışanı isə "maraq doğuran" sanırdı. Cəmiyyətin ən böyük xəstəliyi isə, hər kəsin hər şeyi bildiyini sanması, amma heç kimin heç nəyi dinləməməsi idi.

Lev Tolstoy bununla bağlı çox yaxşı deyib: "Həyatını lazımcına qura bilməyən başlıca səbəblərindən biri, hamının "həyatını lazımcına qurmaq" istəyib, ancaq heç kimin həyatın özünü "qurmaq" istəməməsiylə bağlıdır." Qurban qəfil başını sağ tərəfə çevirdi. Dünən baxdığı xiyabanın darvazasından içəri başqa cür görünsəydi. Orda nə ticarət vardı, nə yarış, nə saxta gülüşlər. Hər şey sakit, aydın və başqa cür gözəl idi. İnsanlar bir-birlərinə gülümseyirdi, amma bu gülüşlərin arxasında saxta, karlıq yox, hüzur vardı. Söhbətlər sakit idi - sanki köndükdən kənara

nülə ip çəkilməmişdi. Kimsə kimsəyə nəsihət vermirdi, çünki hamı həqiqəti eyni dərəcədə bilirdi. Burda nə şan-şöhrət, nə rütbə vardı. Nə də onlar uğrunda mübarizə. Burda ölümlər yox, sanki əsl dirilər yaşayırdı. Onlar rahat idilər. Artıq "nə üçün yaşayırsınız?" sualının cavabını tapmışdılar. Onlar bilirdi ki, sevgi, sədaqət, söz və vicdan həyatın yeganə mənasıdır. Heç kimin başqasının yerində gözü yox idi. Hamı öz yerini tapmışdı.

Qurban qəfildən eşitdiyi qəh-qəhəli gülüşə hövlənək yuxudan ayıldı. Əlləri tərlənmişdi. Başının altında yaş yastığı vardı. Bir neçə saniyə ətrafına baxdı. Otaq sükuta qər qalmışdı, amma o sükut artıq o biri dünyanın sükutu deyildi.

Səhərin açılmasını gözlədi. Tezdən paltosunu götürüb yola düşdü. Xiyabana çatmağa səbirsizləndi. İçində bir az da, sanki vicdan əzabı var idi. Çatdı. Dünən gecə yuxuda gördüyü sükutun, işığın, rahatlığın, həmçinin narahatlığın izlərini axtara-axtara, axırda gəlib o tanış məzar daşının qarşısında dayandı. Qəbrin üzərindəki cümləni təkrar-təkrar oxudu:

"Yuxunuz şirin olsun, dirilər..."

Sanki bu cümlə məzar daşına deyil, bir güzgüyə həkk olunmuşdu və o güzgüdə Qurban özüylə və bütün bəşəriyyətlə üz-üzə gəlmişdi. O artıq qəbiristanlıqda yatanların deyil, əslində şəhərdə gəzən, yaşayanların yuxuda olduğunu anlamışdı. Həyat elədir ki, bəzən yaşamaq üçün ölmək, görmək üçün göz-ləri bağlamaq, oyna bilmək üçün isə yuxuya getmək lazımdır.

Yuxunuz şirin olsun, dirilər...Çünki hələ də oyanmamısınız.

VAQIF ASLANA TƏBRİK MƏKTUBU

Əziz qardaşım, dəyərli dostum, el ağsaq-qalı Vaqif Aslan!

Çox hörmətli Vaqif müəllim, insan ömrü uzun bir yola bənzəyir. İstər istəməz müəyyən bir mənzildə ayaq saxlayır, arxaya baxır, irəliyə nəzər salır, qarşında uzanan yol haqqında düşü-nürsən. Bu bir növ insanın özünə hesabatı olsa da, ziyalının cəmiyyət qarşısında hesabatıdır. Məhz, Vaqif Aslan da hələlik nə çox, nə də az bu 75 illik həyat yolunda şəxsiyyətinə layiq ləy-qətli bir ömür yaşayıb, ad qazanmışdır.

Əziz qardaşım, ad günləri həm də hər bir insanın həya-tında xüsusi və unudulmaz xoş bir an olara-q qalır. Bu gün siz yalnız 75 yaşınızın tamamlanma-sını qeyd et-mir, həm də dostlarınızın, sizi sevənlə-rin, yaxınların-ızın sizə olan sevgisini və diqqətini görür, qəbul edirsiniz. Həm də bu təb-riklər Vaqif Aslan sevgi, dəyər, qayğı və diqqət hiss etdirməyin ən bariz üsullarından biridir. Ad gününüz , həm də keçən günlərinizin hesabatı və gələcəkdə görəcəyiniz işlərin qurulması üçün əlamətdar bir zamandır.

Hər bir insan göstərilənlərə nail olmaq, istə-diği məqsədlərə çatmaq üçün kifayət qədər ira-dəli olmalıdır. İradə elə bir insani keyfiyyətdir ki, o, istedaddan da güclüdür. İstedad insana təbii şəkildə verilən qabiliyyətdirsə, iradə, dözümlü-lük, əziyyətlərə qatlaşmaq və hətta bəzən lazım-sız istəklər üzərində qələbədir. Zəif iradəsi olan istedadlı insan heç nəyə nail ola bilməz. Məhz, əziz qardaşım Vaqif Aslan həm iradə, həm də fəvqəladə istedad sayəsində öz yolunu tapmış, arzu və istəyinə qovuşmuş Azərbaycan ziyalı-larının ən qabaqcıl nümayəndələrindən biridir.

Əziz qardaşım, qoy bu ötüşən günlər, ötən il-lər sizin gələcəyinizi əlinizdən almasın, heç za-man heç vaxt üzünüzdən qocalıq oxunmasın. Yubileyiniz mübarək, əziz qardaşım vaqif As-lan! Ulu tanrı həmişə sizə yar olsun!

İsmayıl Əliyev
Bakı Dövlət Universitetinin
professoru, kafedra müdiri

Makedoniyalı İskəndərin ala bilmədiyi Bitlis qalasının yerləşdiyi məkan

İlin fəsillərindən asılı olmayaraq, Türkiyənin hər hansı bir bölgəsinə üz tutan qonaq orada mütləq yeni bir təbiət möcüzəsi ilə qarşılaşır. Sanki Tanrı bu Türkiyəni bir cənnət olaraq yer üzünə bəxş edib.

Adalet.az xəbər verir ki, Türkiyə-yə səyahət edən hər kəs cənnətə düşdüyünü anlayır. Türkiyənin gö-zəlliyi haqqında yüzlərlə səyyah öz əsərlərində qeydlər aparıblar.

Qədimliyi və müasirliyi özündə əks etdirən Bitlis son illər ərzində turistlərin ən çox axın etdiyi ərazi-lərdən birinə çevrilib.

Məşhur səyyah Övliya Çələbi öz əsərlərində yazır: "Bu sanki cənnətdir. Dünyanın çox ərazisini gəzəndə anladım ki, cənnət yalnız buradıdır".

Hər daşı bir tarix olan Türkiyə, cənnət Bitlis

Qədim zamanlardan üzü bəri Türkiyəyə üz tutan hər bir əcnəbi bu ərazi ilə bağlı o qədər xoş sözlər ya-zıb ki, bu fikirlər indi də öz aktuallı-ğını qoruyub saxlayır. Hər daşı bir tarix olan Türkiyə dünən olduğu ki-mi, bu gün də həmin əcnəbi səy-

yahların nəvə və nəticələrinə sevd-irən cənnət sayılacaq bölgələrdən biri Bitlisdir.

Bitlis vilayətinin paytaxtıdır. Mər-kəzi rayona bağlı üç rayon var. Şərqi Anadolu Bölgəsin-də yerləşən Bitlis cənubdan Siirt , qərbdən Muş, şim-alıdan Ağrı və şər-qdən Van gölü ilə əhatə olunub . Bit-lis qalaları və İslam abidələri ilə əhə-miyyətli bir vilayətdir . Rəsmi rəqəm-lərə görə bu qədim sivilisasiyanın ol-duğu şəhərdə bu gün 70 mindən artıq əhali yaşayır.

Füsunkar təbiət, sirli tarix

Bitlisde, qalalar, mədrəsələr, körpülər, karvansaraylar minillik ta-rixi irsin ən konkret nümunələridir. Tarixi qədr təbii gözəllikləri də ca-zibədar olan bu şəhərin bütün gö-

zəllikləri insanı heyran edir. Şərqi Anadolunun ən qədim şəhərlərin-dən biri olan Bitlis sizi füsunkar ta-rix və təbiət ab-havası ilə gözəlyir.

Şərqi Anadoluya xas bütün təbii və mədəni gözəllikləri ehtiva edən bu qədim şərq coğrafiyasında qış mövsümündə yağan güclü qar xizək sürmək və bir çox qış idmanı ilə məşğul olmaq imkanı verir. Bahar gəlib ərilyən qarlar altında gizlənən Bitlisin möhtəşəm təbiəti yavaş-ya-vaş özünü göstərməyə başlayanda

Bitlis - tarixlə təbiətin qovuşduğu Anadolu incisi

Van gölü və ətrafı rəngarəng çax-naşmaya çevrilir, dağlar arasındakı düzənlik bu nağıl diyarının gözəllik-lərini açır.

Makedoniyalı İskəndərin ala bilmədiyi Bitlis qalası

Şəhərin ən məşhur tarixi abidə-lərindən olan bu qalanın hekayəsi kifayət qədər maraqlıdır. Hekayəyə görə Makedoniyalı İskəndər ordusu ilə Bitlisde səfərə çıxmağa hazırla-şarkən komandiri Bedlisdən özünün belə fəth edə bilmədiyi bir qala tik-dirməsini xahiş edir.

Bedlis böyük səylərdən sonra qaya blokunun üzərində fəth edil-məsi çox çətin olan bir qalanı ta-mamladı. Makedoniyalı İskəndər yürüşdən qayıdan kimi qalanı fəth etmək üçün çox şey göstərdi, lakin istədiyinə nail ola bilmədi və qalanı Komandir Bedlisə buraxdı. Make-doniyalı İskəndərin ala bilmədiyi Bitlis qalası bu gün də ayaqdadır və bütün əzəməti ilə sizi gözəlyir.

Bölgənin ən əhəmiyyətli turistik yerlərindən biri olan Tatvanda gör-

məli yerlər çoxdur. Bunlardan biri də Nemrut Krater Gölüdür. Özü də təbiət möcüzəsi olan bu göl Türki-yənin ən böyük krater gölü, dünya-nın isə ikinci ən böyük krater gölü-dür. Tatvan, qış aylarında da Nem-rut Kayak Mərkəzi ilə qonaqlarını qarşılaya bilər. Hər anın ən doyum-suz keçəcəyi Tatvan səyahətiniz zamanı Van Gölü mənzərəsi ilə gü-nəşin doğuşunu qarşılayaraq unu-dulmaz bayram anı yaşamaq müm-kündür.

Səlcuq qəbiristanlığı

Dünyanın ən böyük türk-islam qəbiristanlığı kimi tanınan Səlcuq qəbiristanlığı açıq səma altında mu-zey kimidir. Burada Urartulardan başlayaraq bir çox sivilisasiyanın izlərini tapa bilərsiniz. Daşlardakı heyrətamiz relyeflər və bəzəklər bir çox turistin diqqətini cəlb edir.

Bitlis çox zəngin yemək mədə-niyyətinə malikdir. Büryan kabab, çortı aş, içli köfte kimi damağınızda qalıcı bir dad qoyacaq bir çox ye-məklər var. Öyrənməyənlər üçün bir az ağır mətbəx olsa da, Bitlisde tək-rarolunmaz dadları kəşf edəcəyiniz zəmanət verilir. Bitlisde təbii və ta-rixi gözəllikləri ilə yanaşı, kəşf edil-məyi gözələyən daha çox yerlər və əsərlər var.

Gəzib, görməyə dəyər.

ƏDALƏT •

4 iyul 2025-ci il

Bu günlərdə "Adiloğlu" nəşriyyatında nəfis tərtibatla işıq üzü görən "Mən bu zamana sığmazam" adlı sənədli-publisistik kitab bir oxucu kimi diqqətimi çox çəkdi. Üç hissədən ibarət olan bu kitab Azərbaycanın dövlət xadimi, Azərbaycan SSR Prokuroru və ölkəmizin müstəqillik dövrünün ilk Ədliyyə naziri vəzifələrində çalışmış, hüquq elmləri doktoru, professor, eks-millət vəkili, Ədalət Partiyasının sədri (2001-2025) İlyas Abbas oğlu İsmayilovun şərəfli ömür yolundan bəhs edir. Təqaüdə olan baş ədliyyə müşaviri Ələmdar Məmmədovun müəllifi olduğu kitabın mövzusu doğma xalqı, vətəni üçün SEÇİLMİŞ bir insanın həyat və fəaliyyətindən, keşməkeşli TALEYİDƏN bəhs etsə də, təkcə tarixi baxımdan aktuallığına, mahiyyətinə görə deyil, həm də bir çox müsbət, maarifləndirici xüsusiyyətlərinə görə çox əhəmiyyətlidir.

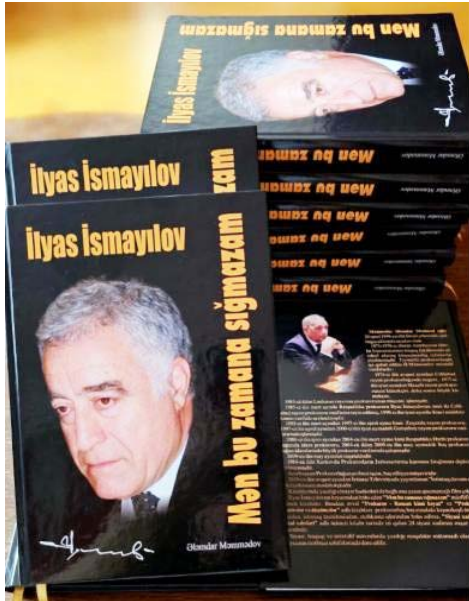
Bəşər yaranandan bəri, yer üzünə saysız-hesabsız insanlar gəlib-gedir. Təbii ki, ölüm faktoru insan həyatının danılmaz və qaçılmaz məqamıdır. Sözüün poetik qüdrətindən özünə heykəl ucaldan Məmməd Arazın "Dünya sənin, dünya mənim, dünya heç kimin" fikri də dünyada heç kimin ömrünün əbədi olmadığını ifadə edir. Fəqət, sağlığında olduğu kimi, dünyasını dəyişəndən sonra sevilmək, yaddaşlara əbədi köçmək hər insana nəsib olmayan bir xoşbəxtlikdir. Bəli, il-

olunur, gülünc məhkəmə prosesləri keçirilir, təəccüb doğuran qərarlar qəbul edilirdi. (səh.58)

İllər ötdü, İlyas İsmayilov Respublika Prokuroru olanda belə utancverici işlərə son qoymağı fəaliyyətinin əsad prinsipi elan etdi və böyük ölçüdə məqsədinə nail oldu. (səh.61) Xalq, Vətən qarşısında cavabdehlik həlledici məqamlarda SÖZLƏ ƏMƏLİN üst-üstə düşməsidir. İlyas müəllimin sözlə əməli, "hər şeyə ədalət prinsipi ilə baxan, hüququn üstünlüyünə inanan xarakterli həyatının hər anında özünü göstərdi." (səh. 283) O, şəxsiyyət olaraq özünün fəallığını bu və ya digər vəzifələrdə çalışarkən, cəmiyyətlə qarşılıqlı əlaqədə olduğu prosesdə bürüzə verə bilirdi

Müəllif kitabda İlyas İsmayilovun "yerli-bazlıq və qohumazlıqdan, şəxsi ambisiyadan və eqoizmdən uzaq", "qürurlu, təmənna-sız və təvazökar ", qorxmaz və cəsəətli" bir sözlə, vətənpərvər insan olmasını tutarlı fak-rlarla qələmə alır, haqqında ən müfəssəl məlumatları oxucunun diqqətinə çatdırır. Onu da qeyd edirəm ki, Ələmdar Məmmədovun sayca dördüncü olan "Mən bu zamana sığmazam" kitabında publisistik təfəkkürün, düşüncənin təməlinə həm də bir müəllif kimi özünün də güclü milli təəssübkeşlik hissi duyulur. Müəllif çox haqlı olaraq yazır ki, İlyas müəllimin xalqı, dövləti yolundakı fədakarlığı nəinki bugünkü, həm də gələcək nə-

müdrək sözləri" bölmələrində müəllifin təbii-rincə desək, İlyas müəllimin "universal dahi" olduğunun şahidi oluruq. Oxucuya məlum olur ki, "İlyas müəllim hüquq elmləri doktoru dərəcəsiindən də yüksəkdə dayanan alim olmaqla yanaşı, elmi, tarixi, siyasi, dini və s. publisistik mətnlərin də müəllifidir " İlyas İsmayilov müdrək kəlamlarının birində deyir: "Təfəkküründə müstəqillik olmadan orijinal elmi əsərlər yaradıla bilməz."

lən: "Əgər başqa planetdən gələnlər bizə "Bir nəfər azərbaycanlı göstərin" - desələr, mən tərəddüd etmədən İlyas müəllimi seçərdim". (Rahib Masallı), "Allah Sizin kimi yüksək əqidə sahibi, kişilik və ağsaqqallıq nümunəsi olan ağsaqqallardan bzi məhrum etməsin". (Vətən daşı). Bəli, bu rəylərdə kimi İlyas müəllimi "Qanun naminə" filmindəki prokurorun prototipi hesab edir, kimi "dövlətin unuduğu dövlət adamı" Ədalət Həşimov adlı oxucu isə müəllifə ünvanladığı rəy-də yazır: "Hörmətli Ələmdar müəllim! Sizin "İlyas İsmayilov - 80" adı altında çap olunan materialı oxudum. Mən həm şad oldum, həm də kövrəldim ki, İlyas müəllim kimi Azərbaycanın dahi oğlunun yerini verən insanlar demək olar ki, yoxdur. Müasir dövrümüzün ən böyük bəlası yaltaqlıq, şəərəfsizlik, ləyaqətsizlikdir Ələmdar müəllim! Mən Sizi də çox yaxşı tanıyıram. Siz özünüz də şərəfli insan, ləyaqətli prokurorluq əməkdaşı olmusunuz "

Tale bu sətirlərin müəllifinə də İlyas müəllimlə iki dəfə yaxından görüşmək nəsib olub. İlk dəfə o böyük insanla "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasında Novruz bayramı ərəfəsində görüşən zaman Masallıdan olduğumu biləndə mənədən rayon məhkəməsinin sədri Ədalət müəllimi soruşdu. Ətraflı məlumat verdim, hətta dedim ki, babası Cavad bəy də hüquqşünas olub, 37-ci ildə siyasi repressiyaya məruz qalıb. İlyas müəllim de-

TANRININ SEÇDİYİ BƏNDƏ

(və ya universal zəka sahibi)

İlyas İsmayilov xalqımız tərəfindən ehtiramla yad olunmağa layiq, Ulu Tanrının Azərbaycana bəxş etdiyi tarixi və unudulmaz şəxsiyyətdir.

Ələmdar müəllim kamillik və mənəviyyət zirvəsinə ucalan bu fədkar İNSANIN, tarixi ŞƏXSİYYƏTİN işıqlı obrazını real fakt və hadisələrə söykənərək kitabın "XX əsrin XXI əsrə hədiyyəsi", "Siyasetimizin Cahandar ağası" və "O, Azərbaycandan getdi" hissələrində və hər hissənin bölmələrində mü-kəmməl təqdim edir.

Birinci hissəyə daxil edilən "Zirvəyə doğru" adlanan ilk bölmədə İlyas İsmayilovun dünyaya gelişini müəllif bədii dildə belə qələmə alır: "Novruz Abbas atanın və Mələykə ananın ocağını hamıdan əvvəl işıqlandırdı bu sevgi dolu ailəyə övlad müjdəsi, övlad sevinci gətirdi. Abbas ata Novruzun onlara gətirdiyi övlad payının, oğul payının adını İlyas qoydu. İlahu qüvvə, köməyə gələn mənasını verən bu adın sahibinin bir ocağın, bir obanın, bir elin dadına yetişəcəyinə inanırdı, güvənirdi ata "

Amma taleyi İlyası hələ körpəkən sınağa çəkdi. Xidməti vəzifəsinin icrası zamanı atası qətlə yetirilir. Hüquqşünas olmaq istəyi özünü görmədiyi milli işçisi olmuş atasından qaynaqlanan İlyas İsmayilovun fəaliyyəti boyu əsas qayəsi hamının qanun və ədalət qarşısında bərabərliyini təmin etmək olub. 1981-ci ildə "Prokurorluq işçilərinin mənəvi tərbiyəsi" adlı kitabçasında, mətbuatda dərc olunan müsahibələrində kadrların düzgün seçilməsindən bəhs edən İlyas müəllim Dövlət İmtahan Komissiyasının sədri olanda həmişə ləyaqətli və savadlı məzunları prokurorluq orqanlarına işə qəbul edib. Kitabda müəllifin qeyd etdiyi kimi, "hüquq-mühafizə orqanlarının işıqlı adamı, ədalət carçısı İlyas İsmayilov barədə söylənilən xoş xatirələr, sağlığında qazanılan rəhmətlər bitib-tükənmir."

Respublika prokuroru olduğu illərdə məhz İlyas İsmayilov Moskvanın eynilə Özbəkistandakı kimi Azərbaycanda istintaqlar aparmasına, "pambıqla baş kəsmək" istəyinə qarşı çıxıb. Və ya müəllifin qeyd etdiyi kimi, ondan əvvəl respublikada 10 min, 20 min rüşvət alanlar "Rüşvətخورluğa mübarizə" pərdəsi altında 10 manat, 20 manat rüşvət alanları həbsə alıb, məhkum etdirirdilər. Kiçik məbləğlərə görə insanlar istintaqa cəlb

sillər üçün bir nümunə və yaşam etalonudur

Kitabın kövrək notlar üzərində köklənmiş, qələm dostum şair Musa Ələkbərlinin:

"Fərhadək dağları yarıb gəlmişdin, Ancaq dözəmədin övlad dərdinə"

qoşa misrasının epigraf seçildiyi "Etimad dərdi" bölməsini (ardınca elə "İlyas İsmayilov itkisi" (səh 156) bölməsini də - N.Ə) müəllif ürək ağrısıyla qələmə alıb. 19 sentyabr 2018-ci ildə İstanbulda yaşayan və iş adamı kimi tanınan böyük oğlu Etimadın xaincəsinə qətlə yetirilməsi qocaman, dağvüqarlı, məğrur İlyas müəllimin sözüün əsl mənasında, belini bükür "Amma mənətinəni heç itirmədi. Ağır zamanlar insanların əsl xarakterini ortaya çıxarır. Mən İlyas İsmayilovu öz atam kimi sevdim. Mənə atalıq qayğısını əsirgəmədi. Həyatımda belə bir insanın olması, oğlunun belə bir insanın nəvəsi olması mənə fərəh hissi bəxş edir. Arzu edirəm ki, oğlum İlyas İsmayilov babası kimi ədalətli olsun. Onun kimi şərəfli, mərd kişi olsun.." (Sevil Nuriyeva, jurnalist, televiziya aparıcısı, İ.İsmayilovun gəlini, səh. 285)

Etimadı tanıyanlar xatirələrində onun necə xeyirxah, darda olana, çətin vəziyyətdə yaşayanlara əl uzatmasından, Türkiyə və Azərbaycan naminə gözünü qırpmadan can verməyə hazır bir şəxs olması və başqa xüsusi məziyyətləri barədə söz açırlar, onu əsla unutmayacaqlarını dilə gətirirlər.

Türkiyənin birinci xanımı Əminə Ərdəğanın da Etimadın dəfn günü telefon açaraq Sevil xanıma və Etimadın anası Zəkiyyə xanıma başsağlığı verməsi diqqətçəkən epizodlardan biridir. Oxucuya məlum olur ki, Etimad qardaş ölkənin də ictimai-siyasi həyatında imkanı daxilində iştirak edib. Müəllif yazır: "15 İyul dövlət çevrilişinə cəhd zamanı çoxları qaçıb gizləndiyi bir vaxtda Etimad xanımı və məsləkdaşı Sevil Nuriyeva ilə birlikdə ən qaynar nöqtələrdə oldu Etimad Sevil xanımı əvvəlcə telestudiyaya, ordan da Ərdəğanı qarşılamaq üçün hava limanına apardı. Onların bu fədakarlığı izsiz qalmadı. Sevil xanım mediya nümayəndəsi kimi Ərdəğanı Fransaya səfəri zamanı müşayiət edənlər arasında idi." (səh.149)

Kitabın "Tarixi şəxsiyyətlər və İsmayilov", "Prokuror və ədəbiyyat", "İlyas İsmayilovun söhbətlərindən", "İlyas İsmayilovun

Kitabda İlyas müəllimin ölkədə və dünyada baş verən siyasi hadisələri daim izləməsindən, mütaliə dairəsindən geniş söhbət açılır, İbn Sina, Çingiz xan, Camal Əbdül Nəsir, Şarl de Qol, Nəriman Nərimanov, akademik Firudin Köçəri haqqında məqalələrindən maraqlı sitatlar gətirilir.

"Sizi xalq sevir, biz də belə oğlu ikiqat qiymətləndirməliyik." Bu sözləri dünyaşöhrətli yazıçı Çingiz Aytmatov İlyas müəllimə göndərirdi "Plaxa" (Edam kötüyü) adlı kitabına avtoqraf yazıb. İlyas müəllim də əsəri oxuyub müəllifə rəy xarakterli geniş məktub yazır. Çingiz Aytmatov İlyas müəllimə göndərirdi təşəkkür teleqramında yazırdı: "Ədəbiyyat haqqında dərin və qiymətli fikirləri ifadə edən məktubunuzu böyük həvəs və ləzzətlə oxudum. Sizə təşəkkür edirəm. Sizə hörmət bəsləyən Çingiz Aytmatov." (səh.176)

İlyas müəllimin Azərbaycanın ilk Xalq şairi Səməd Vurğuna şər -böhtan atanlara ciddi dəlillərə söykənən tutarlı cavabı, eləcə də İlyas İsmayilovun təsviri incəsənətə, memarlığa, teatra, kinoya dərinləndirən bələd olması onun geniş spektrli, universal ZƏKA SAHİBİ olduğuna dəlalət etdiyinə göstəricisidir.

Bu kitabı oxuyarkən mən bir daha hiss etdim YAXŞI insanları bir-birinə yerli-pərəstlik, tayfa, regionçuluq, vəzifə-mənsəb münasibətləri deyil, ƏDALƏT, VİCDAN, QANUNA hörmət , ƏXLAQ meyarı bağlayır

"Qanun olmayan yerdə əxlaq ola bilməz" deyən İlyas İsmayilovun SƏDAQƏT andı da QANUN olub. Kitabda İlyas İsmayilov haqqında respublikamızın görkəmli elm xadimlərinin, hüquqşünasların, tanınmış ziyalılarının bir-birindən gözəl və maraqlı xatirələri də yer alıb. Doğrudan da, Azərbaycanın hüquq elminə böyük töhfələr verən, adamsız adamların hamısı olan bu nadir və alicənab şəxsiyyətin həyatı və bioqrafiyası müasir gənclər üçün əsl MƏKTƏBDİR. Kitaba daxil edilən ürək sözlərinin heç birisi kiminsə si-fərişi ilə, kiməsə xoş gəlmək xatirinə yazılmayıb. "Ədalət onun həyat tərz, davranış əhkamıdır" bölməsində isə (səh 201-211) onu uzaqdan tanıyan, özünün yox, əməllərinin ziyasına qər qorq olan sadə vətəndaşların ürək dolusu fikirləri yer alıb. Müəllif bu rəylərin çoxunu ayrı-ayrı sosial şəbəkə səhifələrindən götürdüyünü və bəzisini ixtisarla verdiyini qeyd edir. Mən də həmin fikirlərin bəzilərini ixtisarla yazıma daxil edərdim, məsə-

diklərimdən xəbərdarmış kimi, özünəməxsus tərzdə gülümsündü. Sonra mənə bir şəkil verib dedi: "Bizim adımızdan Masallı camaatının Novruz bayramını rayon qəzetində təbrik edərsən " İkinci görüşümüz "Geopolitika XXI əsr" qəzetinin redaksiyasında - baş redaktor Xanoğlu Əhmədovun və qəzetin yorulmaz yazarı Aydın Cəniyevin mənə verəcəkləri qonararı almağa gedərkən oldu. Redaksiya Ədalət partiyasının qərargahında yerləşirdi. Təəssüf ki, o zaman "Siyasetimizin Cahandar ağası"dan baş redaktoru olduğum "Masallı" qəzeti üçün müsahibə almağı heç ağılıma gətirmədim. Aydın Cəniyev isə "Geopolitika XXI əsr" qəzetində yazmışdı ki, İlyas İsmayilov yeganə Azərbaycan siyasətçisidir ki, mərhum Əbülfəz Elçibəy onun haqqında "prezidentliyə layiq yeganə şəxsiyyət İlyas İsmayilovdur" fikrini söyləyib

Nə yaxşı ki, "Zəif müxalifəti olan ölkə güclü ola bilməz" müdrək kəlamını söyləyən İlyas müəllim haqqında ürək sözlərimi mən də bu ilin ötən may ayı Bakıda Qafqaz Biznes Mərkəzində Ədalət Partiyasının IX Qurultayında qonaq qismində çıxış edərkən dəyə bildim. Heç kimə sirr deyil ki, ölkəmizdə yerli-bazlıq, regionçuluğa son qoyacaq yeganə qüdrətli şəxsiyyət İlyas İsmayilov idi. Korrupsiyanın qarşısını yalnız tayfa təfəkkürünə son qoymaqla nail olmaq mümkündür Nə yazıq ki, korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirləri barədə Ədalət Partiyasının hazırladığı konsepsiyadan istifadə olunmasına fürsət verilmədi. Və yuxarıda deyilən bir fikrə azacıq dəyişiklik edib İlyas İsmayilova həsr olunmuş "Mən bu zamana sığmazam" kitabı barədə qeydlərimi yekunlaşdırmaq istərdim. Bəli, İlyas Abbas oğlu Ulu Tanrının bizlər üçün seçdiyi BƏNDƏ idi. Çox heyif ki, biz İlyas İsmayilov kimi müdrəklik və ədalətliklik mücəssəməsi olan bir şəxsiyyəti layiqincə qiymətləndirə bilmədik

Son olaraq qeyd edirəm ki, yazıçı-jurnalist İradə Aytelin redaktoru olduğu bu kitabdan, eləcə də "Tovuz Xeyriyyə Cəmiyyəti" ilə "Tovuz" qəzetinin "İlyas İsmayilov: "ƏN BÖYÜK FƏZİLƏT ƏDALƏTDİR" adlı xüsusi buraxılışından ali məktəblərdə hüquq təhsili alan tələbələr üçün çox dəyərli dər vəsaiti kimi istifadə etmək olar.

Könüllərdə özünə əbədi abidə ucaldan İlyas müəllimin ruhuna ehtiramla,

Nurəddin ƏDİLOĞLU

ƏDALƏT •

4 iyul 2025-ci il

AMEA-da Vaqif Aslanın 75 illik yubileyi keçirildi

Vaqif Aslanın 75 illik yubileyinə həsr edilmiş silsilə tədbirlər Şəkiddə, Oğuzda və bu dəfə də Bakıda davam edib. Bakı şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin Mirzə Şəfi Vazeh adına Mərkəzi Kitabxanasının və Mahmud Kaşğari adına Beynəlxalq Fondun təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbiri giriş sözü ilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli açaraq tədbir iştirakçılarını salamladı və Vaqif Aslanın yaradıcılığı haqqında məruzə etdi. O, qeyd etdi ki, Vaqif Aslan şair kimi poeziyada ictimai fikrin əks edilməsinə üstünlük verən əzəli sənətkarlardandır. Onun yaradıcılığını Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin yaradıcı-

Aslan yaradıcılığı haqqında görkəmli alimlər Yaşar Qarayev, Allahverdi Tağızadə, Aydın Məmmədov, İsa İsmayilzadə, Rüstəm Kamal, Vaqif Yusfli, Asif Rüstəmli, Tofig Hacıyev, Şamil Salmanov və başqaları yazıblar.

Vaqif Aslan uzun illərdir Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Şəki Bölməsinə rəhbərlik

dır. B.Akgün Vaqif Aslanla bağlı fikirlərini söylədi və Vaqif Aslan yaradıcılığını yüksək qiymətləndirdi. Şairin Türkiyədə xüsusilə sevildiyini qeyd etdi. Dedi ki, . Şairlər haqqın sözünü haqq adından söyləyirlər. O, Əhməd Cavad, Bəxtiyar Vahabzadə və Vaqif Aslan kimi böyük şairlərin yaradıcılığının əsas mövzusunun insan olduğunu vurğuladı. Cənab səfir Vaqif Aslanı yubiley münasibətilə təbrik etdi, qələminin iti olmasını arzuladı və Vaqif Aslanı Türkiyə Cümhuriyyəti Elmlər Akademiyasının "Fəxri doktoru" diplomunu və mantiyasını təqdim etdi.

Tədbirin aparıcısı Tarix üzrə Fəlsəfə doktoru, fəxri mədəniyyət işçisi, Yasamal rayon Mərkəzi Kitabxanalar Sisteminin direktoru Lətifə Məmmədova qeyd etdi ki, Milli Məclisin deputatı Cavanşir Feyziyevin dəstəyi ilə Mahmud Kaşğari adına beynəlxalq fond tərəfindən Vaqif Aslanın 75 illik yubileyinə həsr olunmuş kitablar nəşr olunub. O, "Ruhlarla danışan adam" kitabı haqqında qısa məlumat verdi. Qeyd etdi ki, bu fundamental əsərdə elm, ədəbiyyat və mədəniyyət adamlarının, həmçinin ictimai xadimlərin Vaqif Aslanın zəngin yaradıcılığı ilə bağlı elmi məqalələr nəşr olunub.

Tanınmış yazıçı, şair Seyran Səxavət çıxış edərək Vaqif Aslanın son dərəcə gözəl qələmi olan nadir şair olduğunu vurğuladı. Seyran Səxavət Vaqif Aslanı yubiley münasibətilə təbrik etdi və çıxışını "ilk məhəbbətim, son məhəbbətim" şeiri ilə tamamladı.

Filologiya elmləri doktoru, professor Yeganə İsmayilova çıxışında qeyd etdi ki, doktorluq dissertasiyasını yazarkən Vaqif Aslanın yaradıcılığını araşdırıb. Yeganəxanım onu da bildirdi ki, Qazaxıstanda nəşr edilən "Türk dili" jurnalında Vaqif Aslanla bağlı məqalə ilə də çıxış edib. O, Vaqif Aslanın "Oğuz elinə salam" şeirindən bir neçə

bənd deyərək çıxışını tamamladı.

Şair Qadir Hüseynov Vaqif Aslanı yaradıcılıq uğurları arzuladı, həm özünün, həm də Vaqif Aslanın yeni kitabının işıq üzü görməsi münasibətilə onu təbrik etdi. Q.Hüseynov Vaqif Aslanı həsr etdiyi "Aləmə bəzəksən, gözəlsən, Şəki" şeirini oxudu.

Türk Ağsaqqalları İctimai Birliyinin sədr müavini Eyvaz Hübətov toplantıda çıxış etdi və Vaqif Aslanı Türk Ağsaqqalları İctimai Birliyi adından Azərbaycan ədəbiyyatına verdiyi əvəzsiz töhfələrə Vaqif Aslanı diplom təqdim etdi.

Neft və Qaz İnstitutunun professoru Məhirdin Rəsulov çıxışında vurğuladı ki, bu gün Vaqif Aslanı yanaşı, müasir Azərbaycan ədəbiyyatının tənənəli yubileyidir. O, Vaqif Aslanı daha geniş yaradıcılıq uğurları arzuladı.

Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri. Professor İsmayıl Əliyev, Bakı şəhər 172 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Vəfa Bağirova, şair Tural Adışirin maraqlı çıxışları etdilər. Tural bəy çıxışının sonunda Milli Məclis adından Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Fazil Mustafanın Vaqif Aslanın yubileyi ilə bağlı göndərdiyi təbrik məktubunu oxudu.

Türk şair, yazar Hasan Kallımcının şair Vaqif Aslanı videoformatda göndərilmiş təbrik təqdim edildi, onların bir-birlərinə həsr etdikləri şeirlər səsləndirildi.

Türkiyəli yazar, ədəbiyyatşünas alim Süheyla Karaca Şəkinin gözliliyindən və Şəkiddə şair olmamağın günah olduğundan danışdı. S.Karaca Vaqif Aslanı təbrik etdi, ona yaradıcılıq uğurları arzuladı.

Daha bir Türkiyəli yazar Selvigül Şahin də çıxış edərək Vaqif Aslanı təbrik etdi, ona yaradıcılıq uğurları arzuladı və rəngli boya ilə işlənmiş gözəl tablo hədiyyə etdi.

Vaqif Aslanın qızı Yeganə Aslanova və bacısı nəvəsi Abdulləqadər Lətifov yubiley tədbirinin yüksək səviyyədə təşkilinə görə təşkilatçılara və iştirakçılara minnətdarlığını bildirdi və Vaqif Aslanı daha yeni yaradıcılıq uğurları arzuladı.

Sonra söz yubilyara verildi. Vaqif Aslan tədbirin təşkilatçılarna və iştirakçılarna dərin minnətdarlığını bildirdi. Bu əlamətdar gündə göstərilən diqqət və ehtiramı görə təşəkkür etdi.

Çingiz Nağıyev, "Qızıl qələm" mükafatı laureatı

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün və tam suverenliyinin təmin edilməsindən sonra Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə genişmiqyaslı bərpa-quruculuq və yenidənqurma işləri, doğma yurdlarına dönan vətəndaşlarımızın məskunlaşmaları, onların sosial qayğılarının qarşılınması istiqamətində ardıcıl tədbirlər uğurla davam etdirilir. Xankəndi şəhərində də müəyyən edilmiş hədəflərə uyğun olaraq inkişaf hər gün yeni çalarlara diqqəti cəlb etməkdədir. Xankəndi şəhər 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının da fəaliyyətində də ulularımızın əmanəti olan Xan yurdunun çiçəklənməsini görə bilirik.

Xan yurdunun isti ocağı - Xankəndi şəhər 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası

2024-cü il sentyabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə açılışı olmuş Xankəndi şəhərində 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası 80 yerlik olmaqla, 0,21 hektar əraziyə, 1340 kvadratmetr ümumi sahəyə malikdir.

Burada 4 qrup otağı, tibb otağı, metodiki kabinet, mətbəx, akt və idman zalları və camaşırxana yaradılıb.

Xankəndi şəhərində 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası uşaqların sağlam düşüncəyə və yüksək dəyərlərə malik gələcəyə sahib olmasını hədəf seçmişdir. Bağçada uşaqların intellektual, fiziki, psixoloji, sosial-emosional və estetik inkişafının əldə edilməsi üçün yaradıcı və sağlam rəqabətli mühit yaradılaraq, onlarda təhsilə maraq oyadılır, müstəqil düşünmək və problem həll etmək vərdişləri aşılanır, onların hisslərinin və həyatı bacarıqlarının formalaşmasına təsir göstərilir. Bağçada uşaqların hərtərəfli inkişafı üçün lazımı şərait yaradılaraq, burada balacaların məktəb təliminə yüksək səviyyədə hazırlanması, müxtəlif inkişafetdirici materialardan istifadə olunur.

Xankəndidəki 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının müdiri Gülmira Eyniyevanın rəhbərliyi ilə məktəbəqədər təhsil müəssisəsində yaradılmış nümunəvi təlim mühitindən səmərəli istifadə edən pedaqoji kollektiv qısa müddətdə uşaqlarla aparılan tərbiyə-təlim işlərinin keyfiyyətini yüksəltməyə nail olub.

Pesəkar və qayğıkeş müəllim heyətinin böyük həvəslə bağçada təşkil etdikləri bayram şənliklərinin ssenarilərindəki şeirlər, mahnılar, rəqlər, səhnəciklər gələcəyimiz olan uşaqlarda vətənpərvərlik hissi aşılamaqla yanaşı, uşaqların yaradıcılığını, təxəyyülünü formalaşdırır, onların gizli istedadlarını üzə çıxarır.

Xankəndi şəhərində 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasında uşaqların sağlam qidalanması, təhlükəsizlik tədbirləri də gündəlik olaraq diqqət mərkəzindədir.

Əminlik ki, Xankəndi şəhərində 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası məktəbəqədər təhsil müəssisəsi olaraq işğaldan azad olmuş Xankəndidə azərbaycanlı uşaqların intellektual, fiziki və psixoloji inkişafında, potensial imkanlarının üzə çıxarılmasında, məktəbə hazırlanmasında, onlarda mədəni keyfiyyətlərin, müstəqillik, yaradıcılıq, təşəbbüskarlıq hisslərinin və həyatı bacarıqların formalaşmasında yeni-yeni uğurlara imza atacaq. Ümidvarıq ki, zaman gələcək bu bağçada tərbiyə alan uşaqların səsi ölkəmizin, xarici dövlətlərin nüfuzlu ali məktəblərindən gələcək. Əminlik ki, Xankəndi şəhərindəki 1 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası sabahın neçə-neçə milli məfkurəli Vətən keçiçisinin yetişməsinə də layiqli töhfələr verəcək.

Hikmət Xudiyev, Əməkdar jurnalist

Yayın isti günlərində düzgün ətir seçimi çox vacibdir - o, nə sizi, nə də ətrafınızdakıları "boğmamalıdır".

Adalet.az bu etirləri sizə təqdim edir:

Yay üçün hansı etirlər uyğundur? Yay mövsümündə ən yaxşı seçim - yüngül, tərəvətli və meyvə notlu etirlərdir. Çünki isti havalarda ağır və uzun sürən şleyfli etirlər nəfəs almağı çətinləşdirə bilər.

1. Meyvəli etirlər

Qadınlar üçün 4 ideal yay ətiri

Persik, marakuya, ananas və digər tropik meyvələrin notları ilə Yayda populyarlığı artır Obrazı yüngüllük və hava kimi təmizlik qatır

2. Sitrus etirləri

Laym, limon, portağal, qreyfrut notları

Enerji verən və tərəvətləndirən

təsiri var

Yay üçün ideal seçim sayılır

3. Güllü etirlər

Obrazı yüngüllük, qızılıq, lavanda, lotus kimi notlarla

Romantik görüşlər və yay tədbirləri üçün mükəmməl

Uzun şleyf yaratmadan incə, təmiz bir ətir bəxş edir

4. Aktiv (suvari) etirlər

Dəniz dalğaları, təmiz hava və su notları

Ən tərəvətli və yüngül yay etirlərindən biridir

Sərinlik hissi yaradır, boğucu deyil

Əlavə məsləhət:

Yayda etirin qoxusu daha kəskin

hiss oluna bilər, çünki isti havada qoxular daha sürətlə yayılır. Buna görə: Tulalet suyu və ya saç üçün etir vualı kimi az konsentrasiyalı məhsullara üstünlük verin

Onlar yumşaqdır, tez buxarlanır və həm sizi, həm də ətrafı narahat etməz

Unutmayın: yayda ətir - bu sadəcə qoxu deyil, tərəvət, incəlik və obrazınızın ayrılmaz hissəsidir.

Hər kəndin öz tarixi var. Beş-üç ocaq qalanardır, ocaqlardan göz götürülərdi, yeni ocaqlar alınırdı. Belə yaşayış yerlərinə şənlik deyilərdi. Şənliklər böyüyərdi, el olardı. Sonralar el ifa-dəsi kənd ifadəsiylə əvəzləndi. Bir vaxtlar (1951-ci ilə kimi) Qubadlinin ərazisində olan Yuxarı Yeməzli kəndi də böyüyüb, el olub. Yuxarı Yeməzlinin ilk ocağını XVIII əsrin əvvəllərində Xıdır ağa alışıdır. Əsən yellər bu ocağı söndürə bilməyib. Xıdır ağanın nəvəsi Mustafanın oğlu Vəli 1921-ci ildə bu kənddə anadan olub. Halal zəhmətiylə yaşayıb Mustafa kişi. Külfətini halallılıqla dolandırır. Oğulları Qurbanla Həbib (Həbibullah) Yuxarı Yeməzlinin elat kimi böyüməsinin cəfəkeşləri olublar. Torpağı becəriblər, əkin-səpin ailənin güzəranını ödəyib. Onlar da elatı qoruyanlardan olublar. Kimsələrlə işləri-qalmışdıqları olmayıb. Belə yaşayışa "öz tükü üstə dolanmaq", halal ömür yaşamaq deyirlər. Halal ocaqlarında halal qazanclarının bərəkətiylə on illər yaşayıblar. Yaxın-uzaq elatlar Yuxarı Yeməzlinin halallığını duyublar da, görüblər də...

Hələ o illərdə üz-üzə gəlməyə, mərdliklə döyüşməyə cəsarət etməyən ermənilər azərbaycanlıların keçib-getdiyi dağ yollarında süni uçunlar yaradırdı. Yaylağa köç gedəndə Kafan rayonunun Giği kəndinin ərazisin-

nin səhəri güllələrlə, mermilərlə, qırıcı təyyarələrin uğultusuyla açıldı.

Əsgər Vəli Mustafayev döyüşçü oldu. Leningard (indi Sankt-Peterburq), Novqorod şəhərlərinin müdafiə döyüşlərində iştirak etdi. Döyüşdə yaralandı. Onu arxaya təxliyə etdilər. Mülaləcə olunduqdan sonra yenidən döyüşlərə göndərildi. O da qələbə naminə döyüşürdü. O da faşizmin süpürülməsi üçün ölüm döyüşlərindən keçirdi. Kiyev, Orlov, Tula, Moskva şəhərlərinin müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlərdə o da iştirak etdi. Kaluqa

Vəli müəllim həm də dürüstlüyün müəllimi idi...

də belə bir uçuqda oğlu Mustafanı xilas edən Həbibullah keçinmişdi. Vəli Mustafa oğlu həmişə deyirdi ki, erməninin ilk xəyanəti bizim kəndə, bizə deyib. O illərdə nəyi sübut etmək olarmış ki? O illərdə də ermənilik "yaxa ələ verməmiş", yüz-yüz illərdi "arxalı köpek qurd basıb..."...

Vəli Mustafa oğlu bu kənddə ibtidai təhsil alıb, sonra Gilətağ kənd orta məktəbində oxu-yub. Təhsilə marağı olub. O illərdə az-az şagird oxumağa meyil göstərirdi. Bir az uşağın göz açıb gördüyü, bir az valideynlərin qılığı, tələbi onların əksəriyyətini təsərrüfata çəkərdi. Qapı-bacadan keçən belə öyrəniş kolxoza gətirərdi. Vəli buna maraq göstərmədi. Gördülər ki, oxumağa həvəsli, marağını çilikləmədilər, qarşısına "daş diyirləmədilər". O çağlarda əyalətlərdə müəllimlərə böyük ehtiyac və tələbat var idi. Həm də cəmiyyətin müəllimlərə böyük ehtiramı vardı. Vəli 1937-ci ildə məktəbi bitirdi. O da müəllim olmaq istəyirdi. Müəllimləri də, valideynləri də onun niyyətinə xeyir-dua verdilər. Vəli təhsilini Ağdam Pedaqoji Texnikumunda davam etdirməyi qərara alıbmiş; müəllimləri belə məsləhət görübmiş, "Zaman, dövr belə istəyir, ay Vəli. Dolanışıq da, ad-san da müəllimlikdən keçəcək. Düz fikirləşibsen. Get oxu müəllim ol, Ulu babanın qaladıq ocağı elmlə, müəllimliyinlə sən davam etdir, sən də kənddə elm ocağı qa-layanların ilkinlərindən biri ol..." - deyib...

Vəli Ağdam Pedaqoji Texnikumunu oxuyanda da, oranı bitirəndə də bir gerçəkliyin şükran-lığını yaşayıb: Niyyətimə çatacam! 1940-cı ilin sentyabrında onu Quyu-Dərə Xəstəb kənd ibtidai məktəbinə müəllim təyin ediblər. Vəli müəllim həvəslə işləyib, şagirdlərini həvəslə öyrədir. Sinfə girəndə də, şagirdlərinin baxışlarında işıq əlamətləri görünəndə də həmin şükranlıqla göy üzünə baxıb. Ulu babasını xatırlayıb...

Üç ay işliyə. Üç aydan sonra onu hərbi xidmətə çağırıblar.

Sovetləşmənin əlləri Pribaltikanın da yaxından yapışmışdı. Həmin dövrdə Pribaltika Respublikaları yenidən sovetləşmişdi. Hərbi xidmətə Latviyanın Riqa şəhərində Dauqava çayının sahilində 285-ci alayda əsgər kimi başlamışdı və burada doqquz ay xidmət etmişdi. Yaxşı xidmət etmişdi. Bu, onun uşaqlığında, yeniyetməliyində xarakterini müəyyənləşdirən keyfiyyətlərin təsəhürüydü...

Hardan biləydi ki, dünya qarışmaqdadı, dünya müharibəsinin "barıtının qoxusu gəlməkdə-di". O da digər əsgərlər kimi hərbi birlikləri öyrənirdi, təlimlərdə fəal iştirak edirdi. Yaxşı xidmət edirdi, yaxşı əsgər kimi tanınırdı. Günlər keçdi. Və 1941-ci il iyunun 22-si

şəhəri yaxınlığında qolundan, sağ ayağından bir-neçə ağır yara aldı. Döyüşdən çıxarıb, arxaya təxliyə etdilər, Sonra Çkalov şəhərindəki hərbi hospitala göndərdilər, burda bir il müalicə olundu. Daha döyüşə bilməyəcəkdi. Onu müharibə əlili kimi tərxis etdilər. Dönüb döyüşçü yoldaşlarına baxdı. Hamısı kövrəldi...

1942-ci ilin sentyabr ayı idi...

Zəngilana qayıtdı. Quyu-Dərə Xəstəb kənd ibtidai məktəbinə müəllim təyin olundu. 1943-cü ilin iyul ayına kimi bu məktəbdə müəllim işlədi...

Müəllim idi. Dərs deyirdi. Dərsdən sonra müharibənin tələblərinin əsgəri idi Vəli Mustafa oğlu. Arxa cəbhədə camaat arasında qələbə üçün işləməyin zərurətindən danışdı, hamiya ürə-yini qələbəyə kökləməyin sava-bından danışdı. Vətəndaşlıq borcundan danışdı, hamının qələbə naminə işləməsinin zərurətindən danışdı, vətəndaşlıq borcundan danışdı, hamının arxa cəbhədə qələbənin əsgəri olmasını arzulayırdı...

Vəli Mustafayev 1943-cü ilin iyulunda Qubadlı rayon komsomol komitəsinin ikinci katibi vəzifəsinə seçildi. Bu vəzifədə işlədiyi 1943-1948-ci illərdə gənclərin mənəvi, əmək və vətənpərvərlik tərbiyəsi istiqamətində yadda qalan və bəyənilən işlər gördü. 1949-cu ilin yan-varında Qubadlı rayon partiya komitəsinin təlimatçısı vəzifəsinə irəli çəkildi. Vəzifə yüksəldikcə həmişə məsuliyyət də artır. Vəli də belə ömür yaşayırdı....

1949-cu ilin iyunundan 1951-ci ilin avqustunadək Qubadlı rayon Sosial Təminat şöbəsinin müdiri vəzifəsində işlədi. Müharibədən qayıdan əlillərin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması, onların mülaləcəsi və istirahəti üçün əlillərə də, eşidənlərə də xoş gələn işlər gördü. Camaatın sözsüz minnətdarlığını da duyurdu. Onda incə təbəssümü "Mən vətəndaşlıq borcunu yerinə yetirirəm..." fikrinin ifadəsinə dönürdü. Duyanlar onun fəaliyyətini vəzifə borcunun yerinə yetirilməsi ilə bir sırada insanlara qayğı adlandırırdı.

Azərbaycan KP MK yanında ikillik Bakı Ali Partiya Məktəbində təhsil almağa göndərildi. Təhsilini başa vurduqdan sonra, 1953-cü ilin avqustundan 1956-cı ilin sentyabrınadək Zəngilan rayon partiya komitəsində təlimatçı və kitabxana müdiri vəzifələrində işlədi.

Yeniyetməliyindən əqidəli böyüyüb, gəncliyindən bu xarakterini fərqlənib. Bu xarakterini Böyük Vətən müharibəsində onun əsgəri rəşadətini işığına dönüb. O illəri, o illərin siyasi rejimi ilə formalaşmanı, gənclərin hansı düşüncələrlə püxtələdiyini xatırlıyaq. Partiya, komsomol sənədlərinin dövlətə sədaqət sənədi kimi dəyərləndirildiyi vaxtlar idi. Bu sə-

nədlərin üstünə bir azca mürekkəb düşərdisə, siyasətin "xəncəri qılıncından sıyrılırdı". Böyük Vətən müharibəsi illərində bu sənədin itməsi Vətənə xəyanət həddində ittihamla dö-nərdi. "Kaluqa şəhərində ağır yaralananda əlimi cibimə salıb komsomol biletimin yerində olub-olmadığını yoxladım. Çünki komsomol bileti mənim şərəfim idi və mən onu neçə-neçə cəbhədən keçirmişdim" deyən Vəli Mustafayev həmişə gənclərə Vətənə sədaqətin mahiyyətini də ağısaqqal kəlamları ilə aşı-layardı.

1956-cı ilin sentyabrından 1962-ci ilin avqustuna kimi "Zəngilan kommunisti" qəzetinin redaktoru olub. Bu vəzifədə də özünə-məxsus məsuliyyətlə işləyib. İş burda da bə-yənilib. Yaxşı iş xalq üçün, dövlət üçün görü-lən işə deyirlər...

1962-ci ilin avqustundan 1967-ci ilin sentyabrınadək Zəngilan rayon Kommunal təsərrüfat idarəsinin müdiri işləyən Vəli Mustafayevin işgüzarlığını rayonun rəhbərliyi də gö-rürdü, dəyərləndirirdi, camaat da. Zəngilan gözəlləşirdi, səliqəsi, təmizliyi könül xoşluğu yaradırdı.

Dəmir yol vağzalından Məcid düzünə, oradan köhnə Mədəniyyət evinə, Zəngilan şəhər orta və 8-illik məktəblərinə qədər olan yollar-da (K.Marks, Oktyabr, Lenin və Səməd Vurğun küçələrində), rayon partiya komitəsinə gələn yolda əkilən müxtəlif bəzək ağacları və

gül-çiçək-lərin necə becərildiyini, küçələrin maşınla necə təmizləndiyini, su maşınlarının küçələri sulanmasını, Dağüstü parkda və Lenin bağında yaradılan səliqə-səhmanı görən-lərin hamısı kimi mən də yaddaşımda saxla-mışam.

Vəli Mustafayev həmişə piyada gəzərək görülməli işləri diqqətlə yoxlayardı. Həmin dövrdə Zəngilan qəsəbəsi ərazicə kiçik olsa da öz məftunedici gözəlliyi ilə göz oxşayırdı. Duyanlar indi də etiraf edirlər ki, bu gözəlliğin yaradılmasında da, qorunmasında da Vəli müəllimin xidmətləri böyük olub...

1967-ci ilin sentyabrından 1980-ci ilin noyabrınadək 13 il Zəngilan rayon Sosial Təminat şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləyəndə də müharibə əlillərinə və təqaüdcülərə göstərdiyi diqqət və qayğı bu gün də ehtiramlarla xatırlanır. "Sən bəliği at dəryaya. Balıq bil-məsə, Xalıq biləcək" deyimini o da şəhərlə-rindən axışamına düşən insanlıq işığı bilirdi. Həm də deyirdi ki, Zəngilanda hər söc uca tutulur, hər əməl görünür. Dəyərləndirilir. Xoş Zəngilanda yaşayanların halına....

1980-ci ilin noyabrından 1987-ci ilin aprelindək Zəngilan rayon Aqrar İstehsalat Birliyi həmkarlar komitəsinin sədri, 1987-ci ilin aprelindən 1991-ci ilin sentyabrınadək Kalinin adına sovxozda mülki müdafiə qərargahının rəisi vəzifələrində işləyəndə də həmişə zəhmətkeş və əqidəli insanların yanında olub, onların sosial rifah halının yüksəldilməsi, gərgin vəziyyətlərdə təhlükəsizliklərinin qorunmasında yaddaqalan işlər görülməsi üçün məqsədyönlü fəaliyyətini gənclik həvəsi və əsl əzmkarlıq nümunəsi ilə layiqincə davam etdirib.

Vəli müəllim dürüstlük tərəfdarıydı...

Müharibədə göstərdiyi igidlik və qəhrəmanlığa görə " Birinci dərəcəli Vətən müharibəsi" ordeninə, "Üçüncü dərəcəli Şöhrət" ordeninə, 11 medala, bir çox fəxri fərmanlara və təşəkkürlərə layiq görülüb. Döyüşlərdə göstərdiyə qəhrəmanlığa görə layiq görüldüyü "3-cü dərəcəli Şöhrət" ordeni 1970-ci ildə Vəli Mustafayevə İkinci Dünya Müharibəsində qələbənin 25-ci ildönümündə təqdim edilib. Vəli Mustafayev həm də gözəl ailə başçısı idi.

Dörd oğlu və üç qızını halal zəhməti ilə böyüdüb tərbiyə etmişdi, onların hər biri ləyaqətli vətəndaş kimi cəmiyyətdə ataları kimi sadə, vicdanlı, böyük-küçük yeri bilən nümunəvi övladlar olublar...

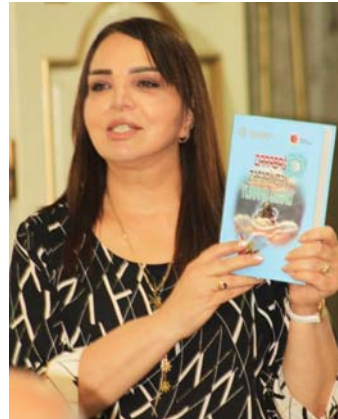
Vəli müəllimin çatdığı təhsil ocağının istisi əbədiyyən azalmayacaq. Köz-köza söykək olan-da ocaqlar heç zaman sönmür...

Bayram MƏMMƏDOV, Əməkdar müəllim

“Qarabağ Zəfərindən Turana doğru” antologiyasının təqdimatı keçirilib

Öncədən barəsində bilgi verilmiş tədbir vurğulanan ünvanda gerçəkləşdi.

Yenises.az xəbər verir ki, dünən, yəni 1 iyul 2025-ci ildə Bakıda Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə

yardımları ilə "Kitab Evi" icması Birliyinin həyata keçirdiyi "Turançılıq ideyaları müasir ədəbiyyatda" adlı layihə çərçivəsində nəşr olunan "Qarabağ Zəfərindən

Turana doğru" antologiyasının təqdimatı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə təşkilatın sədri və layihə rəhbəri fil.ü.f.d. Adilə Nəzərova açıb və layihə haqqında və Antologiya haqqında geniş məruzə edərək qeyd edib ki, Qarabağ Zəfərindən sonra turançılıq ideyaları digər sahələrdə olduğu kimi ədəbiyyatda da aktual mövzulardan birinə çevrilib.

Doğrudur, turançılığı tək-cə coğrafiya ilə əlaqələndirmək olmaz, hansı coğrafiyada türk toplumu varsa orada bu ideya vardır, amma Azərbaycan turançılıq ideyasına daha çox can atan və bu birliyə çalışan ölkədir. Bəlkə də bu, bir az da hazırda ölkəmizin gündəmində olan məsələlərlə əlaqəlidir, amma ümumilikdə ideya özlüyündə daha geniş anlam kəsb edir: Bu, əsasən İsmayıl bəy Qasıralının dediyi kimi: "Dildə, işdə, fikirdə birlik" ideyasıdır. Antologiyada yer alan nəzm və nəsr əsərlərində vətənpərvərlik ruhu, birlik, bərabərlik, türkçülük və turançılıq ideyaları mühüm yer tutur."

Tədbir iştirakçıları layihəni yüksək dəyərləndiriblər. Çıxış edənlərdən yazıçı Səfər Alışarlı, Jalə Cəfərova, Xanım Mehdi-xanlı, türkoloq Ələsgər Siyablı, professor İbadulla Ağayev, Hümeyri Əhmədov, ədəbiyyatşünas-alim Aygün Bağırılı, şair Yusif Nəğməkar, Qulu Ağsəs, Ramiz Qusarçaylı, Təranə Məmməd, İlqar Türkoğlu qeyd ediblər ki, bu gün təqdimatına toplaşdığımız bu antologiyada yer alan əsərlər heç də Qarabağ Zəfəri, o zəfərdən daha da güclənən turançılıq ideyaları haqqında gəlişigözlə sözlər, fikirlər deyil, bu əsərlərdə Azərbaycan xalqının, eləcə də türk toplumunun arzuları, ümidləri və inancları birləşib. Əsərlərdə mövzu ilə bağlı xalqımızın (və digər türk xalqlarının) milli dəyərləri və turançılıq ideyaları işıqlandırılır. Bu da xalqın milli ruhunu yüksəldir, onu bir milli ideya ətrafında daha sıx birləşməyə səsləyir. Tədbirdə vətənpərvər şeirlər səslənib və aşiq Fikrət Cəfəroğlunun ifası dinlənilib.

P.S. Bizə bu Antologiya ikiqat sevinc bəxş edib! Belə ki, kitabda şeirləri yer alan şairlərin sırasında "Ədalət" qəzetinin baş redaktorunun birinci müavini Əbülfət Mədətoğlunun da imzası var.

ƏDALƏT •

4 iyul 2025-ci il

Mən səni özümdən çox istəyirdim

Buludmu olmusan,Günəşmi saçan
Səhərlər qəmindir gözümü açan,
Hərşeydən dəyərli olsa da bu can -
Xəbərin olmadan qurban elədim
Mən səni özümdən çox istəyirdim

Ürəyin qəlbimdən qırıldı haçan?
Yelkənin əmrində hansı küləyin?
Yaman dözülməzdi saldığın hicran-
Mən səni özmdən çox istəyirdim

Həsərin canımda şimşəkdən ötkəm,
Çiçəkdən zərifim,ipəkdən incəm,
Ümid pərvanəmsən-özüm sönüncən,
Ocaqda alovum,közüm bilirdim,
Mən səni özümdən çox istəyirdim

Yerin hansı aləm,hansı məkandı?
Qəlbini ovudan hansı kamandı?
Düşünmə-dediym keçmiş zamandı
Allahın xətrinə bu cürə dedim
"Mən səni özmdən çox istəyirdim"

İndi

Şaxtalar dolaşar sevgi bağında,
Qoymaz budağıma bar gələ indi,
Qismət necə qıyar bahar çağımda
Şəvə saçlarıma qar gələ indi?

Daha qapınızda qalmaz izlərim,
Sındı qədəmlərim,tutmur dizlərim,
Özümü istədin,sevən gözlərim
Sənə baxmaq üçün kor gələ indi?

Axı sevdini yar belə qırmaz,
Çəsməyə ənəni ilan da vurmaz,
Görməsəm,nurunu da görəyim olmaz-
Həyatım möhtacdı kölgənə indi.

Sənsiz elə bədbin -fağırım,gülüm,
Gəlmədin-qorxuram çağırım,"gülüm",
Bunun sonrasında qorxuram gülüm,-
Məni salmışansa bu günə indi.

Bilmirsən,nələrə sinəmi gərdim,
Az qala Tanrıya gizliydı dərdim,
Hər bir təqsirindən ,vallah,keçərdim
Sıxıla bilsəydim köksünə indi

Tək bircə arzum var-qəlbini görəim,
Könlündə yurd salan İblisi görəim,
Çəkdiyim ahları elə hönkürəm,
Dəli fəryadımdan səksənə indi.

Yetməzmi bu qədər aralı qaldıq?,
Urəyi qubarlı,yaralı qaldıq,
Qayıt,qurban olum,bu cür ayrılıq,
Nə sənə görəkdir,nə mənə indi...

Ürəyim

Gülmədi üzünə bu səhərin də;
Qələm ol, kağız ol,daş ol, ürəyim!
Qala bilmirsənsə əgər yerində,
Gözümdə bir gile yaş ol,ürəyim!

Bu eşq çiçək kimi əzəcək səni,
Sızlada-sızlada üzəcək səni,
Vallah,dünya bir gün gəzəcək səni,-
Dövrənlə bir azca xoş ol,ürəyim.

İpək yelkəninə fırtına doldu,-
Dedim-"Üz tutduğun bəlalı yoldu!"
Sən mənim sinəmdə;o,durna oldu,-
Bacarsan telinə qoşul,ürəyim .

Kömürdən ziyadə qanını boşalt,
Sevmirsə,dalınca bir qara daş at,
Sənə yalvardım ki,"ömrümü yaşat",
Demədim-"köçəri quş ol,ürəyim".

Can elə möhtacdı,ürək,rəhminə!
Sevən Tamamın qayıt qəlbinə,
Bu eşqin baharı düşmüşsə sənə-
Sevgiyə ömürlük qış ol, ürəyim...

Bitdiyi yerdə başlayan sevgi
Bitdiyi yerdə başlayan sevgi,
Hələ fırtınalar zamanı deyil,
Hələ çalınmamış eşqin son zəngi
Əlvida deməyin zamanı deyil.

Yanımda olmasan bu yazı deyil,
Qəlbimdə olmasan bu ürək deyil,
Sənsiz qalan ömrə sən ömür demə,
Sənsiz bircə günüm olar bircə il.

İşıqlı, nurlu Poeziya

(*İyunun 19 da AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda görkəmli şair Qasım Qasımzadənin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı tədbir keçirildi. Həmin tədbirdə mən Q.Qasımzadənin poeziyası haqqında məruzə etdim*)

Görkəmli şairimiz Qasım Qasımzadənin poeziyası haqqında söhbətə ustad Yaşar Qarayevin bu fikriylə başlamaq istəyirəm: "Qasım Qasımzadənin poeziyası onun şəxsiyyətinə bənzəyir: sərt və kövrək, sakit və çılgın, təbii və məğrur, milli və beynəlmiləl... Daha doğrusu, Qasım Qasımzadə şairi, taleyi və şəxsiyyəti vəhdət təşkil edən şairlər sırasına mənsubdur. Bu şairi ən yaxşı xarakterizə edən bir neçə əsas xüsusiyyət haqqında düşünərkən birinci növbədə mənim yadıma təbiilik və xəlqilik sözləri düşür. Qasım Qasımzadənin qəhrəmanı hissini təbiiliyi və əsilliyi ilə güclüdür İkinci tərəfdən, bu şair həmişə millidir, kökə, soya, mənəvi mənşəyə və qaynağa meylliliyi ilə nüfuzludur. Məhz təbiiliyin, müdrikliyin sabitliyi var bu əsərlərdə".

Ustad tənqidçinin bu fikirlərini əsas götürüb onun poeziyasından qırmızı xətt kimi keçən beş əsas mövzuya diqqət yetirmək istəyirəm.

1. VƏTƏN - AZƏRBAYCAN. Poeziyamızda vətənimiz Azərbaycana aid yüzlərlə, minlərlə şeirlər həsr olunub- Abbas Səhətin, Əhməd Cavadın, Səməd Vurğunun, Süleyman Rüstəmin, Bəxtiyar Vahabzadənin, Məmməd Arazın şeirləri ön sırada olmaqla misilsiz bir Azərbaycan tablosu yaranıb. Və bu tabloda Qasım Qasımzadənin şeirləri də öz poetik rəngləriylə, naxışlarıylə seçilir. İlk növbədə "Bənövşə yarpağı" şairi Xaricdə, Azərbaycandan uzaqda müsafir olan şairə tez-tez aramsız zənglər gəlir. Şair onu yad edənlərdən Kəpəzi, Dəlidağı, oralarda havaların necə keçməsinə, Muğanı, Mili, Abşeronu, çiçekli, çisikli dağları soruşur, dönüb divardan asılan xəritəyə nəzər salır:

*Azərbaycan dünya xəritəsində
Görünür bənövşə yarpağı qədər.
Baxdıqca sevindim, fəxr etdim ancaq!..
Böyüdü gözümdə bu kiçik yarpaq.
Hər fəslin getsə də burda söhbəti,
Hamı bahar bilir Azərbaycanı.
Onun xoş sədası, onun şöhrəti
Bənövşə ətritek tutub dünyanı.*

Azərbaycanı bənövşə yarpağına bənzətmək əksər hallarda bənzəyən-lə bənzədilən arasında oxşarlıq ikincisinin mübaliğəli şəkildə böyüdülməsi ilə diqqəti cəlb edir, deyək ki, camalın günəşə bənzədilməsi kimi. Amma burada böyük Azərbaycan bir kiçik yarpağa bənzəlib. Bununla belə, buradakı litota bizə hər hansı şişirtmədən üstün görünür. Q.Qasımzadə yaradıcılığı haqqında müfəssəl bir monoqrafiyanın müəllifi Səfure Quliyevanın təbirincə desək : "Vətən sevgisi kiçik bir çiçəyə dünya iqlimini yaşadan günəş hərarətli Azərbaycan boyda bir hərarət verir".

Q.Qasımzadənin poeziyasında Vətən anlayışı çox geniş və rəngarəngdir. Bütün tarixi keçmiş, bu günü, torpağı, kəndi, şəhəri, səma genişliyi, dağı və meşəsi,salxım budağını suya əyən söyüdü, məğrur başını buluda dayayan palıdı, Muğanı, Mili, Xəzəri bunlar Azərbaycan obrazını poeziyada canlandıran ayrı-ayrı hissələrdir. Q.Qasımzadə Qarabağ və Şuşa haqqında

"Zümrüd tac" şeirini yazıb və bu şeir indiye qədər yazılmışlardan öndə duran sənət əsərlərindən biridir. Təşbih seçmək ustalığında həmişə orijinal görünen Q.Qasımzadə bu şeirdə Qarabağı "hörüyünün kökü qat-qat buz tutan, atlas paltarının ətəyi yanan, kamalı dərin, ləhcəsi şirin, mərdlik zirehiylə döşü sipərli, Nüşabə idraklı, Hecər təpərli" bir qıza bənzədir. Amma:

*Kim əsir istəyib onu bu yerdə
Boynunu qılincdən keçirib o qız!
Bədxahı boğmaqçın qəsdinə duran
Xaçın, Qarqar onun qoşa saçdır.
Başının üstündə yanıb bərq vuran
Şuşa Qarabağın zümrüd tacıdır!*

Həmin orijinal təşbeh silsiləst "Azərbaycan" şeirində davam edir: o şeirdə Azərbaycan canlı bir insana bənzədir- Şirvan yolu alınıdakı qırıqlardır, Şah ağının silstəsi sıx qaşlarıdır, zümrüməli Kürün suyu şirin sözlərdir, Abşeran onun odlu, isti ürəyidir. Çünki "Vətən quru dağ-daş eyil Onu hər zaman Seyr etdikcə biz görürük canlı insanı".

2. TƏBİƏT. Hələ 1976 -cı ildə, Azərbaycan yazıçılarının VI qurultayında - poeziya haqqında məruzəsində Yaşar Qarayev şeirimizlə bağlı çox mühüm bir mətləbə toxunaraq söyləmişdi: "Filosoflar icbari ekoloji təhsilə keçməyi məsləhət görürlər. Bizcə, nahaq: "icbari poeziya təhsili" lazımdır. Təbiətə münasibətdə şairlər müəllimlərdən çox iş görə bilirlər. Çünki burada biliklə yanaşı, həyəcan lazımdır, ehtiras lazımdır, sadəcə öyrənmək yox, "yoluxdurmaq", alışıdırmaq, narahat etmək lazımdır. Mənəvi həssaslıq, əxlaqi kamillik, sədaqət, hünər, cəngavərlik hisslərinin təbiiyəsində təbiət poeziyaya müharibədən az mövzu vermir".

Poeziya və Təbiətlə bağlı bu fikirlər o zaman söylənilmişdi ki, Hüseyn Arif, Qasım Qasımzadə, Nəbi Xəzri, Məmməd Araz, Hüseyn Kürdoğlu və onlara nisbətən gənc Musa Yaqub, həmçinin digər şairlər təbiəti tərənnüm edən, təbiət-insan vəhdətini poeziyamızın əsas mövzularından birinə çevirərək əsl sənət nümunələri yaratmağa səy göstərirdilər.

Bu sırada Qasım Qasımzadənin şeirləri də xüsusi qeyd edilməlidir və Yaşar Qarayev də, Əkbər Ağayev də, Şamil Salmanov da, Arif Abdullazadə də, Şirindil Alışanlı da, Səfure Quliyeva da sonralar Qasım Qasımzadəyə həsr etdikləri məqalələrində onu təbiətin dilini bilən, onunla baş-başa verib söhbət etməyi bacaran bir şair kimi səciyyələndirmişlər.

Qasım Qasımzadənin təbiət şeirlərini Azərbaycanın bədii sözlə çəkilən poetik tablolara bənzətmək olar. Bu

tablolarda Göy Göl mənzərələri canlanır:

*Könlüm doymur, gözlərim qalır o mənzərədə.
Zənn etməyin o gecə kainatı dolaşan
Əfsanəvi bir quşdum,
Yox, aynalı Göy gölün asimanla qovuşan
Sahilində durmuşdum.*

Bu tablolarda "Qabarıq sinəli Laçın qayası", "hər su şırıltısı layla səsi", "Sübh şəfəqi içində tel-tel olub yanan, dinləyənlər səsinə bir orkestr sanan" şələlə,şehli güllər, bənövşələr, qərribir bahar, solğun bir payız, bu Culfadan o Culfaya işləyən tarix boyu üzərini təkə basan yol, mahnı bulaqlar əks olunur. Qasım Qasımzadənin "Təbiətin qız vaxtıdır" şeirini mənəcə, Azərbaycan poeziyasında Novruz bayramının gəlişinə həsr olunmuş ən gözəl bir əsər hesab edirəm. Şeirlə musiqinin qovuşmasından yaranıb :

*Ara, axtar hər guşəni,
Gəz çəməni, gəz meşəni,
Öpüb ayılı bənövşəni,
Təbiətin qız vaxtıdır.*

*Yazın adı dodağımda,
Səmənsi otağımda,
Mənim ana torpağımda,
Büsat vaxtı, saz vaxtıdır.*

Doğrudan da, Qasım Qasımzadənin təbiətə, onun bütün atributlarına bu qədər erindən bələd olması heyrət doğurur.

Fikirləşirsən ki, Qasım Qasımzadə uzun illər şəhərdə yaşasa da,o dağları da, o çölləri də, o bulaqları da, o qayaları da özüylə götürüb şəhərə gətirib. "Dağ" dedim, Azərbaycan poeziyasında dağlara aid yüzlərlə şeirlər yazılıb, amma Qasım Qasımzadənin dağlara həsr etdiyi "Gəlmişəm" və "Dağlar məni buraxmadı" şeirləri insan-təbiət vəhdətini əks etdirən - insanı təbiətdə, təbiəti insanda simvolizə edən şedevr nümunələrdir.

*Səndən ayrılında, dağlar, cavandım,
İndi görüşünə qoca gəlmişəm.
Qayğılar üstümə düşdü-talandım
Üzüme üz tutub borca gəlmişəm.*

*Xatirəmin güllərini üzməyə,
Cığır örtən otlarını əzməyə,
Haraylayıb gəncliyimi gəzməyə,
Yollarını quca-quca gəlmişəm.*

*Zəri alçı duran bəxtə-naxışa,
Möhkəmcə yaddaşa, möhkəmcə huşa,
Cağbacağ dişlərə-üyüdən daşa,
Yapdığım küt gedir, saca gəlmişəm.*

*Yanaqda közərən laləyə, gülə,
İlanı yuvadan çıxaran dilə,
Dayı dedirtməyən, taba-taqəta,
Hələ də düşünməyən saç gəlmişəm.*

*Ömrün zinetini illər alıbdır,
Mahir oğru kimi bir-bir çalıbdır,
Bircə sən verdiyin vüqar qalıbdır,
Hüzuruna başı uca gəlmişəm.*

SON SÖZ. Qasım Qasımzadənin poeziyası XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının unudulmayan bir səhifəsidir və biz bu səhifədə onun parlaq şəxsiyyəti, özünəməxsus, bənzərsiz üslubu ilə tanış oluruq. Qasım Qasımzadə minillik Azərbaycan poeziyasında öz dəst-xəttini yaranan bir sənətkardır.

Aygün Bağırılı
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

İbrahim Yusifoğlu poeziyasından görünən uşaq dünyası

İbrahim Yusifoğlu yeni dövrün ən yaxşı maarifçi poeziyasının və uşaq şeirini yaratmaqda davam edir. Məktəb şeirləri və uşaq poeziyası onun maarifçi şeirlərinin aparıcı qanadını təşkil edir.

**Akademik
İsa Həbibbəyli**

Səməd Vurğun "Balalarımız üçün gözəl əsərlər yaradaq" adlı məqaləsində yazırdı: "... mənə gözəlliyinin əsas ruhu insana və təbiətə qarşı məhəbbətdir. Uşaq özü canlı olduğundan insan və təbiət aşığıdır. Şeir və nəğmələrimiz, hər şeydən əvvəl, təbiət və insan gözəlliyini tərənnüm edərsə, uşağın onlara qarşı meyl və həvəsi çiçəklənər, o özü də insan olmağı ilə fəxr edir. Siz sual verə bilərsiniz ki, insanların hamısı gözəl və yaxşı deyil ki? Bəs pis adamlar, istismarçılar, qəsbkarlar, oğrular və cibgirişlər haqqında uşaqlara məlumat verilməsinmi? Xeyr, tələsməyin! Uşaq həyatının müəyyən dövrü gələcəkdir ki, o özü həyatda gördüyü, eşitdiyi fənalıqlarla maraqlanacaqdır. O zaman biz ona bu anlaqlar haqqında izahat verərik". Böyük şair hər cəhdlə uşaq dünyasını ətraf mühitin mənfi informasiyasından, xoşagəlməz hadisələrin qara dalğasından qorumağa, onların saf təbəssümlərinə çevrələrinin zərər verməməsinə çalışırdı.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Prezident təqaüddçüsü, respublikanın qabaqcıl təhsil işçisi, şair İbrahim Yusifoğlu "Futbolçu, topçu, gopçu", "Vətən nəğməsi", "Göy yerə zəng eləyir", "Qıymayın uşaqlara" adlı kitabları nəşr etdirərək balaca oxuculara hədiyyə etmişdir. 2020-ci ildə "Payızda üşüyən çiçək" adlı uşaq şeirləri kitabı Tehranda "Xudafərin" nəşrlər evində əski əlifba ilə çap olunmuşdur. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin tərtib etdiyi "Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı antologiyası"nda, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin si-farişi ilə çap olunan iki cildli "Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı" kitabında, Təhsil Nazirliyinin əmri ilə təsdiq edilmiş "Məktəbəqədər müəssisələrdə tərbiyə və təlim proqramı"na dair "Müntəxabat"da İbrahim Yusifoğlunun uşaqlar üçün yazdığı silsilə şeirləri verilmişdir. Dövri mətbuatda ardıcıl şəkildə çap olunan İbrahim Yusifoğlu uşaq şeirlərini və publisistik yazılarını müntəzəm olaraq oxuculara çatdırmaqda davam edir. Onun şeirlərində, poema və mənzum pyeslərində uşaqlar saf dünyanın sakinləri kimi, şirin, şıltaq, təbii təqdim olunurlar.

Müəllif öz şeirləri ilə dünyanı, təbiəti, həyatı balacalara seve-sevə öyrədir. İbrahim müəllim bütün vətən balalarının təmsalında nəvələrinin əlindən tutub onları mərdlik, qəhrəmanlıq, bütövlük simvolu olan Əlinçə qalasından tutmuş elləri, obaları gəzdirir, vətənin hər qarışındakı gözəlliyi onlara təqdim edir, tanıdır. Sanki bütün bu var olan, bəzən qan, can bahasına qorunan bu gözəllikləri, maddi və mənəvi sərvətləri balaca nəsilərə ərməğan və əmanət edir. Təbii ki, sevimli babalarından ərməğan olaraq alınan bu sərvətlər balacalar üçün misilsiz dəyər anlamı daşıyacaq. Onlar bu misilsiz dəyərləri yad nəfəslərdən, mənfur niyyətlərdən qorumağa çalışacaqlar. Qoynunda neçə-neçə əfsanələr gizləyən Arpaçay, haqqında dastanlar qoşulan Xan Araz, Gəmiqaya,

Çilənçay, Bülöv gölü, doğma Axura kəndinin "Danaqalası", "Noxudlu düzü", "İydəli dərəsi" adlanan məskənlər şairin yaradıcılığında tək-cə poetik vəsfini tapan coğrafi məkan olmaqla qalmır, onların genetik yaddaşdakı funksional obrazları da açıqlanır.

Müəllifin yaradıcılığına xas olan səmimilik görünür, həm də onun 50 illik müəllimlik peşəsindən, pedoqoji təcrübəsindən qaynaqlanır. Balacaların dilini bilən, onlarla öz dilində danışan şair çox sadə, həyatı lövhələrlə onlarda yüksək mənəvi keyfiyyətlər aşılayır. Baba-nənə, nənə-nəvə, baba-nəvə münasibətlərini əks etdirən bədii nümunələr milli ailə modelini, ailədaxili münasibətləri sərgiləmək baxımından da əhəmiyyətli səciyyə daşıyırlar. Maraqlı sual-cavab üzərində qurulan şeirlər dünyanı, ətraf aləmi öyrənmək istəyən balacaya onu əhatə edən çevrəsini tanıتماğa kömək edir. İbrahim Yusifoğlunun şeirlərindəki səmimiyyət özünü Aymir, Aysun, Ayan, İslam, Araz, Turan, Asəf kimi bir-birinə bənzəməyən qəhrəmanların təqdimində də göstərir. Həyatda bir-birinə bənzəməyən, biri bir qədər küsəyən, bir qədər qoçaq, biri bir qədər "gopçu", "çoxbilən", biri bir qədər tənbəl olan bu poetik qəhrəmanlar şeirdə də öz təbii görüntülərindədirlər. Bu kiçik poetik qəhrəmanların bəzən sadəlövhliyündən, bəzən də həzircavablıqlarından şairin şeiri maraqlı poetik tapıntılar qazanır:

**Babacan, ay babacan,
Nənəmi də tez çağır.
Göydə olan ulduzlar,
Qar olub yerə yağır.**

("Ulduzlar yerə yağır")

**Gör nə vaxtdır yağış yağır,
Daha yağır ağır-ağır,
Baba, yağış yorulubdur,
Qoy dincəlsin, evə çağır.**

("Evə çağır")

**Güllərə bax, güllərə,
Gülər baxır güllərə,
Deyir, güllər gecədən
Yamanca qorxubdular,
Doyunca ağlayıblar,
Baxın, göz yaşlarını,
Ləçəklər saxlayıblar.**

("Ağlayan güllər")

**Qazın üstündə çaydan
Özünü şux saxladı.
Alovlar qəzəblənib
Onu yaman dağladı.
Yazıq çaydan dözməyib,
Hönlür-hönlür ağladı.**

("Çaydan")

**İradım var söyüdə,
Baxmır sözə, öyüdə,
Saçlarını daramır,
Özünə iv aramır.**

("Söyüd")

Şair azyaşlılara tək-cə vətəni sevməyi, onu qorumağı öyrətmir, həm də yay tətilini baba nənəsinin yanında keçirməyə gələn nəvələrə kənd həya-

tını, zəhmət sevrəliyi aşılayır, təbiəti, onun sirlərini öyrədir. Milli mətbəximizin ləziz təamlarından (qovut, ərİş-tə, küftə), neçə-neçə gül-çiçək-dən, dər-dər dərmanı olan otlardan, milli oyunlardan bəhs etməklə, bəzilərinin hətta unudulmaqda olan adlarını balacalara öyrədən bu şeirlər dəyərli bədii nümunələrdir.

İ.Yusifoğlunun "Göy yerə zəng eləyir" şeiri maraqlıdır. Göyün yerə zəngi necə ola bilər? Bu da İbrahim müəllimin kiçik poetik qəhrəmanlarından birinin - Ayanın fantaziyasıdır. Yağışlı gündür, ildırım çıxır, şimşək hay-küy salır, hər uşaq bu təbiət hadisəsi haqqında bir cür fikir söyləyir. Ən maraqlı şərh isə Ayana məxsusdur: Göy yerə zəng eləyir.

Kitabda maraqlı şeirlərdən biri "Qorxu" adlanır. Övladlar atalarını həmişə hamıdan güclü, əzəmətli, qorxmaz bilirlər. Amma əslində atalarının içində məhəbbətdən, məsuliyyətdən doğan bir qorxu, bir təlaş da var. Müəllifin qızlarına müraciətlə yazdığı "Qorxu" şeirində dünyanın sabahından nigarən olan, həyəcan keçirən şairin valideyn narahatlığı, kövrəkliyi, atalıq məsuliyyəti hiss olunur. Bunu övladlarına hiss etdirmədən gizlicə içində yaşadan atanın etirafı:

**Qorxuram, yer üzündə yaşayan
xoxanlar, xortdanlar,
ilanlar, əqrəblər, bövlər,
alt dodağı yer süpürən,
üst dodağı göy süpürən divlər,
Barmaqlarını düyməyə uzada;
Yağışlar buludsuz yağa,
Dənizlər tufansız coşa,
Çaylar yağışsız daşa,
Ömürlük yara vurula anamız torpağa!**

Bu təşviş, valideyn nigarənliyi dünya durduqca olacaq. Amma arzu edək ki, övladlardan gizli içimizdə yaşanan bu qorxu məmləkətimizdən də, dünyamızdan da uzaq olsun. Dünyanı körpə gülüşü, uşaq təbəssümü bəzəsin. Balacalar baba, nənə qayğıkeşliyi və nəvəsiyi ilə əhatələnsin. 44 günlük zəfərdən sonra bu qələbənin sevincini sevimli balalara öz poetik misalları ilə çatdıran şair "Zəfər nəğməsi" silsiləsindən axıcı və yadda qalan şeirlər bəxş etmişdir. "Qıymayın uşaqlara" şeirində müəllif körpə fidanları müharibə və terror vasitəsilə şirin rüyalardan ayrı salanlara, qönçə ikən dünyaya göz yumanlara qarşı etiraz səsinə ucaldır:

**Ay Günəş istəyənlər,
Nur ələsin cahana.
Şeh, yağış diləyirlər
Təbiət gəlsin cana.
İstəyirlər gül, çiçək
Ətri çöksün hər yana.
Raketləri, topları
Tuşlamayın onlara.
Tanrıdan gələn səddi:
- Qıymayın uşaqlara.**

Ümumiyyətlə, İbrahim Yusifoğlunun uşaqlar üçün yazdığı şeirlər, poemalar və mənzum pyeslər kiçik yaşlı uşaqların həyata baxışının formalaşmasına, mənəvi-əxlaqi və tərbiyəvi xüsusiyyətlərinə təsir göstərən əsərlər kimi daimi öz tərəvətini qoruyub saxlayacaqdır. Bədii yaradıcılığın şərəfli əzablı yollarında İbrahim Yusifoğluya dəyanət və uğurlar, körpə oxuculara mənalı həyat arzulayırıq.

Bu ilin iyul ayında Azərbaycanda havanın orta aylıq temperaturunun iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər yüksək olacağı gözlənilir.

Bu barədə Adalet.az-a Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən məlumat verilib.

Belə ki, aylıq yağıntının miqdarı iqlim normasına yaxın olacağı ehtimal olunur. İyul ayının birinci yarısında ölkə ərazisində hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, fasilələrlə yağış yağacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Arəbir güclənən şimal-qərb küləyi əsəcək.

Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın orta aylıq temperaturunun 26-28 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasından 1 dərəcə yüksəkdir. Gecələr havanın temperaturu 20-25 dərəcə isti, gündüzlər 28-33 dərəcə, ikinci və üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 37-40 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 2-3 mm).

Naxçıvan şəhəri, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonlarında havanın orta aylıq temperaturu 27-29 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir. Gecələr havanın temperaturu 19-24 dərəcə isti, gündüzlər 30-35 dərəcə isti, ikinci və üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 37-40 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 6-16 mm).

İyulda 40 dərəcə isti olacaq - AYLIQ PROQNOZ

Xankəndi, Şuşa, Goranboy, Xocalı, Xocavənd, Ağdam, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında havanın orta aylıq temperaturunun 19-24 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına və bir qədər yüksəkdir. Gecələr havanın temperaturu 12-17 dərəcə isti, gündüzlər 20-25 dərəcə isti, bəzi günlərdə 30-35 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 29-72 mm).

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarında havanın orta aylıq temperaturunun 22-25 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim norması daxilindədir.

Gecələr havanın temperaturu 12-17 dərəcə isti, gündüzlər 20-25 dərəcə isti, bəzi günlərdə 28-33 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 10-36 mm).

Qazax, Gəncə, Ağstafa, Şəmkir, Tovuz, Ceyrançöl, Tərtər, Füzuli rayonlarında havanın orta aylıq temperaturunun 26-28 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir.

Gecələr havanın temperaturu 20-25 dərəcə isti, gündüzlər 29-34 dərəcə isti, ikinci və üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 36-38 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 10-32 mm).

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında havanın orta aylıq temperaturunun 23-27 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir.

Gecələr havanın temperaturu 17-22 dərəcə isti, gündüzlər 25-30 dərəcə isti, ikinci və üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 34-38 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 9-118 mm).

Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Mingəçevir, Beyləqan, Sabirabad, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Zərdab, Salyan, Neftçala rayonlarında havanın orta aylıq temperaturunun 26-29 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir.

Gecələr havanın temperaturu 20-25 dərəcə isti, gündüzlər 31-36 dərəcə isti, ikinci və üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 38-40 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 3-22 mm).

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Biləsuvar, Astara, Cəlilabad rayonlarında havanın orta aylıq temperaturunun 21-26 dərəcə isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim norması daxilindədir. Gecələr havanın temperaturu 20-25 dərəcə isti, gündüzlər 26-31 dərəcə isti, ikinci və üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 35-37 dərəcə isti gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir (norma 7-33 mm).

İşğaldan azad olunmuş ərazilərə “Böyük Qayıdış”

№ 24 (2447) 4 iyul 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Hər bir insanın anadan olduğu, böyüyüb boya-başa çatdığı bir yurd yeri var. Və o bu yurd yerinin də əvəzini heç bir başqa ocaq, başqa oba, başqa ev verə bilməz. Ən azından ona görə ki, hər insanın anadan olduğu məkan onun Vətənidir. Dünyada da Vətəndən şirin heç bir şey yoxdur. Bəlkə də var, biz bilmirik, amma bizim bildiyimiz odur ki, Vətən deyəndə Ana yada düşür, Ana deyəndə Vətən xatırlanır. Bunlarsız da yaşamaq çox ağır dərddir. Və bəzi insanlar da bu dərddə dözməyib dünyasını dəyi-

asan deyildi. Bu sıxıntılardan yalnız və yalnız doğma yurda qayıdandan sonra xilas olmaq mümkün idi.

Füzuli rayonu ərazisində torpaqlarımız işğaldan azad olunandan sonra 6 qəsəbə salındı və 6 yeni qəsəbənin salınması, yeni infrastrukturun yaranması, sosial obyektlərin, xəstəxanaların, məktəblərin tikintisi elə də asan deyildi. Bu 6 qəsəbənin hər biri qısa zaman kəsiyində tikildi, həmin yerlərə su, qaz, işıq xətti çəkildi. Əlbəttə, bu yeni qəsəbələrin tikintisi çox böyük qüvvə, maddi imkan tələb edirdi. İlk növbədə rayon əra-

DÜNYANIN ƏN GÖZƏL YERİ..

şirlər. 30 il Vətəndən uzaq olan bu insanlar, yəni məcburi köçkünlər və qaçqınlar yenidən öz yurdlarına qayıdılar.

Elə ki, Azərbaycanın işğal altında olan rayonlar azad edildi və onda da müxtəlif ra-

zində Zobucuq qəsəbəsi yaradıldı və eyni zamanda burda çox böyük möhtəşəm işlər həyata keçirildi. Yeni həmin istiqamətlərdə asfalt yol çəkildi, ən müasir tələblərə cavab verən xəstəxanalar tikildi və hər bir şəraiti olan bir neçə məktəb inşa edildi. Hələ

yonlara səpələnmiş füzulilər yenidən dedə-baba yurdlarına qayıtmalı oldular. Bütün bunlar onu göstərirdi ki, bu xalqın inamını və sabaha olan ümidini heç vaxt qırmaq mümkün deyil. Çünki Ulu Öndər Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyev işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması üçün bütün güclərindən və imkanlarından istifadə edirdilər. 30 il qaçqınlıq həyatı yaşamaq, məcburi köçkün ömrü sürmək elə də

bunlar da hamısı deyildi. Zobucuqda yeni iş yerləri, ticarət mərkəzləri, eləcə də əhalinin məşğulluğu üçün istehsalat sahələri açıldı. Kənd təsərrüfatını inkişaf etdirmək üçün burda ayrı-ayrı sakinlərə kömək göstərildi və onlara nə lazımsa, onu etdilər. Təbii ki, yeni dirçələn və tikilən qəsəbədə birdən-birə hər şeyi həll etmək mümkün deyildi.

Amma qayıdışdan sonra demək olar ki, burda həyat tamamilə dəyişib. İnsanların

yaşayışı, dolanışığı, başqa sözlə demiş olsaq, həyat tərzində daha da yaxşılaşıb.

Biz Zobucuqda olarkən bir neçə sakin ilə söhbət elədik. Onlardan biri də Natiq Vəli oğlu Əhmədovdur. O dedi ki, qardaş, biz çox ağır anlar, çətin günlər yaşamışıq. Düzdü, məcburi köçkünlük dövründə bizə İmişli camaatı çox arxa durdu, kömək göstərdi. Bunları ömrümüzün sonuna qədər itirən deyilik. Onlar deyirdilər ki, ikinci Dünya müharibəsində də Füzuli rayonu bizi taxılla, unla təmin edib.

Əgər Füzulinin taxılı olmasaydı, o vaxtlar bizim əhalinin çoxu aclıqdan qırılardı. Yeni bu camaat da bizimkilərin yaxşılıqlarını yaddan çıxarmırlar. Amma Vətən, torpaq, doğma ocaq başqa şeydir. Qərrib ölkədə xan olana qədər, öz ölkədə dilənçi olsan yaxşıdır.

İndi şükür Allaha, bizim hər cür imkanımız var. Mənim özümün torpaq sahəsi də var, mal-qoyun da saxlayıram, hələ üstəlik, ticarətlə də məşğul oluram. Evimizdəki ailə üzvlərimin hamısı iş-güclə məşğuldur. Bəzi adamlar tənbellik edib işləmək istəmirlər. Ən azından iş olmasa belə, sənə ayrılmış o torpaq sahəsindən qazanc əldə edə bilərsən. O torpağı əkərsən, biçərsən və yaxşı da qazanarsan. Tək mən yox ey, burda fərasətli adamlar çoxdur, onlar da yaxşı yaşayırlar. Söhbətimizə onun qonşusu Cəfər Əliyev

də qoşulur. Deyir qardaş, bir vaxtlar Zobucuqda ilanlar mələyirdi. Bura səhrəyə bənzəyirdi, tülküdən, çaqqaldan başqa bir şeyə rast gəlmək mümkün deyildi. Amma yurda qayıdışdan sonra bura cənnətə dönüb. Yazda Zobucuğa gəlsəniz, görərsiniz ki, dağların ətəklərində, yamaclarında ekilmiş zəmilərin arasında lələlər adama gəl-gəl deyir, güllərin, çiçəklərin ətrindən doymaq olmur. Biz bura qayıdandan sonra minlərlə çinar ağacı, küknar və digər ağaclar ekilib.

Yolboyu fikir vermisiniz, hər tərəf asfaltdır, şüşə kimidir?! Yolun solunda və sağında çinar ağacları ekilib. Hara getsən yolboyu o çinar ağaclarını görə bilərsən, onlar on il bundan qabaq ekilib. İndi çox möhtəşəm və əzəmətli görünür.

Bura gələn adamlar Zobucuğun əvvəlini görüblərsə, bugünü görəndə çox təəccüblənirlər. Çünki burda çox möhtəşəm abadlıq və quruculuq işləri gedib. Xəstəxanamız var, məktəbimiz var, uşaq bağçamız var, apteklərimiz də var.

Mağazaların və dükanların sayı çoxdur. Mənim özüm də təsərrüfatla məşğulam. Balaca bir ticarət köşkümlə. Heç kəs bizə dəyib-dolaşmır, fəra-

sətə varsa, yaxşı işləyirsənsə, dolanışığın da olacaq, güzəranın da! Sadəcə olaraq bir qədər zəhmətkeş olmaq lazımdı. Burda tək biz yox ey, əziyyət çəkən, tər tökən və iş gören hər bir insan yaxşı yaşayır. Özümün maşınım da var, bir yerə getmək lazım olanda taksiyə ehtiyac duymuram, əksinə, mən özüm qonşularıma, yaxınlarıma maşın lazım olanda kömək edirəm.

Əlbəttə, torpaqlarımız ermənilər tərəfindən düz 30 ildən çox işğal altında saxlanıldı. Bu 30 ildə yurdundan yuvasından ayrı düşən insanların nələr çəkdiyini bir Allah bilir, bir də onların özləri. Bəlkə də çoxları ağlına gətirməzdi ki, nə vaxtsa Şuşaya, Füzuliyə, Ağdama, Qubadlıya, Zəngilana, Cəbrayıla, Laçına, Kəlbəcərə qayıdacaq. Amma onları Ali Baş Komandan, prezident İlham Əliyev 44 günlük İkinci Qarabağ savaşından qalib çıxandan sonra yurdlarına qaytara bildi. Həmin insanlarınsa sevincini, fərəhini yəqin ki, çoxlarımız hiss etdik. Onlar buna görə prezident İlham Əliyevə, Ordumuza və əsgərlərimizə minnətdardırlar!

EMİL FAİQOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

4 iyul 2025-ci il

Faiq Şükürbəyli,
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Sözün ahıl vədəsi

(əvvəlki qazetin ötən sayında)

İnsanın belinə, toqqa çəkilən hissəsinə də qurşaq deyilir. Əski türk bahadırlarının, pəhləvanlarının el şənliklərində, adqoyma mərasimlərində, bayramlarda, güclərini sinamaq üçün güləşmələri də qurşaqtutma adlanırdı. Güləşçilərin bir-birinin qurşağından yapışaraq güclərini sinamaları qurşaqlaşma, qurşaqlaşan pəhləvanlar isə qurşaqtutan adlanırdı.

Qədim türk adətlərinə görə böyük nüfuz sahiblərinə, başçılara ən qiymətli sovqat kimi yalnız qurşaq bağışlanardı. Qurşaq bağışlanan adam ən hörmətli adam kimi dəyərləndirilərdi.

Bahadırların, ağsaqqalların, xanların, xaqanların qurşaqları da adlarına, vəzifələrinə layiq şəkildə bəzədilirdi və seçilirdi.

Xalqımızın ən qədim ədəbi abidəsində- "Kitabi Dədə-Qorqud"da qeyd olunur ki, Oğuz bəylərindən Qazılıq qoca oğlu Yeynek bəyin özü də "qurqurama qurşaq" idi

Hazırda "qurşaq" sözünün belə mənə çalarları da var ki, həddindən artıq olmaq, bir şeyin bolluğunu, çoxluğunu bildirmək "qurşağa çıxmaq", qarnını doydurmaq, yemək "qurşağın altını bərkəltmək" adlanırdı.

Evde qalib un çuvalına tay olmayacaq ki... "Ay qız, uşaqlıq eləmə qız ki, kəkəl çıxardı, birinə ver getsin. Un çuvalına tay etməyəcəksən ki...".

"Ay qız, Gülbadam, qız yükü, duz yükü-deyiblər. Qızı nə vaxta kimi evdə saxlayacaqsan? Ver çıxsın getsin, yükün də bir az yüngülləşsin. Evdə un çuvalına tay olmayacaq hal".

"Ay qız Qızıyeter, sən allah sonalıyıb eləmə. Hərə bir kişinin oğludur. Sonalayan ya kora düşər, ya da keçələ. Qızının bəxti açılib ver getsin. Un çuvalına döndərməyəcəksən hal".

Əsasən erə getmək arzusunda olan gənc qızların diliindən, yaxud onlar haqqında işlədilən belə ifadələrə tez-tez rast gəlinir.

Un çuvalı qoyun yunundan, keçi qəzilindən toxunmuş meişet əşyasıdır. O, ister köçəri həyat tərzi keçirən, isterə də oturmaq yaşam süren insanların meişətinin vacib yarağına çevrilmişdir.

Taxıl məhsullarını tədarük edib çuvallara doldurur və evin əl-ayaq dəyməyən küncünə yığılardı. Çuvalar ən azı 80-90 kq taxıl, yaxud un tuturdu. Buna görə də un çuvalını hər dəqiqə yerindən tərpətmək olmurdu. Buna görə də un çuvalı tərpənməzlik anlayışı kimi qəbul edilirdi.

Ölmüş eşşəyin nalını sökür

Bir gün bəyin eşşəyi ölür. Onu kalafaların birinə atmaq üçün sürüyüb aparırlar. Kasıb bir kişi görür ki, bu eşşəyin nalları təzədir. Onu çıxarmaq niyyətinə düşür. Əl-ayaq yığışandan sonra kasıb kişi həmin dərayə gəlib eşşəyin nalını dördünü də söküb götürür. Bunu gören həmkəndlilərindən biri deyir:

-Gör nə günə qalib ki, ölmüş eşşəyin nalını sökür.

Bu məsəldən lap kasıb adamlara rəğməni istifadə edirlər.

Dəvədən yıxılıb, yenə də hőt-hötünü yerə qoymur

"Höt" dəvəyə bağlı sözdür. Onu haylayanda, ayağa qaldiranda, yaxud minib sürəndə bir ifadədən istifadə edilir. Azacıq yaxşıllığa görə deyirlər: -"Dəvəyə bir "höt" demək də qənimətdir."

Deyirlər ki, eşşəkdən yıxılan daş üstünə, atdan yıxılan kəsək üstünə, dəvədən yıxılan isə pambıq üstünə yıxılır. Yeni eşşəkdən, atdan yıxılan adamın çox zaman qol-qıçı əzilir, sinir. Dəvə həmin heyvanlardan hündür olsa da, ondan yıxılan adam nədənsə çox xəsarət almır.

Bir dəfə dəvə yarışması zamanı iştirakçılardan biri sürətlə qaçan dəvənin üstündə özünü saxlaya bilmir və yerə yıxılır. O, yüngülvari xəsarət alır, ancaq heç nə olmamış kimi ayağa qalxır və dəvəsini minərək yarışmasını davam etdirir.

İndi birisi vəzifədən çıxarılıb zodlu-zodlu danışanda deyirlər: "Dəvədən yıxılıb, yenə də hőt-hötünü yerə qoymur".

Köhnə palanın içini sökür

Ötən çağlarda bir palantikən varmış. Peşəsinin ustası olduğu üçün onun müştəriləri də eskik olmurmuş. Bunun hesabına pulu-parası da çox imiş. O həm də olduqca xəsis imiş. Qazandıqlarını arvad-uşağından gizlədirmiş.

Bir gün o, pullarının hamısını arvadından xəlvət köhnə palanlardan birinin içinə yığıb ağzını yendən tikir və atılmış köhnə palanların yanına qoyur. Belə edir ki, heç kim bu barədə bədgüman olmasın.

Günlər keçir. Bir gün palançı harasa gedibmiş. Bir müştəri palan almağa gəlir. Arvadı köhnə palanların orasına-burasına baxıb babatının birini-təsadüfən erinin pul gizlətdiyi palanı təzə palan qiymətinə müştəriyə verib yola salır.

Bir azdan palançı evinə gəlir, görür ki, köhnə palanların əvvəlki səfi pozulub və onlardan biri götürülüb. Arvadından soruşur:

-Palan hanı?

Heç nədən xəbəri olmayan arvad qayıdır ki, bəs mən köhnələrdən birini təzə yerinə müştəriyə sındırdım.

Bu sözləri eşidən kimi palançı bütün köhnə palanları qabağına töküüb bir-bir onları söküb içərisini çıxarır və pul gizlətdiyi palanı axtarır.

Bu zaman kimsə bayırdan palançını səsləyir. Səsə arvadı çıxır.

-Ay bacı, mənə palançı lazımdı, bir palan alaçağam.

Palançının əlində vacib işi var. Müştəri təəccüblə soruşur:

-Axı onun tələsik nə işi ola bilər?

-Nə olacaq, köhnə palanın içini sökür.

Məqamı gələndə bu məsəldən istifadə olunur.

Dəbbələmək

"Ə dəbbələmə ey, kişisənsə, sözünün üstündə dur". "Dəbbələmək nəyə lazımdır, adam adamın qaynar qazanına su tökməz, axı".

Danışıq əsnasında işlədilən "dəbbələmək" ifadəsi əski türk ictimai həyatı ilə bağlıdır.

Bir şey haqqında görülmüş işi pozmaq üçün ortaya atılan bəhanə, sözündən səbəbsiz olaraq dönmə "dəbbə" adlanır. "Dəbbələmək"-razılaşdırılmış şeydən, görülmüş işdən boş bəhanə ilə danışmaq, sözünün üstündən qaçmağa deyirlər.

Sözündən dönmə, əhdini pozan, sözünün arxasında durmayan adama dəbbəçi deyirlər.

Dəbbələməyin bir anlamı da var. Ağacdən, sümükdən və s. düzəldilmiş qab da dəbbələmək adlanır.

Təhər

"Başına dönüm, oğul, bu işi bir təhər elə getsin". "Çox əlləşib-vuruşdum, axır ki, bir təhər yoluna qoydum". "Vallah ona bir söz demək olmur, o bir təhər adamdı, ey".

Cümlələrdəki "təhər" ifadəsi əsasən üsul, yol, əlac, əncam mənalarını bildirir.

El arasında hər hansı bir çətin işi yoluna qoymaq, tədbir görmək, çarə qılmaq, həll etmək "təhər çəkmək" adlanır.

"Təhərə düşmək", "təhərə salmaq" ifadələri də görülmək bir işin normal hala, düzgün həllinə gətirilməsi, təbii hal alması anlamındadır.

"Təhər"in mənfi çalarları da vardır.

Birisini əhval-ruhiyyəsinin mənfi mənada dəyişməsinə, normal görünüşündən səbəbi vəziyyətə düşməsinə, əhvalın pis duruma gətirilməsinə rəğməni deyirlərə filankəs təhərdən çıxıb ("təhərdən çıxmaq")

Bir işi görmək istəməyəndə qısa cavab verilir: "Təhərim yoxdu".

Təbii halını dəyişməmək el arasında "təhrini pozmaq" adlanır.

Gözümü hara qoyum?!

İki cavan oğlan küçənin tinində dayanıb söhbət edirdi. Küçədən isə üç gözəl-göyçək qız keçirdi. Qızlar qəşəng olduqları qədər də cazibədar idilər. Onlar cavanların bərabərliyinə çatanda cavanlardan biri qızları qıyqacı süzür. Bu baxışı duyan qızlardan biri atmaca atır:

- Nə var alə, nəş baxırsan?!

- Nağayırım aaz, baxmaq da pulunandı?- qıyqacı baxan oğlan avtomat kimi cavab verir: - Gözümü qoltuğuma vurum?!

Cavab qızlara elə ləzzət ələyir ki, onlar dəmir-yol vağzalına tərəf burulub gözəndən itənəcən qəh-qəhələri eşidilir.

İndi də məqamı gələndə bu məsəli çəkilir.

Elə bil yeddi yetimlə bir dərədə qalib

Bir kişi borca düşür. Borcunu ödəmək üçün uzaq kənddə yaşayan dostunun üstünə köməyə

gedir. Baxıb görür ki, dostu neçə ildir ki, dünyasını dəyişib. Onun dul arvadı yeddi uşağını çox çətinliklə dolandırır. Bir qədər söhbətdən sonra kişi gəlişinin məqsədini açıqlayır. Əlinin aşağı olduğunu, söyləyir. Arvad çiyinlərini çəkir, dolana bilmədiyindən, yeddi uşağı çətinliklə saxladığından gileylənir. Bildirir ki, gün-güzəranı pisdir. Onun özünün pula böyük ehtiyacı var. Kişi atını minb korpeşiman geri qayıdır. Arvadı soruşur:

-Nooldu, ala bildin?

Kişi köks ötürərək deyir:

-Yox, ala bilmədim. Bu evi yıxılmışın qızı yeddi yetimlə bir dərədə qalıb.

Bu məsəldən dor-dolanışığı ağır olan adamlara işarəylə istifadə edilir.

Gölə qələm sancan

Peyğəmbər hər gün səhər-səhər bir gölün yanından keçirdi. Həmin göldə atılıb düşə-düşə, çıxır-bağır sala-sala bir dəstə oğlan uşağı çimirdi. Ayaqları şikəst olan bir oğlan uşağı isə göldə çimə bilmirdi. Həsət dolu qəmli gözəlləri göldə çimən oğlanlara zilləyirdi, baxırdı, baxırdı.

Peyğəmbər daha həsrət dolu o gözəlləri kədərinə dözə bilmədi: "Ya allah-dedi-nə üçün o uşağı eləcə şikəst yaratdı?"

Allah: "Sən mənim ədalətimə şübhə etdin?" soruşdu.

Səhərişi gün peyğəmbər gördü ki, o oğlan şikəstlikdən xilas olub, uşaqlarla birlikdə atılıb düşür, uşaqlarla birlikdə göldə çimir, gözəlləri gülür və o həsrət yox olub...

Bir gün belə keçdi, iki gün belə keçdi, üçüncü gün peyğəmbər gördü ki, həmin oğlan səhər təzədən gölə gəldi, qarğı-qamışları kəsib bir-bir ucunu iti yondu və gölə baş vurub o qamışları suyun dibinə basdırmağa başladı ki, iti uçları bir azdan gəlib gölə atılacaq uşaqların başına-qarnına batsın... Peyğəmbər dedi: "Ya Allah! Bağışla məni..."

Dilotu yemisan?

Dilotu yabanı bitki növüdür. Bəzi yerlərdə buna batbatı da deyirlər. Tərkibində məstedic, nar-kotika olduğu üçün bu bitkidən müalicə məqsədi ilə də istifadə edilir. Bundan istifadə edənlərin bəzisi işi çox danışıq və özlərini qeyri-təbii aparırlar.

Sözünün yerini bilməyən, çox danışan adama rəğməni deyirlər: -Dilotu yemisan?

Qərinizdə paltar yuyursunuz?

Şəhərdən gələn birisi kənd çayxanasına girib çay içir. Baxır ki, çayxanada çox adam yoxdu, olsa-olsa on nəfərdən yuxarı deyil. Çıxarib bir manat verir çayçıya və deyir:

-Bunların hamısının hesabıdır.

Çayxanada olanlar ona satışmaq üçün deyirlər ki, birimiz 6 stəkan, birimiz 8 stəkan çay içmişik.

Şəhərdən gələn qayıdır ki, nə xəbərdi əə, qərinizdə paltar yuyursunuz?

Bu məsələdən çox çay içənlərə rəğməni istifadə edə olunur.

O, günü çoxdan suya verib

Bir tacirin bir şagirdi vardı. Şagirdin peşəsi gün təmizləyib aşılamaq idi. Tacir həmişə onu hədələyib deyirdi:

-Nəbədə, günü suya verəsən, yoxsa dərinə saman tərperəm.

Bir gün şagird günü çayda təmizləyəndə su günü onun əlindən alıb apardı. Şagird qorxusundan bir-iki gün tacirin gözünə görünmədi. Amma bu barədə tacirin köməkçisi xəbər tutdu, lakin o da ağasına bu barədə bir kəlmə də olsun söz demədi.

Üçüncü gün tacir şagirdi yanına çağıraraq adət üzrə ona günü suya verməməyi tapşırırdı.

Köməkçi özünü saxlaya bilməyib dedi: O, günü çoxdan suya verib.

Bu məsəldən yeri düşəndə istifadə olunur.

Dədəsinin də qiymətini üstünə qoymuşdu

Bir kişi noxta satmış. Müştəri ona yaxınlaşıb noxtanın qiymətini soruşur. Satıcı elə qiymət deyir ki, o qiymətə iki eşşək almaq olarmış. Matı-mutu quruyur, təəccüblə deyir:

-Əşşi, bunun neyi var ki, belə baha deyirsən? Satıcı cavab verir:

-Görmürsən necə möhkəmdir, necə səliqəlidir?

Hələ bunun parıldamağına bax. Bunu hansı eşşəyin ağzına vursan, o eşşəyin qiyməti birəbeş arta-

caq. Ona görə də mən eşşəyin qiymətini noxtanın üstünə qoymuşam. Müştəri bir söz demir. Sakitcə ondan uzaqlaşır. Yolda bir tanışına rast gəlir. Tanışı soruşur:

-Bazara gəlməkdə xeyir ola? Nə almaq istəyirdin?

O deyir:

-Eşşəyə noxta almaq istəyirdim. Bir az gəzib dolaşdım, nəhayət, bir babatını tapdım. Amma yaman baha deyirdi. Dədəsinin də qiymətini üstünə qoymuşdu, mən də almadım.

Bu məsəl belə yaranıb.

Quşqun təklifi

Quşqun yəhərin quyruq hissəsinə deyilir. Yəhər atın belinə qoyularkən quşqun onun quyruğunun altına keçirilir.

Bəs quşqunun təkliflə nə əlaqəsi?

Bir də gördün ki, gözələnilməz halda evə qonaq gəldi. Qonağın gəlişi ev sahibinin ürəyindən olmadı. Elə qapının ağzındaca qonaqla cəndərdi hal-əhval tutulur. "Dur get"i "buyur əyləş"dən yaxşı ayırd edən qonaq getmək istəyərkən ev sahibi "əl-ayağa" düşür. Yol ağzında olan qonağa təklif edir: -Düşüb qonağımız olaydın. İstəyirsən qonaq ol. Bax, buna quşqun təklifi deyirlər.

Dabbaqda gönünə belədəm

"Mən onu yaxşı tanıyıram. O qədər gönü qalın adamdır ki, hətta dabbaqda onun gönünə də belə-dəm". Bu ifadə Qarabağda indi də işlənməkdədir.

Dabbaq dərinin aşılacağı, təmizlənilmə xammal vəziyyətinə gətirilirdi yerdə. Əslində bu yer dabbaqxana, bu işlə məşğul olan aam isə dabbaq adlanırdı.

Sözü qulaq ardına vuran, qalın adamlara işarəylə bu məsəldən istifadə olunur.

Onun başına it oyununu gətirdilər

Qonşu ölkədən xanın qızına elçi gəlir. Xanın isə bu işə könlü olmur. Buna görə elçiləri əliboş yola salmaq üçün ortaliğa bir "it oyunu" salırlar.

Elçilərlə danışığın şirin yerində bir çapar hövlənk içəri daxil olub nəse pıçıldayır. Vəzir də quş-qul tərzdə elçilərin üzünə baxaraq vəkilin qulağına pıçıldayır. Vəkil də daha şübhəli elçilərin üzünə baxaraq əllərini dizlərinə cırpa-cırpa xanın qulağına nəse deyir. Xan da hirsle bığlarını çeynəyərək gözəlləri elçilərin üzünə zilləyir. Hirsli baxışlar bir-birini əvəz edir. Heç kim çıxqırını çıxarmır. Elçilər isə əl-ayağı əsə-əsə oyunun nədəninə öyrənmək istəyirlər.

Elə bu zaman bayırdan səs-küy gəlir. Səs-küy get-gedə ucalır. Elçilərin qorxusu artır. Xan ordan vəkilin qulağına, vəkil vəzirin qulağına, vəzir eşikağasının qulağına nəse pıçıldayır. Eşikağası tez-tez bayıra çıxıb çöldən "qorxulu" xəbərlər gətirir. Bir azdan xan dilinin qıfılını açıb dillərin ki, bəs elçi tərəfin adamları bizimkilərin itini öldürüb. Hər bir öldürülən, yağmalananın qanlaması, bədaləni ödəmək olardı, tək itdən başqa. Qonşu ölkənin başçıları türklərdən at, arvad, hətta torpaq istəyə bilərdilər, amma it istəməyə cəsəretləri çatmazdı.

Gecə vaxtı olan kimi yol qoyub elçilərin qaçmasına imkan yaradırlar. Başlarını it oyunu açılan elçilər qaçıb canlarını qurtarmağı qənimət bilirlər. Bu məsəldən məqamı düşəndə istifadə edilir.

Evlərinə elə bil köç düşüb

Qışda qışlağa, yada yaylağa köç edən tərəkəmələr, el-elat əhli köç zamanı müəyyən məsafədən bir dayanıb dincəlmək üçün düşəlgə qurarmışlar. Bu düşəlgələrə qonar-köçər ellər "çatıq", "çöskü" deyirlər. Bu barədə Dədə Ələsgərin aşığdakı mısraları da bəllidir:

Köç yeridi, yalnız qaldıq səhrada, Çək əstərin, çal çatığın çatacaq.

Çatıqda çöskülənən tərəkəmələr yükləri yük-dən azad edir, çalxarlarını çalxayır, arıq-uruqlarını, axsaq-dabanlarını yərbəyer edir, yemək içmək hazırlayırlar. Müvəqqəti qonulan çatıqda necə gəldi əyləşən tərəkəmələr səliqə-sahmana o qədər də fikir verməzdilər. Bir hovur dincəldikdən sonra yola düzələdilər. Düşəlgədə xeyli tullantı qalırdı. İndi də pinti, tör-töküntü ev-əşiyə işarəylə deyirlər:

-Bu nə evdi, bu nə eşikdi, hər yan tör-töküntü, elə bil köç düşüb.

Nigar Şabanova: "Qurban gedən mən oldum"

Əməkdar artist Nigar Şabanova şəxsi həyatı ilə bağlı açıqlama verib.

Adalet.az bildirir ki, o, ilk evliliyinin dağılmasında dayısını günahkar bilib:

"O vaxt 15 yaşım var idi. Məni nişanladılar, 16 yaşında ailə qurdum. O dövrdə sevgi, eşq- belə hislərin nə olduğunu anlamırdım.

Sadəcə yeniyetmə qız idim. Nə bilirdim sevgi nədir.Bir il ailəli oldum. Mənim keçmiş dayımın yoldaşım da yəmin ailəq qurduğu xanım qohum idilər. Dayım da ikinci evliliyi idi, ailə qurduğu xanımın da. Onların evliliyi pozuldu. Burada o xanımın günahı yox idi.

O xanım evlənməmişdi ailəsi dağılsın. Sadəcə olaraq dayımın birinci həyat yoldaşı ələmi bir- birinə qatdı. Sonra dayım birinci xanımı ilə barımaq məcburiyyətində qaldı. O biri yazığı bədbəxt etdi. Arada qurban gedən də mən oldum".

Qeyd edək ki, Nigar Şabanovanın ikinci evliliyi də uğursuzluqla nəticələnib.

Əntiqə

Aqil Abbas Seyfəddin Hüseynliyə qardaşları Hüseyn və Ziyəddin Səfərovların vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Fərəc Fərəcov Əbülfət Mədətoğluna əzizi Yavərin vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.
--

Məzahir Əhmədoğlu Əbülfət Mədətoğluna əzizi Yavərin vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.
--

Məzahir Əhmədoğlu və Əbülfət Mədətoğlu Seyfəddin Hüseynliyə qardaşları Hüseyn və Ziyəddin Səfərovların vəfatından kədərəndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.
--

Səməndər Məmmədov və Musa Nəbioğlu professor Rəzim Məmmədliyə qardaşı Rəzim Məmmədlinin vəfatından kədərəndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Təsisçi və baş məsləhətçi: Aqil ABBAS Baş redaktor: İradə TUNCAY	Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmiş və "Son dəqiqə" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir. Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.	KAPİTAL Bankın 1 saylı Nəsimi rayon filialı. kod: 200112 hvh Müxbir hesab: 0137010001994 S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N: 38070019411100451111 VOEN: 1300456161 İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100	Ünvan: Bakı AZ.1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə. Telefon: 538-05-50, 538-51-31. 534-55-98 Faks: 539-80-26 adaletqezeti@rambler.ru adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az	Tiraj: 1500 Sifariş: 235 Çapa imzalanmışdır: 03.07.2025
---	---	---	--	--

ƏDALƏT •

4 iyul 2025-ci il